

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NİNE

Yıl 7 / Sayı 91 / Temmuz 1989 / 3.- DM

Evet, M. Hayri DURMUŞ yoldaş! Öngörünüz gerçekleşti ve...

Kürdistan Vietnamlaştı

- **Pervari'de büyük muharebe: 70 ölü, onlarca yaralı.**
- Çukurca'da savaş dalgası büyüdü.
- **Cudi'de muharebe.**
- Diyarbakır'da MİT ve Valilik binasına bomba.
- **Ağrı-Diyadin'de düşmana darbe.**
- Dargeçit'te pusu.
- **Eruh-Cifaf Dağları'nda muharebe.**
- Beytüşşebap'ta pusu.
- **Nazimiye'de yeni eylem.**
- Uludere'de saatler boyu muharebe.
- **Çatak'ta muharebeler sürüyor.**
- Hakkari'de pusu.

Kürdistan'da sömürgecilik ile ulusal kurtuluşçuluk arasındaki savaşta kader tayin edici gelişmeler yaşanıyor

Temmuz ayı, Kürdistan ulusal kurtuluş savaşında çok büyük önem taşıyan gelişmelere sahne oldu. Öyle ki, 5. yıldönümü yaklaşan 15 Ağustos Atılımından bu yana Kürdistan'da süren savaşın nicel birikimler olarak değerlendirilebilecek birçok birikimi, nitel bir dönüşüme uğrayarak, birçok şeyin hızla net bir karaktere bürünmesi yaşandı. Kürdistan'daki gelişmeler hiçbir dönemde olmadığı kadar, bu dönemde, gerçek boyutları ve sonuçlarına yakın değerlendirmelere tabi tutuldu; birçok gerçek, sömürgeciler ve emperyalistlerce itiraf edilmek zorunda kalındı. Ve elbetteki bu itirafların ardından, bu güne kadarki savaşın en üst boyutlara sıçraması, can havliyle birtakım köklü tedbirlerin geliştirilmesi sözkonusu oldu. Bütün bu gelişmeler, içinde bulunduğumuz günlerde daha da yoğunlaşarak büyük sonuçlara doğru hızla yaklaşmaya devam etmektedir.

Devamı 2. sayfada

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın **"10. Zafer Yılı Eğitim Devresi"** diploma töreninde yaptığı konuşmayı yayınlıyoruz.

Gelecek 10 yılın zaferini yakalamak; geçmiş 10 yılın derslerini sağlam çıkarıp bu temelde önderlik gerçeğine son derece hakim olmakla mümkündür

Ulusal kurtuluş mücadelemizin ve Parti tarihimizin şanlı bir 10 yılını bu sahada da tamamlarken; gerçekten bir halkın kurtuluşuna, onun ulusal kurtuluş gerçeğine temelde bağlandığında, özlü insan çabası dürüstçe sergilendiğinde, nelere kadir olunabileceği ortaya çıkmıştır. En zor koşullarda da olsa, bir halkın temel çıkarları esas alındığında, bunun özlü çabası içine girildiğinde ve hiç bir ikircikliğe, kararsızlığa kapılmadan mevcut durum dürüstçe, olgunca göz önüne getirilerek çabalara anlam verildiğinde, bir halkın yeniden ve hem de en özgür temellerdeki ulusal doğuşu mümkün olabilmektedir. Geldiğimiz noktada bunu rahatça söyleyebiliyoruz. Ve biz, her zamankinden daha fazla yine şunu da biliyoruz ki; içinde bulunulan koşulların dayattığı görevler konusunda yanıltmadan, ucuza açmadan, kendimizi gerçeklerimizin ruhuna ve amaçlarına uygun kılmak için bütün dürüstlüğümüzü ve bu temeldeki çabalarımızı sergilersek; geçmişe layık olacağımız

Devamı 10. sayfada

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi tarihinde önemli bir kilometretaşı:

14 TEMMUZ

Her toplumun, ulusun, sınıfın tarihinde önemli dönüm noktaları, kilometretaşları vardır. Bunların sonuçları kalıcı ve derin olur; etkileri kuşaktan kuşağa sürer; onun çizgisi-ruhu, sonraki mücadelenin ileri fırlatıcı dinamosu olur. 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu eylemi de böyle bir özelliğe sahiptir; belli bir tarihsel kesitte, kavganın kendisini yeniden üretmesinin, yeni temellerde ve zeminde başlangıcın kilometre taşıdır.

Sorun burada, 14 Temmuz'u ajitatif sözlerle tekrarlamak değildir. Gerilla savaşı biçiminde somutlanan ve süren ulusal kurtuluş savaşımızda bir kilometre taşı rolü oynayan, komplocu-tasfiyeci eğilimleri ve hareketi ezmede Parti birliğini militan direnişçilik temelinde koruyup perçinleyen 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu'nun anlamı güncel alanla sınırlı değildir. 14 Temmuz çizgisi ve ruhu, siyasal-tarihsel anlamı temelinde kendimizi donatmamız önem kazanıyor; güncel ve tarihsel görevlerimizi o bilinç ışığında kavramak, şehitlerimize ve özel olarak 14 Temmuz şehitlerine layık olmanın bir gereği oluyor. Kısacası, 14 Temmuz'un yeni bir yıldönümünde, kendimizi 14 Temmuz ruhu ve çizgisi temelinde yeniden gözden geçirip yenilememiz dayatıcı bir gereklilik oluyor. O halde, her şeyden önce 14 Temmuz'un tarihsel ve siyasal anlamını ve boyutlarını bütün derinliği ile kavrayıp özümlememiz önem kazanıyor.

Dünya hakları, aslında 14 Temmuz'a yabancı değiller. Ortaçağ karanlığını, feodalite çağını kapatıp

Devamı 13. sayfada

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın, **"Nisan Çözümlemeleri"**nde yeralan **"Din Sorunu Üzerine"** değerlendirmesini yayınlıyoruz

DİN SORUNU ÜZERİNE

Temel kavramlarda açıklık getirmek ve düzeltmelere gitmek yolunda oldukça çaba sarfediyoruz ve oldukça da yoğunlaşmış durumdayız. Bu yararlıdır da. Yoldaşlar topluluğu, tartışmasını bilen bir topluluktur. Yeni tanrılar, yeni dinler icat etmeyelim. Biz gerçekten bilimsel sosyalizmin gerçekliğine inanıyoruz, ama "Dinimiz sosyalizmdir" demiyoruz. Bilimsel sosyalizm; dinin, hatta felsefenin aşılmasıdır da. Ancak, bundan dinin bir hiç olduğu, tamamen demode olduğu ve insan yaşamında etkili olmadığı sonucu asla çıkmamalıdır.

Din gerçeğine komünizm adı altında inkarcı yaklaşım, genelde olduğu kadar, özellikle Ortadoğu halklarında çok tehlikeli bir etki yaratmıştır. Bu yaklaşımın halktan soyutlanmaya, dolayısıyla da gericiliğin oldukça güçlenmesine yol açtığını hemen belirtelim. Hatta denilebilir ki; din gerçeğine inkarcı yaklaşım, diyalektik materyalizmin kaba uygulanması anlamında olup, Ortadoğu devrimlerinin gelişmeyişinin en önemli nedenlerinden birisidir.

Klasik komünist partileri Ortadoğu sahasında 70 yıldır varlık sürdürüyorlar. Ama en izole olmuş topluluk durumundadırlar. Bunun esaslı —özellikle ideolojik— nedenlerinden birisi de, dinsel gerçeğe, "komünistler tanrı tanımaz", "din eşittir gericilik" şeklindeki yanlış yaklaşımdır. Böylece, daha işe başlar başlamaz bu sözcüklerle adım atıldığında bütün toplum karşıya alınmış olur. Bunu yapmakla bilimsel sosyalizmin başına en büyük kötülük, sosyalistlik adına getirilmiş olur. Bu, mevcut klasik komünist partilerinin pratiğinde tamamen açığa çıkmıştır.

İran İslam Devrimi geliştiğinde; onun temellerinin atılmasından çok daha önceleri komünist partisi vardı. O zaman güçlü olan komünist partisi İslam Devrimi geliştiğinde bu gücünü korumaktaydı. Ama gelişen olguya o kadar çarpık yaklaştı ki, sonuçta

Devamı 6. sayfada

Temmuz'dan Eylül'e Günü Gününe Ölüm Orucu

Yazısı 17. sayfada

Fransa Devrimi'nin 200. yılı kutlamaları, insan hakları ve günümüz yönetiminin ikiyüzlülüğü

"200. yılı kutlanan Fransız Devrimi'nin bugünkü Fransız yönetimine bıraktığı mirasın yerini ikiyüzlülük almıştır. Şimdiki Fransız yönetimi, insan hakları, Devrimin 200. yılı kutlamalarının temel sloganı olarak ilan etse de, bu ilke karşısındaki ikiyüzlülüğünü gizleyemez. Özellikle de Kürdistan konusunda sürdürdüğü ikiyüzlü politikası, insan hakları adı altında yaptığı birkaç girişimle engellenemez."

Yazısı 9. sayfada

Cezaevlerinde baskıların yeniden yoğunlaşmasına karşı direniş yükseliyor

● Eskişehir Cezaevi'nde 286 devrimci tutsak 29 Haziran'dan bu yana açlık grevinde. Eylemcilerle görüşme engellendiği gibi, dışarıya herhangi bir haberin ulaşması da önleniyor.

Son aylar içerisinde cezaevleri üzerinde baskılar yeniden yoğunlaştırılmaya başlandı. Bazı cezaevlerinde tünel bulunması bahane edilirken, bazı cezaevlerinde de hiçbir gerekçe ileri sürülmeden tutsaklar üzerindeki baskılar yeniden yoğunlaştırılmaya başlandı.

Sömürgeci Türk devletinin cezaevleri üzerinde sürdürdüğü bu taktiği, artık alışılagelmiş bir yöntem halini aldı. Devrimci tutsakların insanca yaşama koşullarını biraz açmasını hazmedemeyen faşist rejim, 1 Ağustos Genelgesi adı altında dayattığı baskıları, yükselen direniş karşısında uygulayamayınca bu kez başka gerekçelerle baskıları yeniden dayatmaya başladı. Birkaç ay aradan sonra cezaevlerinde yeniden 1 Ağustos Genelgesi'nin uygulanmak istenmesi, sömürgecilerin devrimci tutsakları 2-3 ayda bir açlık grevine girmek zorunda bırakarak, fiziki olarak bitirme çbasının ürünüdür.

Adalet Bakanlığı'nın kendi deyimiyle, "Ağır suçlu olan ve düzelmeyeceğine kesin kanaat getirilen tutuklular" için yeni bir cezaevi in-

Devamı 5. sayfada

Kürdistan'da sömürgecilik ile ulusal kurtuluşçuluk arasındaki savaşta kader tayin edici gelişmeler yaşanıyor

Baştarafı 1. sayfada

Bütün bu gelişmelere yolaçan, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin Yaz Atılımı ile birlikte ulaştığı düzey oldu. Bahar Atılımı sürecinde mücadelede kaydedilen gelişmeler Yaz aylarında daha da boyutlanarak sömürgeci işgal güçlerine ağır darbeler vuruldu. Öyle ki, sömürgeci orduya pusular, baskınlar, sabotajlar yoluyla darbe vurulmayan tek gün geçmez oldu. Düşmanın kayıplarının sayısında büyük artışlar görüldü. Buna karşılık ARGK güçleri, en az kayıpla, çoğu zaman hiç kayıp vermeksizin en büyük başarıları peşpeşe kaydettiler. Düşmanı her zaman ve her yerde vuracak güce ulaştıkları pratik eylemlerle gözler önüne serildi. Bunun bir sonucu olarak, Kürdistan'ın özellikle Botan eyaletinde savaş inisiyatifi ARGK güçlerinin eline geçti. Sömürgeci ordunun gece hareket serbestisini kaybetmesine ek olarak, çoğu zaman gündüz de hareket edemez hale getirildi. Gelişmeler öyle boyutlara ulaştı ki, Botan'da otorite, güç ve inisiyatifin ARGK gerillaları elinde yoğunlaşmasıyla, sömürgeci ordu savunmaya çekilmek zorunda kaldı böylece sıkıştıkça sıkıştırıldı. Bütün Botan alanı ve özellikle de Cudi Dağı sömürgeciler için bir tuzağa dönüştü. Tüm gizleme çabalarına rağmen, sömürgeci basının sayfalarında her gün düşman askerlerinin ölüm haberlerine yer verilmek zorunda kalındı.

Gelişmeler salt dağlık alanlarda sömürgeci orduya indirilen darbelerle de sınırlı değildi. Şehir merkezlerinde de eylemler artış göstermiş; MİT binalarına, resmi kurumlara, çeşitli sıfatlar taşıyan ajanlara yönelik darbeler peşpeşe gelişmeye başlamıştı. Yangın büyüyor; kırdan kente doğru hızla yayılmaya başlıyordu. Halk savaşının sürekli bir yükselme seyri izlediği artık sıradan kişilere varıncaya kadar gözlemlenebilecek düzeye gelmişti.

Düşmanın özel savaşının en temel ögelerinden biri olan ve büyük umutlar bağlanan özel timler, ARGK gerillaları karşısında acze düşmüş, gruplar halinde imha edilir olmuşlardı. Sıradan askerlerin Kürdistan koşullarına yabancılığı, yaşadığı panik, korku ve tükenmişlik ise yaygın bir özellik olarak zaten açığa çıkmış ve bilinmekteydi. Ordunun bu yapısı nedeniyle savaşın vurucu gücü olarak özel timler ve jandarma, polis güçlerine ağırlık verilmeye başlanmış; özel kolordu örgütlendirilmişti. Ancak bütün bu güçlerin iflası yaşanan gelişmelerle artık su yüzüne çıkmış bulunuyordu. Bunlara ek olarak, Kürdistan koşullarında daha fazla iş yapacakları inancıyla oluşturulan köy koruculuğu mekanizması zaten 1987 yılından bu yana adım adım tükenişe gidiyordu. Son gelişmeler, köy koruculuğunun tümden tükenişini de birlikte getirmişti. Hala varlığını sürdüren köy koruculuğu birimlerine yönelik olarak geliştirilen sistemli tasfiye ve imha faaliyeti bu dönemde köy koruculuğunun iflasını daha da hızlandırdı. Kürdistan'ın döt bir tarafında yüzlerce korucu silahsızlandırıldı ve silahlarına el kondu. Yüzlercesi silahlarını devlete teslim etti. Hatta ARGK saflarına katılanlar oldu. Öyle ki, sömürgeciler, bu kurumun kendi aleyhlerine dönen karakteri edeniyle, Kars-Ağrı alanlarında, silahları ARGK gerillalarının eline geçmeden kendileri toplama yoluna gittiler.

Sömürgeci askeri güçlerdeki bu tükenişe karşılık, bu dönemde ARGK hem nicelik ve hem de nitelik olarak büyük bir gelişme kaydetti. Savaş tecrübesi, inisiyatifi ve üstünlüğü gözle görülür boyutlarda artış gösteren ARGK güçlerine katılım büyük sayılara ulaştı. Kürdistan gençliği yükselen savaş ortamının sıcaklığı içinde yeralmaya koştu; yüzlerce genç tek veya toplu olarak ARGK birliklerine katıldı. Geçmişten bugüne kadar bu katılma olaylarını, "zorla kaçırılma" şeklinde kamuoyuna duyuran sömürgeciler de katılımın boyutları karşısında artık gerçeği itiraf etmek zorunda kaldılar. ARGK güçlerinin halktan destek aldığını ve gönüllü katılımların olduğunu ifade ettiler. Bu, sömürgeci özel savaşta açılan önemli bir gedik anlamına geliyordu; zira sömürgeciler beş yıla yaklaşan süre içinde mücadelemizin ulusal kurtuluşçu ve kitlesel karakterini sürekli inkar etmiş; böylece, uygulamalarını "teröristlere" karşı meşru savaş olarak gösterip, özellikle dış kamuoyunun desteğini almayı hedeflemişti. Ancak mücadelemizin ulaştığı boyutlar sömürgecilere gerçekleri itiraf ettirmiş, ellerindeki bir silahı daha işlemez kılmıştır.

Özel savaşın artık gizlenemez boyutlara ulaşan askeri-siyasi iflasının yanısıra, ekonomik alandaki iflası da bu dönemde belirginlik kazandı. Büyük umutlar bağlanan GAP, planlanan çerçevede gelişme göstermezken, Cudi Dağı'nda petrol arama anlaşması yapan Amerikan Chevron firması da petrol aramaktan vazgeçti. Temmuz ayı içinde başlanması gereken petrol arama işlemi öncesinde sözkonusu firma can güvenliği olmadığını ifade ederek yaptığı anlaşmayı uygulamaktan vazgeçti. Petrol rama işlemine başlamaması halinde büyük maddi tazminat ödemek durumunda kalacak olan firma, buna rağmen petrol arama faaliyetine girişemedi. Bu sömürgecilerin yabancı firmalar nezdindeki çekicilik ve itibarlarının kalmadığını ortaya koyduğu gibi, Kürdistan'ın yeraltı-yerüstü zenginliklerinin eskisi gibi sömürgecilerce peşkeş çekilemeyeceği gerçeğini de göstermektedir. Kürdistan'da inisiyatifin ARGK güçlerinin eline geçtiğinin en büyük göstergelerinden biri de bu olay olmuştur.

TC'nin Kürdistan'daki savaşı kaybetmekte olduğu konusundaki itiraflara bu dönemde katılanlardan biri de ABD oldu. Türk devletine de ulaştırılan ve basın organlarına yansıyan "CIA Raporu", Kürdistan'daki savaşta kontrolün kaybedildiğini ve giderek daha çok halk savaşı karakterine büründüğünü ifade etmektedir. Kürdistan'daki savaşı önlemenin yolunun içerde, "komşu ülkelerde" ve Avrupa'da PKK'nin güç kaynaklarının kurutulmasıyla mümkün olacağı belirtilen rapor, ABD'nin savaştaki yönlendiricilik rolüne daha açık ve sıkı sahip çıkması anlamına geliyor. Bu gelişme, TC'nin Kürdistan'daki mücadeleyi büyümeden engelleyeceği yolundaki umutların söndüğünün, ulusal kurtuluş savaşımızdaki gelişmelerin sömürgeciler ve emperyalistlerce çok ciddi gelişmeler olarak ele alındığının, TC'nin bugüne kadarki özel savaşının kesin iflasının kabul edilmek zorunda kalındığının en büyük ifadesi olmaktadır. "CIA Raporu"unda "PKK'ye karşı mücadelenin dışarıdan da planlanması gerekir" denilerek savaşın artık fiili olarak TC ile sınırlı kalamayacağı ifade edilmektedir. Nitekim, Almanya, İsveç gibi Avrupalı devletlerin yanısıra ABD de daha aktif bir role hazırlanmakta, mücadelemizin uluslararası bağlantılarını çeşitli yol ve yöntemlerle kesmeye çalışmaktadır.

Diğer taraftan, ABD'nin Ankara Büyükelçisi olarak, halkların üzerindeki kirli savaşının en seçkin isimlerinden biri olan Abromovitiz'i ataması, ve yeni Büyükelçinin daha gelmeden önce, Kürt sorunu ile özel olarak ilgilendiğini açıklaması, yeni dönemde ABD'nin daha çok savaşın bir parçası haline geleceğini göstermektedir.

TC'nin Kürdistan'daki özel savaşının iflasının artık inkar edilemez hale gelmesi ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin ulaştığı yüksek boyutlar karşısında ABD'nin de harekete geçerek CIA eliyle görüşlerini ortaya koyması ardından bir dizi önemli gelişme yaşandı.

Haziran ayı sonunda TC Milli Güvenlik Kurulu toplanarak yeni yönelimler için kararlar aldı. Toplantıya Cumhurbaşkanı, Başbakan, Milli Savunma Bakanı, İçişleri Bakanı, Dışişleri Bakanı, Genelkurmay Başkanı, Deniz, Hava ve Kara Kuvvetleri komutanları, Jandarma Genel Komutanı, MGK Genel Sekreteri, Olağanüstü Hal Bölge Valisi ve Emniyet Genel Müdürü katıldı. Toplantıda, "Bölücü teröre bitirici darbe" kararı alınarak, ondan sonraki günlerde bir dizi uygulama içine girildi.

İlk adım olarak, daha kısa bir süre önce Jandarma Asayiş Bölge Komutanlığı görevini Korgeneral Hulusi Sayın'dan devralan Korgeneral İsmail Selen görevinden alınarak yerine, Korgeneral Hikmet Köksal getirildi. 82 günlük görev süresi ardından İsmail Selen'in görevden alınması, TC'nin Kürdistan'daki çıkmazının bir diğer belgesi oluyordu. Özel savaş politikası iflas eden TC faturayı yöneticilere çıkararak kendi çöküşünü gizleme çabası içine giriyor. Bilindiği gibi, savaşı kaybetmenin en belirgin özelliklerinden biri, sık sık görev değişikliğine gitmektir. ABD, Vietnam savaşı sırasında bu durumu yaygınca yaşamış, ancak sonuçta yenilgiden yakasını kurtaramamıştı. Şimdi aynı çıkmazı TC yaşıyor, ancak TC'nin çıkmazı ABD'den çok daha erken uç verdi.

Bu gelişmeyle birlikte, TC, 1987 Temmuz'undan bu yana Jandarma Genel Komutanlığı tarafından yürütülen "sınır bekçiliği" görevinin Kara Kuvvetlerine devredildiğini açıkladı. Bu, TC'nin resmi olarak topyekün bir savaş içinde bulunduğunun itirafı anlamına geliyor. Böylece, Kürdistan'daki savaşın yüksek boyutları gözler önüne serilmiş oluyor. Diğer taraftan, bu gelişme, Türk Ordusunun "sınır ötesi" harekatlar için de hazırlık yaptığını gösteriyor. Özellikle Irak egemenliğindeki Güney Kürdistan topraklarının mücadelemize bir geri cephe rolü oynaması endişesi TC'yi gerekirse, bu alanın denetimini bizzat üstlenmeye götürebilecektir.

MGK toplantısı ardından gündeme gelen önemli bir gelişme de, sömürgeci ordu birliklerinin yoğun bir biçimde Botan'a kaydırtılması oldu. Kayseri'den özel komando birliklerinin yanısıra, Botan'ı çevreleyen alanlardan, Van'dan ordu birlikleri Botan'a aktarıldı. Zırhlı helikopterler, her türden savaş araçları ve lojistik malzeme yoğun bir biçimde Botan'a yığıldı. Sınır alanlar tutuldu. Bu gelişme, bir "sınır ötesi" harekata hazırlık olarak nitelendirildiyse de, ilk elden başta Cudi Dağı olmak üzere Botan'ı kapsayan geniş çaplı ve dört ay sürecek bir harekat yapılmakta olduğu sömürgeci yetkililerce ifade edildi. Sömürgeciler yaptıkları açıklamalarda, Cudi Dağı'ndaki tüm yerleşim alanlarını boşaltarak bombardımana girişeceklerini ve burada, Irak'ın sınır boyunca geliştirdiği türden, her türlü canlı varlıktan arınmış tampon bir bölge oluşturacaklarını açıkladılar. Bir yandan sömürgeci ordu güçleri operasyonlar geliştirirken, diğer yandan ise, duyurular yapılarak alandaki halkın can güvenliğinin garanti edilemeyeceği, bu nedenle topraklarını, köylerini bırakıp şehire gitmelerinin çıkarlarına olduğu ilan edildi. Bu, operasyon gerekçe gösterilerek, gerçekleştirilmek istenen toplu bir sürgün harekatından başka bir şey değildi. Halk, baskı, zor ve ölüm tehdidi altında topraklarından sürülmek isteniyordu.

Boşaltılmak istenen köylerde halk, karşı karşıya kaldığı uygulamaları şöyle dile getiriyordu: **"Bir süre önce askerler geldi. Bize** (köyü boşaltın) **dediler. Cudi Dağı'nı, uçaklarla bombalayacaklarını, her tarafı yerle bir edeceklerini söylediler.** (Size de zarar gelebilir. Onun için bir an önce köyü boşaltın. Şehire gidin) **dediler. Dağın üzerinde uçaklar keşif uçuşu yaptı. Bir süre sonra da gelip mallarımızı tesbit ettiler, arazilerimizi ölçtüler. Bize** (Kavaklarınızı kesip satın. Irak gibi biz de Cudi'de tampon bölge yapacağız) **dediler."** (Günaydın, 18 Temmuz 1989)

Sömürgecilerin sürgün politikası, Cudi Dağı eteklerinde bulunan **Çukurhan, Çobanbey, Toptepe, Anılmış, Boyunkaya, Cevizli, Aket** ve **Kamerli** köyleri ile onlarca mezrayı kapsamaktadır. Ayrıca Şırnak'ın **Dağkonak** köyü, Uludere'nin **Taşdelen, Ortasu** ve **Işıkveren** köyleri ile Siirt'in **Balveren, Araköy, Geçitboyu** köylerinin de aralarında bulunduğu yüzlerce köy ve mezra daha, baskı ve ölüm tehdidinin yanısıra parayla göz boyama taktiği de kullanılarak köylüler topraklarını terketmeye zorlanmaktadır. Aksi halde girişeceği bombardıman ve operasyonlarda ortaya çıkabilecek can kaybından sorumlu olmayacağını belirterek açıkça katliam tehdidinde bulunmaktadır.

Diğer taraftan, ARGK gerillalarına destek sağladıkları belirtilerek, göçerler de yaylalardan zorla indirilmekte, dört bir tarafa savrulmaktadırlar. Temel geçim kaynakları hayvancılık olan ve ancak yaylalara çıkarak sürülerini yaşatabilen göçerler, yaylalardan sürgün edilmeleri nedeniyle ekonomik olarak da güç durumda bırakılmaktadırlar. Son dönemlerde göçerlere yönelik olarak artan sürgün uygulamalarından Herekol, Cudi, Çırav ve Gabar dağlarındaki yaylalarda yaşamlarını sürdüren **Garisan, Soran, Harunan, Dideran, Alikan, Batuyan, Keçan** ve **Tayan** aşiretleri esas olarak etkilenen aşiretler oldu. Zorla dağlardan indirilen bu aşiret mensupları dört bir yana savruldular.

Sömürgecilerin Kürdistan'daki çok sayıda köy ve mezrayı ortadan kaldırma ve köylüleri sürgün etme politikası, başta Cudi Dağı çevresi olmak üzere Botan'ı bir tampon bölgeye dönüştürme hedefine yöneliktir. Sömürgeciler kontrol edemedikleri ve ulusal kurtuluş mücadelemizin büyük gelişme kaydettiği alanları her türlü canlıdan arındırarak ölü bölgeler yaratma ve böylece, ARGK güçlerini kitlelerden kopararak yaşam kanallarını tıkama amacını güdüyorlar. Bunu açıkça ifade etmekten çekinmeyen sömürgeciler, köy ve mezraların tahliyesinden sonra savaş uçaklarıyla alanı bombardıman ederek yakıp yıkacaklarını da ilan etmiş bulunuyorlar. Kitlelerin ARGK güçlerine destek verdiklerini, bu nedenle de ulusal kurtuluş mücadelemizi ezemediklerini belirten sömürgeciler, kitlelerin alandan uzaklaştırılmayla ARGK birliklerini daha rahat imha edecekleri umudunu taşıyorlar. Gerillanın halkın içindeki "balık" olduğunu çok iyi bilen sömürgeciler, "denizi kurutarak"; yani, halkı sürgüne tabi tutarak, gerillanın yaşam kanallarını tıkamak ve böylece sonuç almak istiyorlar.

Faşist Türk sömürgecilerinin başlattıkları sürgün girişimi, halkımızın bağrındaki direniş tohumlarının boy verip açığa çıkmasını da birlikte getirdi. Sürgüne tabi tutulmak istenen köylerde halkımız direnişe geçti. Kürdistan'da bugüne kadar yaşanan en büyük kitlesel eylem, sürgün politikasını mahkum etmek isteyen Kürdistan köylülerince geliştirilmiş bulunuyor.

Sürgüne tabi tutulmak istenen, **Balveren** köylüleri önderliğinde başlayan direniş, **Dağkonak, Taşdelen, Ortasu** ve **Işıkveren** köylülerinin de katılımı ile boyutlanarak sürüyor. Askeri operasyonlar gerekçesiyle köylerinden çıkıp yaşam ihtiyaçlarını karşılamaları engellenen ve toplu sürgüne tabi tutulmak istenen **Balveren** köylüleri Şırnak-Uludere yolunu trafiğe kapatarak uygulamaları protesto ettiler. 3500 dolayında köylünün kadın-erkek, çocuk-yaşlı topluca giriştikleri eylem daha sonra yolun kenarında oturma eylemini sürdürmeye dönüştü. Günlerce yol kenarında oturan, gece-gündüz eylemlerini sürdüren **Balveren** köylülerinin eylemi daha sonra **Dağkonak, Taşdelen, Ortasu** ve **Işıkveren** köylülerinin de katılımıyla boyutlandı. Sayıları 5000'i aşan köylüler, sömürgeciler, köylerinden çıkarılmayacaklarına dair yazılı teminat

Boşaltılan köy ve mezralar

ŞIRNAK:

Cınıver, Dehreban, Ramura, Gürmeç, Gunduke, Sıpındarok, Çala, Çab, Bahrahıncı, Ramuran, Benuzer, Aftahl, Talya, Çememezın, Barazan, Bışyeraç, Hevke, Beste, Çemketanlu, Serka, Mahameası, Dedeören mıntıkası, Dereler muhtarlığı, Bırken, Gühden, Zıvırgok, Mıştake, Amuriya, Berkevır, Nanip, Giresip ve Gıver'in tamamı, Bollızan'ın yarısı, Godan Karageçit'in 110 hanesinden 80'i.

ERUH:

Geraviş, Mızgeft, Gırbedıkı ve Banıkoğa'nın tamamı, Biloris, Mılan, Goyinan ve Bana'nın yarısından fazlası, Tanze'nin 10, Şakırkaniye'nin 60, Celekan'ın 80 hanesi. Ayrıca Dılopki ve Hılela'da koruyuculuk kalkmazsa sonbahara kadar tamamı.

BAYKAN:

Tağık, Merğa ve Koleka'nın tamamı, Derkız ve Nehke'nin yarısı, Gırdıkan'ın 80, Mınar'ın 30, Kıkan'ın 30, Dodan'ın 15, Ingıs'ın 35, Kasımlı'nın 15, Gındo'nun 15, Arınç'ın 15, Sıyenıs'ın 20, Dezlak'ın 10, Dırabe'nin 10, Serşıkeft'in 15, Malabado'nun 6, Kelok'un 10, Atabağ'ın 30, Bakkın'ın 25, Nare'nin 15, Aver'in 20, Sıpıvıyan'ın 100 hanesi.

(2000'e Doğru Dergisi'nden alınmıştır.)

vermedikçe ve hareket serbestileri tanınmadıkça eylemlerine devam edeceklerini belirttiler.

Sömürgeciler, köylülerin direnişini kırmak ve sürgünü gerçekleştirmek için, tehdit ve satın alma politikalarını içiçe uyguluyorlar. Bir yandan köylüleri "terörist" olarak damgalayıp baskı, tutuklama ve ölüm tehditlerine başvururken, diğer yandan da yüklü bir para karşılığında mal varlıklarını "satın alıp" onları başka alanlara göndermeye çalışıyorlar. Halkın ezici çoğunluğunun bu politikalara karşı direnmesi, sömürgecilerin katliamlara girişmesiyle cevap buluyor. Geçen ay içerisinde 16'sı Çukurca'da olmak üzere çok sayıda köylü katledilerek, basına da ARGK gerillalarının öldürüldüğü şeklinde yansıtıldı. Gelecek açısından birer prova niteliğinde olan bu cinayetler, sömürgecilerin girişecekleri kitle katliamlarının habercisi niteliğindedir.

Diğer taraftan sömürgeciler, "kelle avcılığı"nı da yoğun olarak geliştirmeye çalışmaktadırlar. Kürdistan'a saldıkları kontr-gerillalar, köy korucuları ve sömürgeci ordusu eliyle giriştiği cinayetler yetmiyormuşcasına, köylüler ve göçerlere de kelle avcılığını dayatmaktadırlar. Herekol yaylasından sürgün edilen **Garisan** aşireti mensupları,Pervari bölük komutanının, ***"Bize kelle getirin. Getirmezseniz sizi buralarda barındırmayız"*** dediğini; kabul etmeyince de sürüldüklerini belirtiyorlar. (2000'e Doğru, 9 Temmuz 1989)

Sömürgecilerin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine yönelik komploları salt bununla da sınırlı değil. Kürdistan'daki aşiretçi yapıyı çıkarlarına koşma politikası güden sömürgeciler, "insancıllık" kılıfı altında kabul edip kamplara doldurdukları Güney Kürdistanlı peşmergeleri mücadelemize karşı kullanma çabasını da sergiliyorlar. İlkel-milliyetçiliğin tarihi işbirlikçi karakterinden aldıkları güçle bunların yönetici kesimleriyle ihanet anlaşmaları geliştiriyorlar. Kürdistan halkını yıllarca Irak faşist rejimine peşkeş çeken ilkel-milliyetçi önderlik, şimdi de faşist TC rejimine peşkeş çekme çabasında. I-KDP'nin üst düzey yetkililerinden ve halkımıza karşı sayısız suçun faili olan Dr. Sait, beraberindeki 37 I-KDP'li ile birlikte sömürgeciler tarafından Şemdinli'ye gönderilmiş bulunuyor. Köy koruculuğunun geliştirilmesinde başrollerden birini oynayan ve kendisine bağlı aşiretlere silah almalarını emreden ilkel-milliyetçi önderler, çöken bu sistemin yerini dolduracak yeni oluşumlar örgütlemek üzere bir kez daha aşiretler içinde faaliyet yürütmekle görevlendirilmişlerdir. Ulusal kurtuluş mücadelemiz karşısında sıkışan sömürgecilerin imdadına bir kez daha ilkel-milliyetçi önderlik koşmaktadır. Aynı şekilde, bir yandan korucu olmayı ve kelle avcılığını kabul etmeyen göçerleri ve köyleri yerlerinden koparıp sürgüne tabi tutan sömürgeciler, diğer yandan da boşalan alanlara Güney Kürdistanlı peşmergeleri yerleştirme faaliyetine girişmiştir. Hakkari alanındaki tampon bölgeye 2000 Güney Kürdistanlı peşmergenin yerleşmesine izin verildi; daha açık bir deyimle, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı savaşmaları için ilkel-milliyetçi önderliğin de onayıyla 2000 peşmerge bu alana yerleştiriliyor. Bu gelişme, Kürdistan'da uygulanmak istenen alçakça komploların boyutlarını ve niteliğini gözler önüne sermektedir. Savaşı, ordusu nezdinde kaybeden sömürgeci Türk devleti bir kez daha Kürdü Kürde kırdırma politikasına sarılmaktadır.

Kürdistan'da yaşanan tüm bu gelişmeler ortamında, "Olağanüstü Hal Bölge Valiliği" uygulamasına geçilişinin ikinci yıldönümüne ulaşıldı. 19 Temmuz 1987 yılında uygulamaya geçen Özel Valilik sisteminin ikinci yıldönümünde TC İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu ve Özel Vali Hayri Kozakçıoğlu bir basın toplantısı düzenlediler. Kürdistan'daki gelişmelerin boyutlarını alabildiğine düşük gösterme çabalarına rağmen yine de sömürgeciler bazı gerçekleri ifade etmek zorunda kaldılar. Örneğin; Partimizin Mardin'de kitle desteği gördüğünü, Hakkari-Siirt-Mardin alanlarındaki eylemlerde geçen yıla oranla büyük artış olduğunu itiraf ettiler. Bu şüphesiz ki, gerçeğin sadece küçük bir parçası, ama sansürcü ve yalancı kimliği katmerli olan TC'nin bunları bile itiraf etmek zorunda kalması çıkmazını ve Kürdistan'daki gelişmelerin boyutlarını ele vermeye yetiyor.

Sayısal rakamlarla iki yıllık bilançoyu çizen TC İçişleri Bakanı, birçok yalanı ve çarpıtmayı da içeren rakamları şöyle açıkladı:

"Bölge Valiliği, ikinci yılını doldururken, geçen dönem içerisinde 238'i ölü, 16'sı yaralı, 86'sı kendiliğinden teslim olmak üzere, toplam 390 terörist ele geçirilmiştir. Yine aynı dönemde 130 şehit verdik, 216 güvenlik görevlimiz yaralandı. Sivil vatandaşlardan 228'i hayatını kaybederken, 109'u yaralandı. İki yıllık süre zarfında, toplam 4 bin 427 kişi gözaltına alındı, bunlardan 1558'i tutuklandı. 2 bin 781'i serbest bırakıldı, 88'i halen gözetim altındadır. Bölgedeki olaylarda sayısal bir artış olduğu biliniyor. Bu yılın ilk 6,5 aylık döneminde meydana gelen 250 olaydan 106'sı Siirt, 52'si Mardin, 43'ü Hakkari'dedir. Diğer sekiz ildeki olay sayısı ise 49'dur. 1988 yılında, aynı dönemde, Hakkari, Mardin ve Siirt'te 91 olay meydana gelirken, bu yıl 201'i bulmuştur." (Hürriyet, 25 Temmuz 1989)

Hangi rakamlar ve yalanlar ardına gizlenilirse gizlensin,TC, Kürdistan'daki özel savaşında iflasa uğramış, savaşı kaybetmiştir. Son dönemlerde girişilen uygulamalar bunun açık belgesi ve son çırpınışlardır. Önlemler belki ömürlerini bir süre uzatmalarına yetebilecek ama özledikleri huzur ortamını onlara asla geri getiremeyecektir.

ARGK gerillalarının yükselen mücadelesinin kaydettiği başarılar Kürdistan köylüsünün ayağa kalkışı ile daha da büyük başarıların yolunu açmaktadır. Kitleselleşen ulusal kurtuluş savaşımız şimdi her zamankinden daha güçlü, zafere her zamankinden daha yakındır.

Pervari'de büyük muharebe:
70 ölü, onlarca yaralı

Pervari'de 3 gün boyunca süren muharebede, düşman 70 ölü verirken, onlarca da yaralı verdi. ARGK gerilla birliği çatışmadan kayıp vermeden çıktı.

Eruh ve Şırnak arasındaki Girêmaşa Dağı'nda başlayan muharebe daha sonra Pervari'nin dağlık alanlarına kaydı. Binlerce sayılık sömürgeci ordu birliği ile ARGK bölüğü arasında aralıklı olarak 3 gün boyunca Pervari'nin çeşitli mıntıkalarında çarpışmalar devam etti.

ARGK gerillalarına kayıp verdiremeyen sömürgeci ordu birlikleri, 2 yurtsever köylüyü katlederek, basına bunlar ARGK gerillaları olarak yansıtıldı. Böylece, alınan ağır darbe gizlenmeye çalışılarak ARGK gerillalarına kayıp verdirildiği imajı yaratılmak istendi.

Pervari eylemine uluslararası basın organları da yer verdiler. Bu bile, muharebenin büyüklüğünü göstermektedir. BBC radyosu habere ilişkin yaptığı değerlendirmede, Türk devletinin büyük güçle operasyona geçmesine rağmen, PKK'nin kararlı bir şekilde direndiğini açıkladı.

Çukurca'da savaş dalgası büyüdü

Yaz aylarıyla birlikte, Çukurca alanında ulusal kurtuluş savaşımız büyük bir gelişme göstererek, yaygınlık kazandı. Botan alanının diğer mıntıkalarında olduğu gibi, Çukurca'da da savaşımız yaz dönemi içinde de gelişim hızını devam ettiriyor. Sömürgeci ordu birliklerine karşı gerçekleştirilen eylemlerde düşmana ağır kayıplar verdirilmektedir. Şifreza Tabur baskınında sömürgeciler onlarca, ölü ve yaralı verdi.

Çukurca-Hakkari arasındaki dağlık mıntıkada düşmanın bir operasyon birliğine karşı Temmuz ortalarında bir pusu gerçekleştirildi. Pusuya düşürülen düşman birliği onlarca ölü ve yaralı verdi. Özel tim, ordu birlikleri ve korucuların içerisinde yer aldığı birliğin, ARGK gerilla bölüğünün yoğun ateşi karşısında, büyük bir korku ve panik içerisinde dağıldığı ve karşı ateşe fırsat bulamadığı bildirilmektedir.

Sömürgeci düşman yaşadığı ağır kayıp karşısında, köylülere saldırdı. ARGK gerillalarının ustaca pususunda onlarca ölü ve yaralı veren düşman, yurtsever köylülere saldırarak, katliam gerçekleştirdi.

16 yurtsever köylüyü katleden düşman, bunları ARGK gerillası olarak da yansıtıp, yaşadığı ağır yenilgiyi gizlemeye kalkıştı. Silahsız ve savunmasız köylüleri katleden düşman, böylece içerisine düştüğü ağır yenilgiden kendisini kurtarmaya çalışıyor. Bir yandan da, bunları ARGK gerillalarıymış gibi gösterip, ordunun içerisine düştüğü çıkmazı gizleyerek, moralini yükseltmeye çalışıyor.

Bu girişimlerine rağmen, ordunun yaşadığı korku ve paniği gizleyemeyen düşman ağır yenilgilerin üstünü örtme gücünü de gösterememektedir. Halk Kürdistan'da gözü önünde meydana gelen muharebelerde düşmanın yaşadığı kaybın ağırlığını bilmektedir. Sömürgecilerin kendi kayıplarını olduğundan hep az gösterdiğini Kürdistan halkı artık bilmektedir. Bu nedenle, sömürgecilerin kayıplarını gizleme çabalarını deşifre etmektedir.

Çukurca'da meydana gelen ve uzun bir müddet devam eden çatışmada da düşman kayıplarını, gerçekte olan sayının çok çok altında gösterdi. Onlarca ölü vermesine rağmen, açıklanan sayı, bunun yanında mevzu bahis bile edilemez. Düşmanın bu özel savaş taktiği de, halkımızın, savaşın sonuçlarını dilden dile dolaştırmasıyla da boşa çıkarılıyor.

Cudi'de muharebe

Cudi Dağı'nda yoğunlaşan ulusal kurtuluş savaşımız, her gün düşmana karşı yeni zaferler kazanıyor. Düşmanın büyük bir askeri güç yığarak, Cudi Dağı'nda denetim kurma çabaları, ARGK gerillalarının kararlı direnişi sonucunda boşa çıkarılıyor.

Düşman Cudi Dağı'na yönelik olarak, geniş bir operasyona girişti. Binlerce sayılık düşman askeri gücü Cudi Dağı'na ve çevresine gönderildi. Bununla birlikte operasyonlar da yoğunlaştırıldı. Cudi Dağı'nın bombalanması ve buradaki köylerin boşaltılması gündeme getirilirken, daha kalabalık bir sayıyla operasyonu yoğunlaştırma hazırlıklarına da hız verildi.

Alana birçok bölgeden komando birlikleri ve seçme askeri güçler gönderilmeye başlandı. Düşman, ARGK gerillalarını sökemediği bu alanı adeta metre metre asker doldurarak boşaltmak istiyor. Bunun -için de on binlerce askeri Cudi Dağı'na ve çevresine aktarmaya başladı.

Düşmanın bütün bu güç yığma çabalarına rağmen, ARGK gerillaları kararlı bir şekilde direnişlerini yükseltiyor ve düşmanın operasyonunu boşa çıkarmakla kalmayıp, birçok mıntıkaya girmesini de engelliyorlar. Düşman binlerce sayılık gücüne rağmen, Cudi Dağı'nın ancak yamaçlarında hareket edebilmekte, geceleri ise tümden hareketsiz kalmaktadır. Cudi Dağı adım adım ARGK gerillalarının egemenlik sahasına girmesi daha da hızlanmaktadır.

17-18 Temmuz tarihlerinde Cudi Dağı'nda meydana gelen yeni muharebede düşmana ağır kayıplar verdirildi. İçlerinde çok sayıda subayın da bulunduğu düşman gücü safdışı bırakılarak, düşmanın yeni operasyonu da boşa çıkarıldı.

Diyarbakır MİT ve valilik binasına bomba

Diyarbakır şehir merkezinde bulunan MİT ve valilik binasına karşı gerçekleştirilen bir eylemde, bombanın erken patlaması sonucu, düşman ağır bir kayıp vermekten kurtuldu.

MİT ve valilik binasının duvarının yanına radyo ile tuzak haline getirilmiş bomba yerleştirildi. Bu arada yoldan geçen 3 çocuğun bombayı kurcalamaları sonucu, bomba zamanından erken patladı. Böylece düşman mal ve can kaybından kurtuldu.

Çok sıkı güvenlik önlemleriyle korunan binalara karşı bu kadar yaklaşıp, bombayı koymak bile sömürgecilerde büyük bir korku ve paniğe yol açtı. Bombanın yerleştirilmesi, şehir merkezlerinde de mücadelemizin yaygınlaştığı ve giderek sağlam bir temele oturduğunun kanıtı olmaktadır.

Ağrı-Diyadin'de düşmana darbe

Tendürek Dağı yakınlarında düşman birliğini pusuya düşüren ARGK gerillaları 10 düşman askerini öldürürken, 15'ini de ağır bir şekilde yaraladılar.

Tendürek Dağı'nda operasyon yapan düşman birliğine pusu kuran ARGK gerillaları, sömürgecilere diğer bir cepheden de ağır darbe vurdular. Ağrı-Kars alanında mücadelemizin gelişmesiyle birlikte, düşman bu alanda da yoğun operasyonlara başladı. Diyadin ile Ağrı arasındaki Tendürek Dağı da operasyonların yoğunlaştırıldığı bir alan haline getirildi. ARGK gerillalarının bu alanda düşmana ağır bir darbe indirmesi, savaşımızın bu alanda da yaygınlaşmasını birlikte getirdi.

Ağrı-Kars alanında önceki aylarda da mücadelemiz yoğun gelişmeler yaşamış; özellikle de köy korucularına karşı gerçekleştirilen eylemler onların tasfiyesini hızlandırmıştır. En son olarak Doğubeyazıt'ta 5 çete silahsızlandırıldı.

Bu gelişmeler üzerine Türk sömürgecileri, köy korucularının ellerindeki silahları toplamaya başladılar. Korucuların büyük bölümünün silahlarını gerilla birliklerine isteyerek teslim etmeleri ve diğerlerinin büyük bölümünün de silah kullanmaya bile fırsat bulamaması, düşmanı böylesi bir yönelim içerisine girmek zorunda bıraktı.

Dargeçit'te pusu

Ulusal kurtuluş savaşımızın gelişmesi karşısında, faşist Türk sömürgecileri askeri önlemlerine de hız verdiler. Bu önlemlerin içerisinde önemli bir yer tutan yeni karakol yapımı hızlandırılmaktadır.

Özellikle de önemli stratejik noktalarda yeniden inşa edilerek tahkim edilen karakollara, sömürgeciler çözülen denetimlerini ayakta tutmaya çalışıyorlar.

Dargeçit'te de bu amaçla yeni bir karakol yapımına geçildi. Stratejik bir noktada konumlandırılmak istenen karakol inşaatı hızlandırılarak erkenden bitirilmeye çalışıldı. Bunun için, askerler ile korucular inşaat için seferber edildiler.

29 Haziran günü ARGK gerillaları karakol inşaatında çalışan korucu ve askerlere karşı bir pusu eylemi gerçekleştirdiler. Pusuya düşen traktörde bulunan asker ve koruculardan 5'i ölürken, 4'ü de ağır bir şekilde yaralandı. 2 çete ve 3 askerin öldüğü eylem sonucunda, sömürgeciler karakol inşaatını da durdurmak zorunda kaldılar.

Nusaybin'de MİT ajanı cezalandırıldı

TRT ve Hürriyet Haber Ajansı'nın Nusaybin muhabiri sıfatıyla faaliyet yürüten ve MİT ajanı kimliği tescilli olan Seracettin Müftüoğlu, bir ARGK eylem timi tarafından Nusaybin şehir merkezinde ölümle cezalandırıldı.

Gazeteci adını taşıyan ama, bu

adla bağdaşmayan faaliyetler yürüten MİT ajanının hakkettiği cezayı bulması Nusaybin ve çevresinde olumlu etki yarattı. Kitlelerde hiçbir hainane çabanın cezasız bırakılmayacağı inancını daha da pekiştirdi.

Kerboran-Şikeftan'da düşmana ağır darbe: 9 ölü

29 Haziran günü, Şikeftan köyünde köy korucuları ile birlikte operasyon düzenleyen düşman birliğine karşı bir pusu gerçekleştirildi. Pusuda 5'i asker, 4'ü korucu olmak üzere toplam 9 düşman gücü öldürülürken, birçoğu da ağır bir şekilde cezalandırıldı.

Düşman aldığı bu ağır kaybın öfkesini yurtsever iki çobanı katlederek almaya çalıştı. Son zamanlarda katliam provalarının yoğun laştırılması, yurtsever insanlarımızın katledilmesi, düşmanın yaşadığı ağır yenilginin de bir göstergesidir. Düşman zayıflayan hakimiyetini yeniden sağlamlaştırmak için, kitleleri katlederek, ulusal kurtuluş mücadelemizin kitleselleşmesini önlemek istiyor.

Silopi'de 2 ajan cezalandırıldı

17 Haziran gecesi, şehir merkezinde gerçekleştirilen cezalandırma eyleminde 1 hain ölürken, diğeri de ağır bir şekilde yaralandı.

Birçok kez uyarılmalarına rağmen, halkımıza karşı suç işlemekte ısrarlı davranan 2 hain hakkettikleri cezalara çarptırıldılar.

Eruh-Cifaf Dağları'nda muharebe

Cifaf Dağları'nda sabaha karşı başlayan muharebede, düşman birliğine ağır kayıplar verdirildi. Sabah erkenden başlayan muharebe gece geç saatlere kadar sürdü.

ARGK birliği gün boyu devam eden bu çarpışmada, kayıp vermezken düşmanın kuşatma çabalarını da boşa çıkararak çemberi yarmayı başardı.

Eruh alanında da düşman büyük bir çöküşü yaşıyor. Şimdiye kadar bu alanda gerçekleştirilen yoğun eylemlilik içinde, savaşın inisiyatifini kaybeden düşman yediği ağır darbelerle bu alanda da tutunacak dallarını birer birer kaybetmektedir.

Beytüşşebap'ta pusu

Beytüşşebap alanında ulusal kurtuluş savaşımız önemli gelişmeler yaşıyor. Sömürgeci düşmana karşı peşpeşe gerçekleştirilen bir dizi eylemde, ulusal kurtuluş savaşımızın ivmesi bu alanda da yüksek boyutlara ulaştı.

Beytüşşebap'ta Temmuz ayı başlarında bir sömürgeci birliğe karşı gerçekleştirilen eylemde, düşman birliğine ağır kayıplar verdirildi.

10 Temmuz'da ise köy korucularına yönelik bir eylem gerçekleştirildi. Köy korucularına yönelik olarak gerçekleştirilen eylemde 4 köy korucusu ağır bir şekilde yaralandı. Ayrıca bu korucülara ait mallar da tahrip edildi.

Nazimiye'de yeni eylem

Temmuz ayı başında Nazimiye kırsalında ARGK gerillaları yeni bir eylem gerçekleştirdiler. Sömürgeci ordu birliğiyle saatlerce süren çarpışmada 2 ARGK savaşçısı düşmana yaralı olarak esir düşerken, düşman 4 ölü ve çok sayıda yaralı verdi.

Sömürgeciler, yaralı olarak esir aldıkları ARGK gerillalarına işkence uygulayarak, birini alçakça katlettiler. Faşist Türk sömürgecileri, yaralı olarak ele geçirdikleri savaşçıları itirafa sürüklemek ve ihanete çekmek için yaralı durumlarını onlara karşı kullanıp, alçakça uygulamalara başvurdu.

Yapılan bütün uygulamalara rağmen, ARGK savaşçıları kahramanca bir direniş göstererek, düşmanın tüm alçakça uygulamalarına karşı, kararlı bir tutum sergilediler. Sömürgeciler savaşçıların kararlı direnişi karşısında öfkeye kapılarak, bir savaşçıyı alçakça katlettiler.

Bu son örnekle birlikte, sömürgecilerin Kürdistan'da katliamlara hız verdiği bir kez daha ortaya çıktı. Sömürgeciler, katliamlara hız vererek, kendi çöküşlerinin önüne geçmek istiyorlar.

Uludere'de saatler boyu muharebe

Uludere-Gülyazı köyü Ortasu mezrasında meydana gelen çarpışmada düşman birliğine ağır kayıp verdirildi, ARGK gerillaları muharebede herhangi bir kayıp vermediler.

Uludere'de operasyonlarını arttıran düşman birliğiyle ARGK gerillaları Ortasu mezrası yakınlarında karşılaştılar. ARGK birliğinin anında tavır koyup, düşmanı yoğun ateş altında tutması sonucu, düşman askerleri harekete geçmeye bile fırsat bulamadılar.

Saatler boyu süren muharebede, ilk aldığımız bilgilere göre düşmanın ölü ve yaralı olarak kaybı oldukça yüksektir.

Diğer bir eylemse Taşdelen köyünde gerçekleştirildi. Taşdelen köyüne ait yaylaya gelen ARGK birliği, burada bulunan bir işbirlikçiyi ölümle cezalandırdı.

Şırnak-Toptepe'de okul yakıldı

Sömürgeci asimilasyonu engelleme ve sömürgecilerin ülkemiz üzerindeki her türlü denetimini boşa çıkarmaya yönelik eylemler de bu sürede yoğunluk kazandı.

Şırnak'ın Toptepe köyüne gelen ARGK gerillaları, bu alanda bir köy toplantısı yaptılar. Toplantı sonucunda köyün okulu yakılırken, 9 genç de ARGK saflarına alındı.

Beytüşşebap'ta ARGK saflarına katılım yoğunlaşıyor

Ulusal kurtuluş savaşımızın gelişmesine paralel olarak, gerilla birlikleri saflarına katılım da artıyor. Her gün onlarca genç ARGK saflarına akın ediyor. Katılımlar zaman zaman bazı bölgelerde yoğunlaşsa da, genel olarak ülkemizin bütün alanlarında devam ediyor.

Son olarak, Beytüşşebap'ta aynı günlerde 50'ye yakın bir sayıda katılım gerçekleşti. ARGK saflarına katılan gençlerin sayısındaki bu artış düşmanda da büyük bir korkuya yol açıyor.

Beytüşşebap'ın Beşağaç ve Hemka yaylalarında Temmuz ortalarında geniş kitle toplantıları düzenleyen ARGK gerillaları, bu alanlardan 14 gençle birlikte 30 civarındaki korucuyu da ulusal kurtuluş saflarına kattı.

30 civarındaki korucunun, düşmanın halkına karşı kullanması için verdiği silahı düşmana çevirip, ARGK saflarına katılmaları son derece önemli bir gelişmedir. Bu, aynı zamanda düşmanın Kürdü Kürde kırdırma politikasının iflas etmesidir de.

Düşman korucuların eline verdiği silahlarla, halkımızı kendi içinde bölüp, birbirine kırdırmak istiyordu. Son dönemlerde yaygınlaşan örneklerden de görüldüğü gibi, ellerine zorla silah tutuşturulan insanlarımız, halkına karşı silah çevirmeyi reddederek, silahlarının namlularını düşmana yöneltmektedirler.

Bu gelişmeler, ulusal kurtuluş savaşımızın halkımızın her kesimini etkilediği, ihanete batmamış olanları yeniden ulusal kurtuluş saflarına kazandırdığının açık kanıtlarıdır. Halkımız, artık silahın namlularının Türk sömürgeciliğini hedeflemesi gerektiğini daha iyi kavrıyor ve bunu artan bir istekle de pratikte uyguluyor.

Çatak'ta muharebeler sürüyor

Van'ın Çatak ilçesinde ulusal kurtuluş savaşımız yaz aylarına girişle birlikte, yaygın bir gelişme kazandı. Çatak, ulusal kurtuluş savaşımızın yoğun olarak geliştiği ve önemli bir kitle desteğine de sahip olduğu alanların başında gelmektedir. 15 Ağustos 1984 Atılımı sonrasında, ulusal kurtuluş savaşımız bu alanda da önemli gelişmeler kaydetti. Düşmana peşpeşe indirilen darbeler, Çatak şehir merkezinin işgali ve daha birçok eylem neticesinde, alandaki kitle desteği ve katılımlar büyük artış gösterdi.

1989 baharı ile birlikte Çatak alanında da, ARGK gerillaları yoğun bir faaliyetliliğe giriştiler. Bu çalışmalar sonucu ulusal kurtuluş mücadelemiz bu alanda büyük ivme kazandı.

Temmuz ortalarında Çatak'a bağlı Konalga köyünden 12 genç ARGK saflarına katıldı. Diğer köylerden de katılımların olduğu ve gerilla birliğinin sayısal olarak önemli bir güce ulaştığı bildiriliyor.

Çatak alanındaki bu gelişmeleri durdurmak isteyen düşman, alana yönelik yoğun bir operasyon düzenledi. Halen kalabalık sayıdaki birliklerle sürdürülen operasyonda, ARGK birliği düşmana ağır kayıplar verdiriyor.

Kurênazo Dağları'nda düşmanın operasyon birliğine ARGK gerillaları pusu kurdular. Pusu sonucu çıkan çatışma bütün gün boyu devam etti. Daha sonraki günlerde de yer yer muharebeler devam etti. Gazetemiz yayına hazırlanırken, bu alandaki muharebeler de aralıklarla devam ediyordu. Düşman birliğiyle sürekli sıcak temasa giren ARGK gerillaları arasındaki çatışmanın büyüyerek devam edebileceği de bildiriliyor.

Günlerce aralıklarla süren muharebelerde, düşmanın ölü ve yaralı olarak çok sayıda kayıp verdiği de gelen haberler arasında. Buna karşın ARGK gerilaları herhangi bir kayıp vermediler.

Hakkari'de pusu

Hakkari merkeze bağlı Yoncalı köyü yakınlarında düşman birliğine karşı kurulan pusuda, düşmana ağır kayıplar verdirildi.

Beytüşşebap'tan Hakkari'ye gitmekte olan 200 kişilik düşman birliğine Yoncalı köyü yakınlarında pusu kuruldu. ARGK gerillalarının yoğun ateşi karşısında, düşman birliğinde büyük bir panik meydana geldi. Adeta çil yavrusu gibi dağılan ve sağa-sola kaçışan düşman birliğinden ilk belirlemelere göre onlarca ölü ve yaralı var.

Beytüşşebap-Hisarkapı'da düşmana ağır darbe

22 Temmuz günü, Hisarkapı mevkiinde, düşman birliğine karşı başarılı bir pusu gerçekleştirildi.

Saat 19.00 sıralarında başlayan pusu eylemi sonucu, düşmanın operasyon birliği ağır darbe aldı. Özel tim elemanlarının da içerisinde bulunduğu operasyon koluna karşı gerçekleştirilen eylem, düşmanın hareket yeteneğine de vurulmuş önemli bir darbedir.

Bu tür eylemlerle, düşmanın gerek gündüz ve gerekse de gece hareket etmesi tümden engellenme aşamasına doğru mücadelemiz gelişiyor. Her alanda düşmanın operasyon kollarına karşı pusular atılması, düşmanı ininden çıkamaz duruma getiriyor.

Şırnak'ta okul yakıldı

Şırnak'ın Yoğurtçular köyü, Özveren mezrasına gelen ARGK gerillaları, burada toplantı yaparak, 3 genci askere alıp; köy ilkokulunu da yaktılar.

Okullara yönelik geliştirilen bu eylemler, bir yandan sömürgeci asimilasyonu darbelerken, diğer yandan okulların karakol ve işkence alanları olarak kullanılması da engelleniyor. Bu tür eylemler, düşmanın, bu iki türlü politikasının boşa çıkarılmasına da yol açıyor.

Ayrıca, Şırnak-Cizre karayolunda mayına çarpan bir traktörde bulunan 3 kişi de ağır yaralandı.

Korku, düşmanı birbirine düşürüyor

Savaşımızın yaygınlaşması, düşman saflarındaki korkuyu daha da arttırmaktadır. Bu korku sonucu, düşman birliklerinin kendi içinde çatışmalar artarken, kazalar sonucu birbirini silahla öldürme, yaralama olayları da arttı. Yine, dağdan yuvarlanma, suya düşme, uçurumlardan atma gibi olaylar da sık sık yaşanmaya başladı.

Hemen her çatışma veya muharebede düşman, ARGK gerillalarının açtığı yoğun ateş dışında, bu tür olaylarla da kayıplar veriyor. Sömürgecilerin yaptıkları sınırlı açıklamalardan da görüldüğü gibi, birbirini vurma, suda boğulma, uçurumdan düşme, dağdan yuvarlanma ve araba kazaları sonucu ölen ve yaralanan asker, korucu ve özel timlerin sayısı oldukça kalabalık. Ayrıca, düşman büyük maddi kayıplar da veriyor.

Son olarak, Şırnak'ın Kızılsu bucağında, bir korucu içine düştüğü korku ve panik neticesinde silahını ateşleyerek, diğer iki korucuyu öldürdü. Bundan önce de Şemdinli'de bir üstteğmen suya düşerek boğulmuştu. Bu olaylar bile, düşmanın yaşadığı korku ve paniğin boyutunu gösteren örneklerdir.

Verdiğimiz bu iki örnek, gerçekte yaşananların çok küçük bir parçası. Düşman, bu şekilde de ağır kayıplar vermektedir. Hemen her muharebe, pusu ve operasyon sonucunda düşmanın bu şekilde de verdiği kayıplar mevcuttur.

Cezaevlerinde baskıların yeniden yoğunlaşmasına karşı direniş yükseliyor

Baştarafı 1. sayfada
şaatına başlanacağını açıkladığı bir dönemde, Nazilli, Erzincan, Bayrampaşa, Eskişehir, Çanakkale ve diğer bazı cezaevlerinde baskıların yeniden yoğunlaştırılması, Bayrampaşa ve Nazilli Cezaevlerinde öldürmek amacıyla tutsaklara saldırılması; sömürgecilerin gerçek niyetlerinin ne olduğunu da göstermektedir.

Sömürgeci devlet bu tür hak gasplarına yönelerek, sık sık devrimci tutsaklar üzerindeki baskılarını arttırmaktadır. Böylece bir taşla iki kuş vurmaya çalışmaktadır. Başarabilirse devrimci tutsakları yeniden yoğun baskılar altına alacak bunu başaramazsa da fiziki olarak güçsüz düşürüp, adım adım ölüme yaklaştıracaktır. Faşist Türk devletinin sık sık hak gasplarını gündeme getirmesi ve cezaevlerinde huzursuzluğu körüklemesinin nedeni de budur.

En son uygulamayı ise Eskişehir Cezaevi'nde gündeme getirdi. Tünel bulunduğu gerekçesiyle, tutsakların daha önce direniş sonucu kazandıkları hakları gaspedildi ve eşyalarına el konuldu.

Bu gelişmeler üzerine Eskişehir Cezaevi'ndeki 286 devrimci tutsak 29 Haziran'da açlık grevine başladı. Gazetemiz yayına hazırlandığı süre içerisinde açlık grevi hala devam ediyordu. Tutuklu ailelerinin cezaevi önünde birikerek, evlatları ile görüşme çabaları da sonuç vermedi. Tutsakların dışarı ile varolan tüm bağlantıları kesildiği gibi, ailelerinin görüşmeleri de engelleniyor.

Bir aya yaklaşan açlık grevinde devrimci tutsaklara şekerli ve tuzlu su verilmediği hücrelerde tutularak, baskılar eylem sürecinde de devam ettiriliyor. Devrimci tutsaklar yaptıkları açıklamalarda, haklarını alana kadar eylemlerini sürdürmekte kararlı olduklarını söylediler.

Aynı şekilde Çanakkale Cezaevi'nde de baskılar, tünel bulunduğu gerekçesiyle yoğunlaştırıldı. Tünelin açığa çıkarılmasıyla birlikte, tutsaklar hücrelere kapatılarak, hak gaspları gündeme getirildi.

Bayrampaşa (Sağmalcılar) Cezaevi'nde bulunan devrimci tutsaklar, Bedri Yagan, Mustafa Şahiner, Seyfettin Rüzgar ve İsmail Oral imzasıyla kamuoyuna yaptıkları açıklamada, 21 Temmuz tarihinden itibaren 3 günlük açlık grevine başlayacaklarını duyurdular.

Sağmalcılar Cezaevi'nde tüm siyasi tutukluların temsilcilik kurumu adına yapılan açıklamada, şu görüşlere yer verildi:

"İktidarın demokrat, devrimci muhalefet karşısındaki baskıcı, terörcü yüzü cezaevlerinde de tüm vahşetiyle tırmanışa geçirmiştir.

Bugün de firar, güvenlik vs. gibi bahanelerle birçok cezaevinde ve bulunduğumuz cezaevinde getirildiğimiz günden bu yana hücre statüsü, hak gaspları ve sevk tehdidi ile saldırılar sürekli kılınmak istenmektedir.

Amaç devrimcileri hücre statüsüne tabi kılmak ve rüşvet, sömürü düzenlerinin bozulmasını engellemektir. Bunun için ailelerimize bile bayram görüşünde azgınca saldırılmıştır.

Eskişehir Cezaevi'ndeki saldırıları protesto etmek, açlık direnişinde bulunan arkadaşları desteklemek ve Sağmalcılar Cezaevi'nde yükselteceğimiz mücadeleye kamuoyunun kulak vermesini sağlamak için 21 Temmuz'dan itibaren üç günlük açlık grevine başlıyoruz."

Ceyhan Özel Tip Cezaevi'ndeki devrimci tutuklular adına, Mithat Gönenç, M. Selim Çürükkaya, Selman Altındöz, Tahsin Alpşar ve Haydar Karadağ yaptıkları ortak açıklamada 21 Temmuz tarihinden itibaren, Eskişehir Cezaevi'ndeki süresiz açlık grevini desteklemek, Bayrampaşa ve diğer cezaevlerindeki baskıları kınamak için açlık grevine başladıklarını duyurdular.

Devrimci tutuklular, 1 Ağustos Genelgesi'nin yeniden yürürlüğe konulması karşısında, tüm demokrat kamuoyunu duyarlı davranmaya çağırarak, desteklerini sunmalarını da istediler.

Eskişehir Cezaevi'nde açık bir görüş günü...

Bayrampaşa Cezaevi'nde açık görüşün engellenmesi protesto edildi

Bayram dolayısıyla açık görüş yapılması gereken Bayrampaşa Cezaevi'nde görüş hakkının engellenmesi üzerine olaylar çıktı.

Bayram açık görüşlerinin bütün gün ve serbestçe yapılması gerekirken, bu kez yeni engeller çıkarıldı. Tutuklu aile ve yakınları cezaevi önüne geldiklerinde görüş hakkının 1 saatle sınırlandığını öğrendiler.

35 kişilik ilk grubun içeri alınmasıyla birlikte, devrimci tutsaklar tam gün ve toplu açık görüş isteyerek, yapılan uygulamayı protesto ettiler. Slogan atan ve marşlar söyleyen devrimci tutusakların bu protestosuna, aile ve yakınları da katıldı.

Hem içeri alınan 35 kişilik grup ve hem de dışardaki kalabalık sloganlar atıp, marşlar söyleyerek, bu uygulamayı protesto ettiler. Tutuklu aile ve yakınları, "insanlık onuru işkenceyi yenecek", "Görüş hakkımız engellenemez", "Kahrolsun faşizm, yaşasın mücadelemiz" sloganalarını attılar. Bu arada dış kapı üzerine de yürüyen tutuklu aile ve yakınları kapıyı zorlayarak, bir kısmı da duvardan atlayarak içeri girmeye çalıştılar. Bu arada çevik kuvvet polisleri müdahale ederek, tutuklu aile ve yakınlarına saldırdı.

Çevik kuvvet polislerinin saldırısına tutuklu aile ve yakınları da karşılık vererek, görüşme haklarının engellenemeyeceğini haykırdılar. Karşılıklı çatışmada 6 polisin yanısıra tutuklu aile ve yakınlarından onlarca yaralanan oldu.

Meydana gelen olay sonucu, görüşme yapılamadı. Daha önceden içeri alınmış bulunan 35 kişi de dışarı çıkarak, görüş hakkının kısıtlanmasını toplu olarak protesto etti.

Bayrampaşa Cezaevi önünde ailelerin gösterisi...

Türkiye Dışişleri Bakanı'nın Suriye gezisinde gündem değişmedi

Türkiye Dışişleri Bakanı Mesut Yılmaz, geçtiğimiz günlerde Suriye'ye resmi bir gezi düzenledi. Gezinin esas amacı gizlenmeye çalışıldıysa da, sonraki günlerde basında çıkan yazılar, görüşme gündeminin aynı kaldığını gösteriyor.

1987 yılında, Suriye'yi ziyaret eden ilk Türk Başbakanı sıfatıyla Şam'a giden Turgut Özal, "sınır güvenliği" adı altında gündeme PKK sorununu getirmişti. Birçok üst düzey emniyet yetkilisinin de katıldığı gezide Turgut Özal, Suriye Devlet Başkanı Hafız Esat'tan "PKK'nin Suriye sınırını kullanmasını engellemesini" istedi. Gazeteler, Özal'ın Hafız Esat'tan "APO'yu geri istediğini" de yazdılar. Bu ziyaretin üzerinden 2 yıl gibi bir zaman geçti.

Faşist Türk devleti, bu görüşmede Suriye için önem ifade eden Fırat suyunun kullanılmasını şantaj aracı olarak kullanmıştı. Türkiye, Suriye'ye saniyede 500 metreküp su akıtacağı taahüdüne karşılık, Suriye'den PKK'nin faaliyetlerinin engellenmesini istedi.

Aradan geçen sürede, faşist Türk devletinin kesin anlaşma sağladığını öne sürdüğü konuda herhangi bir ilerlemenin olmadığı da görülüyor. Türkiye, Suriye'ye karşı vaadettiği su taahüdünü yerine getirmediği gibi, Suriye'den bekledikleri de alamadı. Suriye ile anlaşıldığı ileri sürülen konularda gerçekte bir ilerlemenin olamadığı ve bu gezinin başarısız çıkarak, beklediği sonuçlara ulaşmadığı bu sürede açığa çıktı.

Son olarak, Mesut Yılmaz'ın yaptığı gezinin gündemi de aynıydı. Fırat suyu yine Suriye'ye karşı bir şantaj aracı olarak kullanılmaya çalışıldı. Başlangıçta, basında çıkan yazılarda, gezinin gerçek amacı gizlenerek, daha farklı olarak gösterilmek istendi. Gazeteler, Mesut Yılmaz'ın Bulgaristan'dan göç eden "azınlık Türkler" meselesini Suriye Devlet Başkanı Hafız Esat'la görüşeceğini yazdılar. Ancak, görüşmenin esas konusunun bu olmadığı çok geçmeden açığa çıktı. Esas konu, iki yıl önceki gündemdi. Fırat suyuna karşılık PKK konusunda Suriye'nin faşist Türk devletiye aynı politikayı benimsemesi bir kez daha istendi. Gündemin aynı kalması, 2 yıl önceki görüşmelerin başarısızlığını da göstermektedir.

Mesut Yılmaz'ın gezisinin ardında yatan gerçek nedenlerin ne olduğunu Tempo'nun 17-22 Temmuz 1989 tarihli 29. sayısında Cengiz Çandar yazdı. Cengiz Çandar, Mesut Yılmaz'ın gezisine katıldığı gibi, Ortadoğu konusunda uzman bir gazeteci olarak da tanınmaktadır. Çandar, Mesut Yılmaz ile Suriye yetkililerinin yaptığı görüşmelere ilişkin bazı ayrıntıları açıkladıktan sonra, *"Türkiye-Suriye ilişkilerinin ufku, eskisinden daha berrak gözüküyor"* diye yazıyor.

Görüşmelerin esas olarak, "su ve PKK" üzerine odaklandığı, sözünü ettiğimiz yazıda açık olarak belirtiliyor. Faşist Türk devletinin Suriye üzerinde ne gibi bir politika uygulayarak, onu Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı kendisiyle aynı cepheye çekme çabasına girdiğini yazıda belirtilenlerde bulmak mümkün. Görüşmenin ardındaki nedenlere geçmeden önce yazıdan bazı pasajları aktarmak istiyoruz: *"Bu kez, Hafız Esat, bir adım ileri attı. Bekaa'daki PKK'dan bahsetti. O kadar ki, Türk basınında çarşaf çarşaf fotoğrafları yayınlanan Mahsum Korkmaz Akademisi bile söz konusu edildi. Hafız Esat'a göre, Bekaa'da PKK kampı kapatmak, bu örgütün faaliyetlerinin kökünü kazımaya yetenli olmuyordu. Bu tür üç kamp kapatmışlar, ama bu kez PKK, Suriye'nin elinin uzanmadığı Güney Lübnan'da bazı Filistinli örgütlerin himayesi altına girerek varlığını korumuştu.*

Sözkonusu örgütler, Suriye'nin denetimi dışında değil. Bu açıklamadan da tatmin olmayacaklar bulunabilir. Ne var ki, eğer Suriye siyasi lehçesi iyi bilinirse, Hafız Esat'ın söyledikleri Türkiye güvenliği açısından büyük önem taşıyor.

(...) Eğer Hafız Esat, Türkiye-Suriye ilişkilerinin geleceği konusunda asgari bir güven duygusuna kapılmasa, asla böyle bir yola sapmazdı. Zira, Suriyeliler, diplomasinin en klasik okuluna mensuplar. Al-ver okulu. Bir şey alacaksın ki, karşılığında bir şey veresin.

(...) Bu noktada, Suriye'nin en sıkıntılı sorunlarından biri olan su sorununun da, Türkiye'nin Suriye'nin canını acıtmayacağına ikna olmuş olmalı.

(...) Başı Lübnan'da belaya giren, eski manevra alanları son iki senedir bir hayli daralan, yoğun uluslararası ve Arap baskısı altındaki Suriye, Fırat suları PKK tahteravallisinde, ilkinin ağır bastığını her zamankinden daha güçlü biçimde anlayacak durumdadır."

Yaptığımız bu uzun aktarmadan da görülebileceği gibi, Türk Dışişleri Bakanı Mesut Yılmaz, 2 yıl önceki gündemle bir kez daha Suriye yetkililerinin karşısına çıktı. Amaç yine aynı: PKK'nin Lübnan sahasını kullanmasını engellemek, böylece dış kaynaklardan yoksun bırakmak. Bu amacına ulaşmak için de, Suriye'ye karşı Fırat sularını kullanıyor.

İki yıl önce yapılan görüşmelerin amacı da buydu. Fakat o dönemde yapılan görüşmelerden beklenen sonuç alınamadı. Suriye sınırı ve Lübnan üzerindeki baskılarını arttırmakla birlikte, Partimiz PKK'nin kendi öz gücüne dayanarak yarattığı olanakları kullan-

Devamı 23. sayfada

Impressum V.I.S.d.P.: A. Sarı Vogelsangerstr. 286 5000 Köln 30	**Yazışma Adresi** SERXWEBÛN Postfach 10 16 83 5000 Köln 1	**Hesap Numarası** Stadtsparkasse - Köln A. Sarı Konto Nr.: 1 74 21 96 BLZ: 370 501 98	

Avusturya	22.50	s.	Hollanda	3.75	hfl
Belçika	75.00	bfr.	İngiltere	0.90	£
Danimarka	10.00	dkr.	İsveç	7.50	skr.
Fransa	7.50	ff.	İsviçre	3.00	sfr.
			Norveç	10.00	nkr.

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın, "Nisan Çözümlemeleri"nde yeralan "Din Sorunu Üzerine" değerlendirmesini yayınlıyoruz

DİN SORUNU ÜZERİNE

AÇIKLAMA

Din konusu kamuoyunda özellikle son dönemlerde yaygınca tartışılan bir konu. Ortadoğu toplumlarında derin etkileri bulunan din sorununa çeşitli çevreler değişik biçimlerde yaklaşarak, toplum üzerinde etkinlik kurmaya çalışmaktadır. Özellikle faşist Türk sömürgeciliği, dini, toplum üzerindeki egemenliğini sürdürmenin en önemli bir aracı olarak görmektedir. Diğer taraftan, devlet içinde etkinliklerini arttırmak isteyen değişik çevrelerin de dini duyguları sömürerek giriştikleri çok sayıda dini örgütlenme sözkonusudur. Özellikle 12 Eylül faşist cuntası sonrasında tarikatçılık, mezhepçilik yoğun olarak geliştirilip körüklenmektedir. Din etrafında bu kadar çok dönüp dolaşılması, şüphesiz ki, toplumda dini duyguların köklü etkilerinin bulunmasındadır. Bu durum, toplumu örgütleyip devrime kaldırırken din etkenini de dikkate almayı zorunlu kılmaktadır.

Son dönemlerde sol göçler içinde de bu konu üzerinde çokça durulduğu gözlemlenmektedir. Son derece hassas bir konu olan din sorunu üzerinde doğru-devrimci düşünceler temelinde yorumlar geliştirebilmek, devrimci mücadeleyi geliştirirken, özenle eğilinmesi gereken bir konudur. Ancak bunu yaparken sağ ya da sol sapmalara düşmemek gereklidir.

Sorunun önemi ve hassasiyetini dikkate alarak, din sorununa temel bakış açısının nasıl olması gerektiğine dair, PKK Genel Sekreteri A. ÖCALAN yoldaşın yaptığı bir çözümlemeyi sunuyoruz.

Baştarafı 1. sayfada

imha olmaktan kurtulamadı. Biz suçu sadece İslam Devrimine yükleyemeyiz. Komünist sıfatıyla yola çıkanların kendi toplum gerçeğine çok çarpık ve inkarcı bir biçimde yaklaşmalarını da önemli bir neden olarak ele alıyoruz.

Türkiye'de ilk sosyalizm tartışmalarının yapıldığı dönemde dine küfürle işe başlandığı bilinmektedir. Dine küfürle işe girişilmesiyle birlikte, dine bağlı ezici bir halk çoğunluğu daha baştan sosyalizme karşı şartlandı. Sosyalistler, "Tanrı tanımaz, aile tanımaz" biçiminde damgalandı. Gericiler bunu kışkırttılar ve sonuçta, ancak ucube tipinde bir solcu imajı kaldı. Halkların kurtuluş ideolojisi olması gereken sosyalizm, bu yaklaşım yüzünden, halkların aleyhinde işleyen, onların özgürlük mücadelesinin önünde engel teşkil eden bir konuma kadar götürüldü. Bu konuda TKP pratiği hayli öğreticidir. Sanki görevi halk hareketini geliştirme değil de, engelleme imişçesine bir işlev gördü ve halen de bunun çabası içindedir. Görülüyor ki, din son derece hayati bir konudur. Kısacası, bu konuda yanlış yaklaşım daha baştan itibaren yenilgiye götürüyor.

Arap toplumlarında komünist partilerinin etkileri yok denecek kadar azdır; buna karşılık, bu toplumlar üstünde İslamın etkisi çok güçlüdür. Komünist sıfatını taşıyanların İslama doğru bir biçimde yaklaşmaları ve reel sosyalizmin bir memuru gibi hareket etmeleri, kendilerinin varlıklarıyla yokluklarını eşit duruma getirmiştir. Bir süre önce CIA'nın komünist partileri hakkında yaptığı değerlendirmeyi bir gazetede okuduk. Kıbrıs Komünist Partisi'nden tutalım, dünyanın birçok ülkesindeki komünist partilerine kadar, bu partilerin etkilerini ve üye sayılarını vermektedir. Ancak sıra Türkiye Komünist Partisi'ne gelince, "Adını dile getirmeye değmez" diyor; yani ne kadar etkisiz bir parti olduğunu vurguluyor. Ortadoğu'daki diğer partilerin durumu da böyledir. Acaba bilimsel sosyalizm genelde din gerçeği, özelde de Ortadoğu halklarının toplumsal oluşumundaki İslami gerçeği değerlendiremeyecek, ondan sonuç çıkaramayacak kadar çözümsüz müdür?

Elbette ki hayır. Sosyalizme bunu yüklemek demek, onun çağımızın önder eylem kılavuzu olduğunu inkar etmek demektir. Dolayısıyla, onu çözümsüz kılmak doğru değildir; doğru olan, bilimsel yaklaşımın bütün toplumsal olgulara gösterdiği yaklaşım gibi, din gerçeğine, onun oluşumuna ve halihazırdaki toplumsal etkisine de yaklaşımı doğru bir temelde, sosyalist ideolojinin ışığında yapabilmektir. Bunun için, inkarcı-sekter bir yaklaşım içinde olamayacağımız gibi, "Sosyalizm eşittir İslam" ya da "İslam sosyalizmi" deyip sosyalizm bağımsızlığını, bilimselliğini inkar etme yoluna da sapamayız.

Doğru çözüm, toplumsal bir bilimdedir; bilimsel sosyalizm toplumun gelişimini yakalattıran, bunu gerçeğe en yakın gösterebilen biricik bilimdir. O halde, bir toplumsal olgu olarak bu konuda da doğruya en yakın çözümlemeler gösterilebilir. Biz de bu inancımıza dayanarak, din gerçeğine bir tartışma taslağı düzeyinde yaklaşmaya çalışacağız. Her şeyden önce, dinin tanımına bir açıklık getirmek gerekiyor. İnsan türünün ortaya çıkmaya başlandığı koşullarda, tür olarak insanlaşmanın başladığı dönemde, ona bu niteliklerini veren yetenekleri konuştuрmaya başladığında, bir din değerine, bir din düşüncesine, bir dini bakış açısına ulaşmak zorundaydı. Bunu iki nedenle yapmak durumundaydı; bir yanda olağanüstü gördüğü doğa güçleri, öte yanda ise kendi yetenekleri sözkonusuydu. Yeryüzüne yeni çıkan bir varlık düşünün ki, bu varlık yetenekleri ile yeryüzüne hakim olabilecek durumdadır; o zaman yapması gereken, yeteneklerini harekete geçirerek ürün toplamak, hayvan besleme çabasını göstererek birçok değeri bir araya getirmeye başlamaktır. Bu, bir şeyler toplama, bir şeylere sahip olma yeteneğini kullanma demektir. O halde, bu hakim olma, elde etme yeteneği onda neden hemen "Bu dünya benimdir" düşüncesini geliştirmesin! Dünyamız da olağanüstü güzellikte bir gezegen olduğuna göre, neden hemen cennet kavramına ulaşmasın! Neden ölümün zifiri karanlığını, yokluğu, daha az önce çıkmış olduğu hayvanlık aleminin koşullarını kabul etsin? Neden kendini yüceleştirmesin? Ama sahip olduğu değerlerin yanısıra bir de duyduğu korku var. Örneğin, güneş doğuyor ve son derece güçlü ışık saçıyor; gök gürlüyor, kuvvetli şimşek çakıyor; bir yandan zifiri karanlık, bir yandan yağmur var; ormanlar var; canavarlar var! Ve bütün bunlar onun yaşamı üzerinde her saat etkili oluyorlar. O da bunları bir yandan kıskanıyor, bir yandan da büyüleniyor. İşte bunlar hayatına oldukça hükmediyor ve "karanlıklar tanrısı", "aydınlık tanrıları" bu temelde ortaya çıkıyor. Güneşi görmüş ve hemen "Güneş Tanrısı" yaratmışlardır. Japonya'daki imparatorlara halen "Güneşin Oğlu" derler. Güneşin Japonya'daki etkisi çok daha anlamlıdır. Bunun, oranın ikilimiyle de biraz bağlantısı vardır. Düşünülürse, doğada en güzel rolü güneş oynar ve dolayısıyla en büyük toplum gücü de güneş gibi olur; ya da "Güneşin Oğlu" olur. Zaten Japon imparatorları kendilerini tanrı ile özdeş sayıyorlar. Örneğin, "Fırtına Tanrısı" vardır. Her doğa kuvvetine bir tanrı ile karşılık verilmesinin en iyi örneğini, klan-kabile yapısında görüyoruz. Belgelere geçtiği ve isimleri günümüze kadar yazılı olarak ulaşabildiği için, bu konuda iyi bilgilere sahibiz; onlarda hemen hemen her doğa kuvvetini temsil eden bir tanrı vardır. Bunların en büyüğü Zeus'tur. Daha tek tanrılı dinlere gitmeden önce, tek tanrılı dinlere yaklaşımın adeta bir ön aşamasıdır da "bütün tanrıların tanrısı"! Onun adına mabetler yapılır; dikilen heykelleri son derece görkemlidir. Toplum üzerinde oldukça etkilidir.

Başlangıç dinlerinin durumuna baktığımızda, tamamen doğa kuvvetlerini temsil ettikleri görülür. Henüz insani bir kuvveti değil, doğanın bir kuvvetini temsil etmektedirler. Çünkü; insanlığın ilk ortaya çıkış koşullarında ancak din doğa kuvvetlerini dizginlemenin yanıltıcı bir zeminini olabilirdi. Bu olgu çok önemlidir. Örneğin, bulunduğumuz ortamda sizler çeşitli emniyet tedbirleri altında sağlıklı yaşayabildiğiniz için, ruhunuzda, beyninizde fazla bir sarsıntı yaşamadan varlığınızı sürdürebiliyorsunuz. Ama ilk insanın içinde bulunduğu koşulları düşündüğümüzde; ne fabrikalardan herhangi bir yiyecek veya giyecek imalinin ne de hazırda su vb. temel ihtiyaç maddelerinin var olmadığını görürüz. Böyle bir durumda herşey doğa koşullarının elverişliliğine bağlıdır.

Hayvanları avlayacak ama son derece dayanıksız olduğundan kendisi de yutulabilir! Doğaya çok muhtaç, ancak doğa kuvvetleri onu oldukça zorluyor. Unutmayalım ki bu konuda çok zavallıdır; güzel gezegenimize gözünü açmış ama gezegenimizdeki kuvvetler onu her an mahvedebilir. Sığınacak evi de yoktur; öyle şimdiki gibi konutlara sahip değildir. Ne bir bıçağı, ne bir tutam tuzu, ne ateş ve ne de yiyeceği vardır; çırılçıplak ve açtır.

Böyle bir konumda olan insanı ele alalım ve dini anlamaya çalışırken insanların bu durumunu gözönüne getirelim. O bu zayıflığını, bu çıplaklığını ne ile giderecek? Elbetteki bazı tanrılar icat ederek veya kendini tanrı katına yüceltecek! Şu konuda yanılmadığımıza inanıyorum: İnsanlar kendilerini hükmedenler durumuna getirmek için; zavallılıklarından, korkularından ve zayıflıklarından kurtulmak için doğaya sempatik gözükmek ve doğayı anlayışlı kılmak için; ve elbetteki hepsinin de ötesinde, kendilerini egemen kılmak için; din ve tanrı düşüncesine başvuruyorlar. Aslında kişinin kendisinin hakim olmada gözü vardır. İşte bunun ön aşaması da, kendisine tanrılar yaratmaktır.

Diğer yandan, kendisine zarar vermekte olan doğa kuvvetlerini de dizginlemek istiyor. Bunun çocukça bir yöntemi olarak o doğa gücüne tapınıp, onun putunu yaptığında ve geçip önünde secdeye durduğunda, kendini çocukça bir kandırmaca içinde bulur. Kendini kandırdığında da; tapındığı güç ona örneğin ihtiyacı olan yağmuru yağdırır, ışığı saçar, büyüklük sağlar! Gök Tanrılarına, Bereket Tanrılarına yakıştırılan rollere bakın; hep kendisinin zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak içindir. Her ne kadar, dinler bize son derece ütopik yaklaşımlar gibi gözüküyorsa da, vardırlar. Böylece, tanrılar icat etmeye ne gerek var diyecek durumdaysak da, yanılmayalım ki günümüz dünyasının tanrıları farklıdır. Şimdikinin dini de farklıdır. Onları anlatmaya çalışacağız. O koşullardaki insana bakarak, soruyu cevaplandıralım.

Gerçekten o dönem insanı ruhen, fisiksel yönden ve düşünce itibarıyla böyle çırılçıplak olan; iki sözcüğü, iki ağaç dalını bile bir araya getiremeyen konumdadır; fakat düşünmeye cesaret ediyor, ruhen de bir ürperti duyuyor. Doğruluk, iyilik, güzellik kavramları onu etkiliyor.O zaman bu insan çok gezmek zorundadır. Yaşama karşı çok dikkatli olacak, ana kutsallık derecesinde bakacaktır ve kanımca bu an da hemen dinsel bir yaklaşıma yol açmaktadır.

Daha da somutlaştırırsak; din, insan türünün doğayla karşılaşmasında ilk girdiği düşünce ve ruhsal gelişme biçimidir. Doğayla temasın, düşünce ile temasın, evrenle temasın ilk insanımızda oluştuğu biçimdir. O halde bundan bir sonuç çıkar; din insanlık kadar eskidir. İnsanlığın oluşumundan ayrılmaz bir parçadır. İnsanın varlığı dinsel bir varlıktır. Dini tanımayan hiçbir toplum yoktur. Hepsinin yaşamında din vardır. İşte burada, günümüzdeki kaba materyalizmin inkarına gittiği ve son derece sakıncalı sonuçlar çıkardığı tezin yanısıra, dini inkar sayan, toplum içinde başlangıçtan günümüze kadar gelen etkilerini inkar eden yaklaşımın çerçevesinde, halkların devrimci mücadelelerinde son derece sekter ve yabancılaşmaya yol açan konumun aşılması mümkün oluyor. Din, insanlığın oluşumunda vazgeçilmez bir evre olarak değerlendirilir. İlk insan türünün kendi zayıflıklarını gidermesinde, kendini ruhen doyurmasında, kendini güçlü kuvvetli hissetmesinde önemli bir role sahiptir. İnsan kendini güçlü kuvvetli hissediyor; çünkü, "Benim Tanrım var" diyor. Yani bugün nasıl ki insan, "Benim niteliklerim var" diyor ve bu niteliklerine dayanarak yaşıyorsa, bunu geçmişte, "Tanrım var" şeklinde yapmaktadır. O olmazsa yaşayamaz. O zamanki insan hemen her kuvvete bir tanrı biçmiştir. Tanrıların içinde büyükleri de vardır. Tanrısı büyük olanın —ki bu büyük kabiledir— diğer kabileler üzerinde egemenliği olacaktır. "Benim Tanrım diğerlerinden daha büyüktür" demek; insanı bir güven anlayışına, bir güçlenmeye götürür. Nesnel bir temeli olmayan bir tiptir, ama ayakta tuttuğu için bu da bir kuvvettir. Yani, "Tanrıya sığınarak kılıç kullanmak" sözünde de ifadesini bulduğu gibi, ona sığınarak kılıcı daha sağlam vuruyor. Kaldı ki, düşüncenin hepsi biraz da böyledir. Bugün zorlu düşünceye sığınarak en güçlü eylemlere yöneliyorsunuz; demek ki, din manevi bir kuvvet olarak başlangıçta insanlar için vazgeçilmez bir öneme haizdir. Küçümsememek gerekiyor. İnsanoğlu, doğaya karşı var olan muazzam zayıflığını, korkularını, acılarını bununla örtüyor. Çünkü, koşullar onu son derece zorluyor; ama öte yandan onu rahatlatmak için hemen din ve tanrı mefhumu imdada yetişiyor ve o zamanın insanın gelişmesinde bugünkü bilim kadar rol oynuyor. Bugün bilim işlerimizi nasıl bu kadar kolaylaştırmışsa, o zamanki dinsel aşamada da dinler ve tanrılar insana manevi yönden bu kadar yararlı olmuşlardır. Bu az bir destek değildir. O halde, dinin insan türünün ortaya çıkışındaki rolüne bir değer biçmek yerindedir. Din, bütün zayıflıklarını kapatmada; korkularını, endişelerini, acılarını gidermede insanoğlu için bir ilaçtır: Hem de gereklidir. İlk insan neden bilimsel gerçeklere ulaşmadı, neden yanılgılara, saplantılara kapıldı, denilemez. Çünkü o günün koşullarında bundan farklı davranamazdı. O halde, ilk insanın gerçeğini daha iyi anlamak gereklidir. Bu daha iyi anlamak gereklidir. Bu yapıldığında din gerçeğini kavramak da kolaylaşacaktır.

Demek ki din başlangıçta esas olarak insanın doğa, dünya, evren hakkındaki umutlarını ifade eder; bu da olumlu tanrılara, olumlu din düşüncesine yol açar. Zorluklar, acılar, umutsuzluklar, zorba tanrıların; korkular ise, boyun eğilen tanrıların ortaya çıkmasına yol açar. Din düşüncesi başlangıçta biraz da tanrı olgusu etrafında oluşur. Uzun bir süre; ilkel komünal toplum boyunca ve daha sonraki önemli sınıflaşma aşamasında, özellikle de feodal toplum boyunca din etkilidir. Yani din sürekli evrim geçirir; ama esas itibarıyla, hakim ideolojik-manevi kuvvettir. Başlangıçta rolü daha çok doğa karşısındaki zayıflığı gidermek iken; toplumun gelişmesi ve kabileler arasındaki eşitsizliğin gelişmesi ile birlikte büyük din, küçük din; benim tanrım, senin tanrın; benim putum, senin putun düşüncesi gelişir. Kabile büyüdükçe birden fazla kabileye bölündükçe, ana kabile ana tanrıya, ana tanrıçasına yönelir. Onu diğer kabilenin tanrılarına egemen kılar. Daha sonraki tek tanrılı dinlere, daha çok da toplumsal kuvvetlere göre belirlenen yönelmenin ilk aşamasıdır bu. Dinlerin başlangıçtaki olumlu ve doğa karşısındaki zayıflığı kapatıcı rolü, giderek toplumsal kuvvetlere karşı toplumsal kuvvet oluşturma, toplum üzerinde egemenlik kurma temelindeki bir role bürünmeye ve bununla tamamlanmaya başlar ki, köleciliğin başlamasıyla, daha çok da feodalizmin gelişmesiyle, gelişen tek tanrılı veya evrensel dinler son tahlilde bir yönüyle sömürünün evrenselleşmesine, diğer yönüyle de insanın artık doğayı denetlemesine, doğaya hakim olmasına bağlanır. Güçlenen insan, toplumun tek tanrısı mertebesine yükselmiştir. İnsanlık kavramının gelişmesi, klan-kabile topluluklarından çıkma "Hepimiz insanız" düşüncesine ulaşma, özellikle İslamiyette ve Hıristiyanlıkta daha belirgindir. Buradan giderek bütün insanlığın tanrısı anlayışına ulaşılmıştır. Başlangıçtaki çok tanrılılık, anlaşılır nedenlerden ötürü çok yönlü doğa kuvvetlerini dile getirirken, onlara karşı bir önlem, acındırma, yakınma veya bunları sığınarak egemen olma anlamında bir rolü oynarken, insan toplumunun klan-kabile birliklerinden kurtulup giderek daha ileri toplumsal birlenişe ulaşması, klan ve kabilelerden halk birliklerinin oluşması ve insan türünün her yerde insanım diyecek kadar olgunlaşması, milli dinlerin —bu Yahudilikte çok barizdir— ve de onun bir üst aşaması olarak bütün insanlığı ilgilendiren dinlerin ortaya çıkmasına yol açtı.

Başlangıçta dinlerin esas itibarıyla doğa karşısındaki zayıflıklardan kaynaklanan özelliğe karşın, toplumun ve üretim araçlarının gelişmesiyle, giderek doğadan, doğanın olumsuz koşullarından daha az etkilenme görülür. Toplumun uzun vadeli varlığını sürdürmesi ve insan türünün toplumsal bir kuvvet durumuna gelmesi, dinin dönüşüm geçirmesine yol aç-

mıştır. O zaman daha çok toplumsal aşamaya uygun bir biçimlenmeyi yaşamaktadır —ki, o da toplum içindeki etkili kabile, hanedan, sınıf egemenliğine hizmet eder duruma ulaşmasıdır; toplumsal eşitsizlik konumunun bünyesine denk düşmesidir.

Bir klan ya da kabilenin başka klan ya da kabileler üzerinde egemenlik kurmasında tanrılardan önemli oranda yararlanılmış; egemenlik çoğu zaman "tanrı buyruğu" olarak kabul ettirilmeye çalışılmıştır. Böylece, din insanlığın daha bu aşamasında olumsuz bir rol oynamıştır. Ezme-ezilme, sömürme-sömürülme ilişkilerinde tanrının, dinin kullanılması; işte, sınıflaşma sürecinin başlangıcında dinin kullanılması olayı budur. Sınıflaşma sürecinin başlangıcında dinin konumu da böyle ortaya çıkıyor. Özellikle de Yahudi dininin çözümlemesini yaptığımızda şöyle bir gerçek karşımıza çıkacaktır: Yahudi dini, milli bir din olma açısından hem en eski, hem de sınırları en dar çizilmiş bir dindir. Yahudi dinine göre; Yahudi'nin dini Museviliktir. Bu dinsel felsefede,Yahudi toplumunun, tanrı tarafından en yüce kılınması, bütün insanlığın üstüne oturtulması ve tüm insanlığın egemenliği altında olması gerektiği bir toplum olarak kutsallaştırılıp, yüceltilmesi durumu vardır. Dikkat edelim; böyle bir yaklaşım Yahudiliğin daha sonraki olumsuz işlevine temel teşkil edecektir.

Bunun diğer bir kaynağı da şudur: Bu dinin doğduğu dönemde henüz Yahudiler milliyetleşme aşamasına gelmemiştir. Aslında Yahudiler bir topluluktur. Ancak bir yandan Mısır firavunları, diğer yandan daha geri durumda olan çöl kabileleri onları sıkıştırmaktadır. Kendileri Mısır'la bugünkü Suriye-Filistin, Suriye-Ürdün arasındaki Filistin topraklarında Peygamberleri Musa'nın öncülüğünde dolaşıp durmaktadırlar. Aynı zamanda kendilerini üstün bir durumda da görmektedirler. Bir yandan bir milli çerçeveyi kendilerine geçirmeye, öte yandan da, bununla bütün insanlığın üzerinde kendilerini hakim kılmaya çalışmaktadırlar. Yahudi dininin çıkışında bu özellik hayli belirgindir. Dolayısıyla, Yahudi dini Yahudi'ye özgüdür. Yahudi'nin yüceltilmesini amaçlar. Yahudi'nin Allahın en sevilen kulu olduğunu, diğer bütün insanların ona hizmet etmekle mükellef bulunduğunu vaaz eder. İşte, temeli böyle atılmıştır. Ancak şöyle bir dönemi de ifade ettiğini belirtmek gerekir: İlkel klan-kabile dinleriyle daha sonraki insanlığın tek tanrılı dinlerinin geliştiği dönemler arasındaki aşamada ortaya çıkmıştır. Bu konuda seçkin bir örnek durumundadır. Yahudi dini —Musevilik— ne klan-kabile dinidir ne de bütün insanlığın dinidir. O "seçkin" Yahudi kaviminin dinidir. Bu konuda bağnazdır. Son derece şoven, milliyetçidir. Yahudiden başka hiç kimseye asla üstünlük hakkı vermez, sonuna kadar egemen olmak durumundadır. İnsanlığın egemen kesimidir. İşte, Yahudiler bu düşünce yüzünden sürekli saldırılara uğrar. Yani, Yahudi herkesi kendine düşman yapmıştır. Herkesi düşman yaptığı için de herkesle savaşır ve bu savaşta yalnız olmaları, Yahudilerin dünyanın dört bir tarafına savrulmalarına yol açar. Buna tarihte, Yahudiler peryası da denir. Bu durum, Yahudi dini —Musevilik— özelliklerinden kaynaklanır. Yahudiler, ya herkese karşı düşmanlık yapmakta ya da gidilen yerde herkesle çelişki geliştirmektedirler. İşte, bu durum Almanya'da büyük katliama yol açtı. Hitler çılgınlığının Yahudi düşmanlığında, Yahudiliğin bu özelliğini göz önüne getirmek gerekir. Yahudi mutlaka üstünlüğünü, hakimiyetini dayatacaktır. Bu da gelişmiş toplumlarda, kavimlerde onlara düşmanlığı getirmekte ve onları katliamlara götürmektedir. Yahudilik geçmişte ve günümüzde devamlı olarak insanlığın önemli bir sorunu olmuştur.

İnsanlığın daha ileri bir evresinde dinsel gelişmedeki aşama, tek tanrılı dinler; yani, semavi dinler aşamasıdır. Tanrı artık yeryüzünden gökyüzüne tırmanmıştır. Bu ne demektir? Bu, insanlığın kendisine güveninin artması; yani, toplumsal gücün artmasıdır. İnsanlığın ilkel kabile, klan parçalanmışlığından kurtulup daha üst ve bütün insanlığı etkisi altına alan bir toplumsal biçimlenişe —ki, bu köleliktir, daha sonra feodalizmdir— ulaşması demektir. İşte, dinsel planda buna denk gelen aşama, dinin tek tanrılı dinler seviyesine çıkmasıdır.

Yahudilik, Yahudi kavimi dini olmakta ısrarlı olduğu için, çok tehlikeli bir konumu daha M.Ö. 500 yıllarında yaşar. Bu durum çarpıktır ve düzeltilmesi gerekir. Müslümanlık ve Hıristiyanlık, Musevilikten etkilenmiş olmalarına rağmen, onun gibi değildirler. Ama Musevilik, her şeyi Yahudiler için öngördüğünden, günümüzdeki katı burjuva-ulusal şovenizmi gibi tehlikelidir. Demek ki, Musevilik gerçeğinde görüldüğü üzere, dinde de şovenizm en tehlikeli gelişmelere yol açabilmektedir. İşte, Hıristiyanlık, diğer nedenlerle birlikte özellikle bu duruma düşmemek için kendini bütün insanlığın, hatta ezilmişlerin dini ilan eder. Neden bunu yapmak durumundadır? Öncelikle, Musevilik hakim bir kavimin dini olarak ortaya çıkmıştır. İkincisi, bol sayıda doğal özellikler yansıtan dinler vardır. Ama toplum gelişmiştir. Geliştiği için de yeni bir dinin —hem doğal özellikleri yansıtmayacak ve hem de kabile, kavim özelliklerini— kendisini bütün topluma yansıtması gerekecektir. Bütün insanlık kavramı soyut bir kavramdır. Soyut bir kavram, karşılığında, "tanrı şudur, tanrı budur" dedirtmez. Soyut kavramın maddi varlığı yoktur. İnsanlık bu anlamda görünmez ama son derece etkili bir kavramdır. Ve karşılığını tek tanrılı dinde bulur. İsa insan olmakla birlikte, artık tanrıdır. Dikkat edersek; şöyle bir tartışma halen vardır: İsa tanrı mıdır, yoksa bir insan mıdır? Cevap olarak, "Tanrının oğludur" derler. Dikkat edilirse, dile getirilmek istenen gerçeklik, tam bu aşamaya denk geliyor. İnsan kendini tanrı katına yükseltmek, yerden koparmak istiyor. Yeni doğal dinlerin özelliklerinden kurtulmak, tüm insanlığın malı haline getirmek, genel bir kavrama yönelmek istiyor. Burada, insan olan İsa kendisini tanrılaşmış durumda görecektir. Bir de yeryüzünün her tarafının artık tanınması, keşfedilmiş olması gerçeği vardır. Unutulmasın ki, keşfedilmenin olduğu yerde din kalkar. Kuvvetler keşfedilmiş, özellikleri keşfedilmiş, keşfedilmeyen ise evrendir, gökyüzüdür. O zaman, orada tanrıya yer vardır. Tanrı giderek orayı kendisine mekan edecektir. Başlangıçta belirtildiği gibi, insan dünyaya hükmetmek istiyor. Hükmetmek istediğine göre, kendisine bir kuvvet atfedecektir. En kuvvetli giz nedir? Kendisini tanrı katına yükseltmedir. "Tanrı şöyle güçlü" dedi mi bu,"Ben bu kadar güçlüyüm" demektir. Böylece, insan kendisini güçlü gösterebilmesine olanak tanıyan bir dini yaratmaya yönelecektir. Buradan özellikle imparatorluk olayına gideceğiz. Önce din ve tanrının büyüklüğünün gösterilmesi gerekiyor. Kişi kalkıp, "Ben büyük biriyim, tanrıyım" dese kimse inanmaz. Ama önce büyük din ve büyük dinin büyük tanrısı yaratılır, ardından da kişi, tanrıyı temsil ettiği, olağanüstü özellikere sahip olduğu iddiasını ortaya atar.

İşte İsa olayı bu aşamadaki bir olaydır. Yavaş yavaş yeryüzünden gökyüzüne doğru gider ki, tabii bu, kabilesine göre böyledir. İsa artık, tanrı veya tanrının oğludur. Artık, hakim olmak isteyen insandır.Başlangıçtaki o bütün ezilen insanımız adına vardır. Çünkü insanımız bu düzeyde yine acılar içinde kıvranıyor. Çok çarpık bir sınıfsal baskı türü vardır. Özellikle Roma İmparatorluğu çok acımasızdır. İnsanlığın gelişmesini oldukça engeller bir konumdadır. Çok sayıda köle vardır, köleleşme vardır. İnsanımız o kahramanlık çağında, kahramanca tanrılar seviyesine de ulaşmıştır ama onda bir düşürülme durumu da sözkonusudur. Fakat şimdi insan büyümüştür. Toplum büyümüştür. O zaman bunu telafi etmek gerekecektir. O Roma kabilelerinde kendisini direkt tanrı, Roma Tanrısı görmek, böyle ilan etmek, kendisini insan özelliklerinden çıkartmak sözkonusudur. İmparatorluk tanrılarla özdeştir. Hem Roma'nın ayrıcalıkları sözkonusudur ve hem de çok aşırı bir biçimde, "Tanrı eşittir ben" anlayışı vardır. İnsanlık üzerinde haddinden fazla zor bir güç haline gelmektedir. İşte bu yönden, İsalık kavim dini olmaktan, Roma dini olmaktan uzaktır ve

> *"...İnsanlığın daha ileri bir evresinde dinsel gelişmedeki aşama, tek tanrılı dinler; yani, semavi dinler aşamasıdır. Tanrı artık yeryüzünden gökyüzüne tırmanmıştır. Bu ne demektir? Bu, insanlığın kendisine güveninin artması; yani, toplumsal gücün artmasıdır. İnsanlığın ilkel kabile, klan parçalanmışlığından kurtulup daha üst ve bütün insanlığı etkisi altına alan bir toplumsal biçimlenişe —ki, bu köleliktir, daha sonra feodalizmdir— ulaşması demektir. İşte, dinsel planda buna denk gelen aşama, dinin tek tanrılı dinler seviyesine çıkmasıdır..."*

ona karşıdır. Yahudilikten etkilenmiştir ama Yahudiliğe karşıdır. Roma üzerinden etkilenir ama Roma'ya karşıdır. Roma'nın ezdiği kölelere sahiplik etmek ister. Kabile dinlerinden uzaklaşmak ister. Yeryüzünün kötülüklerinden arınmak ister. İnsanlığın düşürülmüş olduğu acı sefilliği, köleliğin acılarını dindirmek ister. İşte bütün bunlar, İsalığın, Hıristiyanlığın oluşumunun belli başlı nedenleridir. Bu nedenle Isa, "Senin bir yanağına vurursam sen diğerini uzat" der. Yani başlangıçta yumuşaktır. Otoriter değildir. İktidardan uzaktır; çünkü, iktidara karşıdır. Ilımlıdır, fakat ilk defa bütün insanlık adına konuşur. Büyüklüğü buradadır; İsaviliğin büyüklüğü buradadır. Klan-kabile, millet ve hatta devlet dini olmaktan çıkıp, bütün insanlık adına, bütün kölelerin adına bir çağrı yapar. Bu çağrı İsa'yı oldukça yüceleştirir, kutsal bir varlık haline getirir ve işte burdan da, denildiği gibi, "gökyüzüne uçup gider."

Müslümanlık daha değişik bir ortamın dinidir. Müslümanlık döneminde İsavilik Roma İmparatorluğunun resmi dini olmuştur. Ezilenlerin dininden, egemenlerin resmi dinine dönüşmüştür. Bu çok önemli bir aşamadır. Kesinlikle Bizans İmparatorluğu'nda müthiş bir Hıristiyanlık korkusu işlenmiştir. Hıristiyanlık daha M.Ö. 395'de tanınıyordu. Bu tarihte resmi din haline getirilmiştir. Roma İmparatorluğu'nun ideolojik hamuru olarak iş gören Hıristiyanlık, hem imparatorluğun oluşumunda ve hem de gelişiminde rol oynar. Genel bir insanlık dini olduğu için de sayısız kabile ve kavim üzerinde etkili olmada çok güçlü bir işleve sahiptir. Kısacası, onun ihtişamından duyulan korku ile erkenden resmileşmiştir. Roma başlangıçta Hıristiyanlığa karşı çok acımasızdır. Çok sayıda havariyi yakmıştır. Halen her tarafta gizlendikleri mağaralar vardır. Acımasız bir güç karşısında ayakta durmak ve gelişmek için onbinlerce mağara yapmışlardır. Büyük bir zorba güce karşı çok gizli ve zor koşullarda yaşamışlardır. Yaptıkları mağaraların hepsi keşfedilememiştir. Manastırların 1500-1989 yıl önceden temelleri atılmıştır ve halen sapasağlam ayaktadırlar. Bilindiği gibi, kiliseler ve onların ilkel biçimi olan manastırlar çok görkemli ve gizlidir. Kocaman dağ başlarında, manastır açmışlardır. Yeraltında dev sığınaklar yapmışlardır. Bu ne demektir? Zamanın azgın Roma İmparatorluğuna karşı, inançlarını savunmak ve toplantılarını yapmak için karargahlarını tesis etmedir. Ve uzun süre, 300-400 yıl, sadece ezilenlerin, acı çekenlerin dini temsilcileri olarak, Roma'da gizlenerek yaşamaya çalışmışlardır. Yeraltına gizlenmiş, korkunç ve görkemli dağlarda kendilerine manastır açmış, dünyanın her tarafına savrulmuşlardır. Bu, çok büyük bir inançla ve azimle kendini korumadır. Dinsel görünüm altında sınıfsal savaşımını sürdürmedir. Roma artık 300-400 yıl geçtikten sonra, özellikle Bizans İmparatorluğu'nda dinin büyüklüğünü kabul eder ve bir dönüşüm geçirir. Hıristiyanlık artık resmi din haline gelir. İmparatorluğun gelişmesinde din artık temel resmi ideolojik çerçevedir. İmparatorlar Hıristiyanlığın hamisi kesilir; büyük kiliseler yaparlar. Örneğin, Ayasofya Kilisesi bu dönemden kalmadır. Artık Hıristiyanlık yücelik katına ulaşmıştır. Dolayısıyla, Hıristiyanlığın gizlilikten kurtulma dönemi başlamıştır. Gizlilikten kurtulan Hıristiyanlık resmileşmiştir, onur kazanmıştır. M.S IV yüzyıl sonralarında İslamın çıkışına kadar durumu böyledir. Görkemli bir uygarlık dini halindedir. Bizans İmparatorluğu yarı-feodal, yarı-kölelik özellikleri ile Hıristiyanlığı da kendine çok iyi uydurarak, çok sağlam bir güce ulaşmıştır. Ve böylece yayılır; dört kıtaya etkisini taşırır. Daha önceki aşamasında bu dinin havarilerini, aziz ve azizeleri unutmamak gerekir. Hepsi büyük zulme karşı başkaldırının kurbanları ve temsilcileridirler. Ve halen de böyle yansıtılır. Onları bu çerçevede anlamak gerekiyor.

Hıristiyanlık resmi bir ideoloji haline geldikten sonra Ortadoğu toplumlarında daha fazla etkili olmak için çaba sarfetmiştir. İstanbul bunun için bir merkezdir. Yine Şam çok önemlidir; bir merkezdir. Antakya hakeza böyledir. Fakat Arap yarımadasında ilkel kabileler sözkonusudur. Ne Yahudi dinine ne de İsaviliğe tam bulaşmışlardır. Yani Hıristiyanlığın da mensupları değillerdir. Peki hangi dinin mensuplarıdırlar? Bilindiği kadarıyla, Kâbe'de Lad ve Fad tanrıları var. Bunlar kabile tanrılarıdır. Kâbe'de 360 tane putun varlığı sözkonusudur. Ne kadar Arap kabilesi varsa, herhalde o kadar da put var. Rakam önemli değil ama işin özü böyle. Unutmayalım; yine o zaman temel ideolojik çevre olarak dinsel bir kesim sözkonusudur. Özellikle gelişen toplumun en gelişen temsilcisi olduğunu iddia eden Musevilik ve onun kavimi olan yahudiler vardır. Şehir uygarlığında ve ticarette etkilidirler. Diğer yandan Hıristiyanlık vardır. Her ne kadar Musevilikle çelişmesi varsa da, o da resmi bir din; yani devletin dini olarak, Arap Yarımadası'nın Kuzey'inde, Şam'da hakim bir dindir. Burada çok güçlü bir uygarlık inşa edilir. Halen kalıntıları vardır ve görkemlidir. Arap Yarımadası'nın iç kesimlerine yönelik olarak güçlü kolonileri oluşmuştur. Kiliseler, manastırlar vardır. Orada Hıristiyanlar, papazlar faaliyet yürütür; hatta Muhammed ilk çıktığında, ticaret yaptığında bunlarla temas kurar. Yahudi tüccarlarını tanır ve Yahudi tüccarların ne kadar insafsız olduğunu gözlemler. Arap Yarımadası'nda gelişmiş olan ticaretin Yahudilik tarafından nasıl engellendiğini, Yahudi tüccarların duruma nasıl hakim olduklarını görür.- Aynı şekilde, Hıristiyan papazlar daha güçlü bir konumdadırlar. Maddi yönden güçlüdürler; devletin de desteğini almaktadırlar. Yani hakim konumdadırlar. Demek ki, Muhammed iki dini de kabul edemez. Çünkü, ticari çıkarlarına karşıdır. Yahudilik de Hıristiyanlık da hayat hakkı tanımamaktadır. Ama unutmayalım ki, hem İsa hem de Musa Filistin'de ortaya çıkar. Arap kabilelerinin bir benzer gerçeği içinde ortaya çıkarlar. Bir peygamber geleneği vardır. 124 bin peygamberden bahsediliyor. Öyle anlaşılıyor ki, irili-ufaklı her kabile neredeyse bir peygamber de orada ortaya çıkmıştır. O zamanki gelenek, peygambersel bir gelenektir. Peygambersiz yaşam düşünülemiyor. Dinsiz yaşam düşünülemiyor. Ortaya çıkan her öncü kendini peygamber olarak gösteriyor. Kabilenin peygamberi, kavimin peygamberi, insanlığın peygamberi; o zamanki aşamanın toplumsal gerçeği tamı tamına öyledir. Arap kabilelerin, özellikle o en geri kalmış olanların, durumuna biraz göz atıldığında, gerçek daha iyi anlaşılır. Bir tarafta Yahudiler, diğer tarafta Araplar. Sami ırkının önemli bir bölümü Yahudi kavimi biçiminde güçlenmiş durumdadır. Kendini insanlığın en seçkin kavimi olarak görüyor. Hıristiyanlığı kabul edenler, yine gelişmiş bir kesimi oluşturuyorlar. Ticarette özellikle ağırlıkları vardır. Çölde en geri kalanlar ise, o kabile-klan dinlerinde de görüldüğü gibi çok geri; İsanın o günkü koşullarında asla kabul edilmemesi gereken, devlet düşüncesine yabancı, insanlık düşüncesine yabancı bir konumu; maddi yönden tam bir anarşiyi yaşıyor. Dört tarafta çıkarları tehlikede. Bunlar maddi gerçekler, ama diğer yandan karşılarında yükselen bir uygarlık da var. Yahudiliğin ve İsaviliğin geliştirdiği uygarlıklar var. Yine, aşağısında Habeşistan'da, hatta Yemen'de bu çelişme var. Yani, bir yanda feodal toplumların oluşturduğu uygarlıklar, kızgın çölde ise en geri Arap kabileleri bulunuyor.

Muhammed de bunların içinde yetişiyor ve bu çelişkileri görüyor. Hıristiyanlık ve Musevilik tarafından tam bir çember içine alınmıştır ve orada ortaya çıkan her öncü kendisini peygamber ilan ediyor. O zaman ne yapacaktır? Bu koşullar altında ticaret hayatına atılıyor. Bir güç olma gereğine inanıyor ama, Arap kabileleri ve kabile tanrıları, geliştirmek istedikleri otoriteye, düzene son derece karşıdırlar. Kureyş kabilesi ve diğer kabileler Arap kavimi düşüncesini, imamlık düşüncesini kabul etmiyorlar. İliklerine kadar kabileciliğe ve kabile tanrılığına kendilerini kaptırmışlardır. Dolayısıyla, eğer ilerlemek istiyorsa, o zamanki resmi dinlere olduğu kadar, o kabile

dinlerine de, kabile topluluklarına da karşı olmalıdır. Önemli oranda köleliği meşru gören Roma İmparatorluğuna karşı olmayı, yine, kabile düzeyinden kavim düzenine, kale otoritesinden devlet otoritesine yönelmeyi düşünmelidir. Bunun en somut ideolojik bir çerçevesi de kavim dininden bütün insanlık dinine yönelmedir. Devletin resmi dinine karşı çıkar, imparatorluğun ezdiği kesimlere sahip çıkar, yine kabilelerin o içinden çıkılmaz dinlerine, tanrılarına, putlarına karşı hepsinin çıkarlarını dile getiren tek tanrılı dine ihtiyaç vardır. İsa ve Musa yalnız Yahudilerin ve Hıristiyanların peygamberidir. Ama Muhammed, "Ben yalnız Arapların peygamberiyim" demez; çünkü bu, o zamanki koşullara denk gelmez. Yine, İsa "Ben tanrıyım" diyor. Bu nedenle Muhammed kendi kendisini tanrı da ilan edemez. Yapması gereken en uygun şey nedir? Geleneklere de dayanarak, kendisini tanrının elçisi, bütün insanlığın peygamberi ilan eder; hem de en son peygamber! Bu tez günün koşulları açısından son derece gerçekçidir ve devrimcidir. Önemli bir tarihsel boşluk sözkonusudur. Tarihin bu boşluğunun önemli bir devrimle kapatılması gerekmektedir. Bu devrim, işte toplumsal koşulları, tarihsel aşaması böyle olan bir çerçevede vücut bulur. Böylece İslamın büyük çıkışı, İslamın büyük kılıcı, büyük yayılışı gerçekleşir. Mevcut tarihsel ve toplumsal gerçeklik böylesi bir devrimin başlamasına olanak tanımaktadır. Muhammed'in büyüklüğü buradadır; bu koşullara en iyi cevabı verebilen sistemi bulabilmiştir. İnsanlık tarihinde ilerici bir noktayı yakalayabilmiştir. Bu konuda hayli yoğunlaşmıştır. Yoğunlaşması Kuran'ın ortaya çıkmasına yol açmıştır. Ve bu biraz da anlaşılırdır. Çağın bütün dinsel düşüncesini imbikten geçirmiştir. Biz nasıl ki bütün halkların devrim tecrübesini, sosyalizmin tecrübesini özümsüyorsak, Muhammed de o zamanın dinlerinin tecrübesini özümsemiştir. İçlerinden en olumlu yanları almış, en gereksiz yanları atmıştır. Peygamber örneğin; ütopik olan İsa'nın tanrı olduğu düşüncesini atmıştır.

İnsanın tanrı olamayacağı apaçıktır; onu aşıyor, Muhammed; "Peygamber tanrı olamaz" diyor. Kabile dinlerinin 360 putu var; gidiyor hepsini bir günde yıkıyor; "Bu kadar tanrı olamaz" diyor. Bütün bunlar hep devrimci çıkışlardır. Diğer yandan olumlu özelliklerini de alıyor. Tek tanrılı dinlerden bu özelliğini alıyor. Arap kaviminin yüceltilmesi gerektiğini kavrıyor. Bu da Yahudilikten oldukça etkilenmektir. Ama Yahudiliğin hatasına düşmüyor; "Arabın Aceme üstünlüğü yoktur" diyor. Burda eşitlik vardır. Bu, bir anlamda enternasyonalizmdir. Büyüklüğü, kabileciliği mahkum etmesindedir. Ki, bizim halkımız bugün bile kabileciliği aşmış değildir. Fakat Muhammed o zaman kabileciliği mahkum edebiliyor. Demek ki, onun bütün dinsel biçimleri kendini putların yıkılmasında gösteriyor. Bütün bunları yaparken de büyük bir azim gelişiyor, Kendisine yönelik komplolar çoktur. Biliniyor; daha Mekke'deyken yatağına girip imha edilmekten zor kurtulur. Yine, gezdiği yolların üzerine dikenler, çakıllar, çalı-çırpı atılır. Böyle, son derece kritik bir yaşam içindedir. Bilindiği gibi, meşhur Hicreti gerçekleştirir. Hicret ederek ancak, Kureyş'in kervanını pusuya düşürür, daha sonra da Şam'dan gelen kuvveti bozguna uğratır. Böylece bir siyasal-hukuki güç haline gelir. Yeni bir devletin temelleri atılır. Bundan sonra, bilindiği gibi Arap Yarımadası'nı çok kısa bir süreç içinde yeni İslam ordularıyla işgal eder. Gerçekten İslamın ideolojik önderliği ve pratik militanlığıyla kısa süreler içinde düşürmediği bir kuvvet kalmaz. Daha 640 yılında; yani Medine'ye gelişi üzerinden 10 yıl geçmeden, en büyük imparatorluklar olan Roma-Bizans ve Sasani İmparatorluklarıyla savaşa başlamıştır ve çoğunlukla da bu imparatorlukların orduları yenilir. Arap Yarımadası'ndan kuzeye, doğuya, batıya ve Afrika'ya doğru bir yayılma başlamıştır.

Tarihte bu kadar hızlı gelişen, dünyanın dörtbir tarafına yayılan devrim örneğine az rastlanır. Biraz da bu temelde gerçekçi yaklaşmak gerekiyor. Günün koşullarına göre, emir düzenine müthiş kavuşmuş, kendi komutanlık sistemini çok iyi yaratmış, askeri düzenlemeye oldukça erkenden ulaşmış, büyük bir disiplin, ama aynı zamanda büyük bir iman! İslamiyetin gelişiminde iman çok önemlidir. İmandan sonra askerlik gelir. Kılıca gerçekten çok sıkı sarılır. O zaman kılıcın rolüne bakalım; kılıç çekildi mi elaman dilenir, herkes kılıcın korkusuyla imanı tanır. Günümüzde insanımız kendisi için zor-bela imana geliyor. Onlar günde, yılda sayısız kabile ve kavim imana getiriyorlar. Kılıcın keskinliği, fikrin ve azmin büyüklüğü deniliyor. O halde, tarihin büyük çıkışlarından ders almayı bilmelidir. O dönem görkemli çıkışların yapılması gerekiyordu. Bu anlamda İslamiyet, dönemine göre çok büyük bir devrimdir. İşte, Türkiye'de bazı sol gruplar vardır; 12 Eylül'le birlikte varlıkları silindi. Biz sosyalistiz diyorlardı, kısa bir dönemde varlıkları silindi. Oysaki bir İslamiyet, din olarak 1400 yıldır varlığını sürdürüyor. Hem de öneminden fazla bir şey yitirmeden. Demek ki, İslamiyet insanlık tarihinin önemli bir aşamasında önemli bir çözüm gücü olarak devreye girmiştir. Kılıcın rolü vardır, ideolojinin rolü vardır. Büyük moral ve kararlılık sözkonusudur. Bizim de mensubu olduğumuz Ortadoğu toplumlarının hala süren temel yaşantı biçimi haline gelebilmiştir. Görülüyor ki İslami devrim kesinlikle klan-kabile düzenine karşıdır; onu devrimle aşmaya çalışır. Yahudi kavimciliğine de karşıdır; onun üstünlük anlayışına da karşıdır. Bu anlamda devrimcidir. Hıristiyanlığın resmi düzenine de karşıdır;ki Hıristiyanlık önemli oranda köleciliği temsil eder. Köleciliğin etkileri hem Bizans hem de Sasani İmparatorluğunda güçlüdür. Onlara göre üstün bir rejimin, yani feodal uygarlığın yoğunlaştığı, şekillendiği bir dindir İslamiyet. İslamlık son tahlilde, en gelişmiş feodal uygarlık dinidir. Hatta Çin'deki, Hindistan'daki benzerlerinden daha fazla, bu uygarlığın hazırlayıcısıdır. Görkemli hazırlayıcısıdır. Ve döneme göre evrensel çapta, klan, kabile düzeninin; yani ilkel komünal toplumun tam aşılmasında rol oynadığı gibi, yarı köleliği, hatta biraz gelişmiş sınırlı bir feodallığı temsil eden düzenleri de çok geride bırakıyor. Bu düzenlerin etkisi altındaki insanlara bunun için bir kurtarıcı gibi gözüküyor. Bizanslılar, Sasaniler dönemine göre köleliğin acılarını, ızdıraplarını halklara çektiriyorlar. Kabilecilik düşüncesi hiç ilerletmiyor. İşte bu çerçeveyi aşmanın devrimciliği isteniyor. Dolayısıyla, İslamiyet, gidilen her yerde ezilenler tarafından özellikle bir kurtarıcı din gibi karşılanıyor ve kolay özümseniyor, benimseniyor. Hızla yayılmasının, egemen olmasının özünde bazı tarihsel ihtiyaçlar vardır. Yalnız kılıç gücüyle yayılmayı sağlamıyor; toplumun ilerlemesi çok büyük bir gelişim imkanı verdiği için, mevcut acıların, ızdırapların giderilmesinde, aynı zamanda toplumsallığın gelişmesinde, bilimin, sanatın, devletin gelişmesinde ileri bir evreyi temsil ettiği için gelişme imkanı buluyor. Ve daha 650 yıllarına gelindiğinde —ki, doğuşundan 20 yıl sonradır—ta İran içlerine, Anadolu'ya, Afrika'ya kadar kök salar, devrimsel bir çıkıştır, zamanına göre insanlığın gelişmesinin en üst bir aşamasını temsil etmektedir. Bu uygarlığın gelişmesinde Arap kavimciliğinin yeri büyüktür; fakat şovenist değildir. Diğer halkların varlığına rıza gösterir. Özellikle Yahudilik gibi üstünlük iddiasını taşımaz, dolayısıyla diğer halklar tarafından kolay kabul görür; ezilen kesimler tarafından hemen benimsenir.

"...İnsanın tanrı olamayacağı apaçıktır; onu aşıyor, Muhammed; 'Peygamber tanrı olamaz' diyor. Kabile dinlerinin 360 putu var; gidiyor hepsini bir günde yıkıyor; 'Bu kadar tanrı olamaz' diyor. Bütün bunlar hep devrimci çıkışlardır. Diğer yandan olumlu özelliklerini de alıyor. Tek tanrılı dinlerden bu özelliğini alıyor. Arap kaviminin yüceltilmesi gerektiğini kavrıyor. Bu da Yahudilikten oldukça etkilenmektir. Ama Yahudiliğin hatasına düşmüyor: 'Arabın Aceme üstünlüğü yoktur' diyor. Burda eşitlik vardır. Bu, bir anlamda enternasyonalizmdir..."

Bütün bunların yanısıra İslamiyet, doğuşundan itibaren bir ayrılığı da yaşar. Bu ayrılık, etkisini günümüze kadar getiren, İslamiyetin erkenden devletleşmesini isteyen kesimler, güç-otorite haline gelmesini isteyen kesimler ile onun ideolojik özüne, eşitlikçi özüne bağlı kalmak isteyenler arasındaki ayrılıktır. Bu aynı zamanda, İslamiyette kendini fazla dönüşüme uğratmadan, kabilenin bön çıkarlarını bir tarafa itmeden, bilakis İslamlığın yarattığı büyük olanaklar içinde, bu olanakları ele geçirerek eski mal, mülkleri ve otoritelerini yüz kat arttırmada, yani kapsamlı bir biçimde geliştirmede rol almak isteyenlerle, islamın devrimci özüne, onun bütün insanlığı kurtarması gerektiğine inanan, adilliğine bütünüyle bağlı olan, dürüst özünü temsil edenlerin çelişki veya ayrılığıdır. İşte sınıfsal özü bu olan bir çatışma oluyor. Eski toplumun kalıntıları, o kalıntıları İslam maskesi altında sürdürmek isteyenlerle, İslamın gerçek devrimci özüne bağlı kalmak isteyenler arasındaki bir çatışmadır yaşanan. İşte bu çatışma, çok şiddetli bir biçimde ve hem de İslamiyetin çıkış yıllarında yaşandı. Daha Muhammet vefat etmeden bu çatışma başlamıştı. Bilindiği gibi, çatışmanın başını çeken vardır. O zamanki Emevi sülalesi, eski toplumun egemenlerini temsil etmekte, İslamiyeti maske olarak kullanmakta, daha çok onun sağcı yorumunu esas almakta, ve çok kariyeristçe, çok komplocu bir tarzda, yalan-fitneyi erkenden İslama sokmakta; bu temelde hızla devletleşmektedir. Emeviler, iktidarın nimetlerini hemen toparlıyorlar; dolayısıyla palazlanıyor ve güçleniyorlar. Bunların sağ yorumuyla, daha sonra Sunnilik bir mezhep olarak geliştirilmekte ve buna ideolojik kılıf giydirilmektedir.

Bir yandan böylesi bir kesim ortaya çıkarken, öte yandan da Muhammed'in yakınlarından olan ve gerçekten tamamen militanca İslama hizmet etmiş, bu konuda büyük özveri ve cesaret göstermiş, aynı zamanda çok bilinçli, İslamın özüne ve onun eşitlikçi adil özüne inanmış, mal ve mülke göz dikmeyen, otoriteyle başı dönmeyen İmam Ali'nin başını çektiği bir kesim vardır. Bu akım daha sonra karşımıza çeşitli mezhepler biçiminde çıkar. Yani Alevilik diyebileceğimiz, Ali'nin tutumundan yana olma temelinde bir kesim gelişir. Fakat bu bölünmede, bilindiği gibi, Emevi sülalesi baskın çıkar. Bu baskın çıkışın kaynağında iktidara sahip oluş vardır. İktidar, Emevilerin elindedir. Emeviler o dönem Şam'da kurumlaşmışlardır. İktidar ve para ellerindedir, olanakları geniştir. Bunlar, erkenden sağa yaklaşmakta ve bu konuda, eski toplumun aile ve kabile şeflerine çok taviz vermektedirler. Onları hızla yanlarına çekerek, para ve güce dayanıp bunu sınıflı toplumu geliştirme temelinde kullanarak, güçlenip egemen oluyorlar. Diğer kesim olan Aleviler, yani Ali yanlıları, daha çok ideolojik saflığa-arılığa bağlı kaldıkları; kimseye para ve mülk dağıtmadıkları, özellikle imanla, İslamın militan özüyle yaşamak istedikleri için, yaman savaşır, etkili savaşır fakat hakim olamazlar. Alevilik güçlü bir kanat olarak gelişmesine rağmen, bu nedenlerle hakim olamaz. Bilindiği gibi, bu çekişme o günden bu yana süregelir.

Bu konuda İran Şiiliğinin istisnai bir durumu, önemli bir yeri vardır. Şiilik nedir? Daha çok İslamın İran çerçevesi içinde yorumlanması, İran'da egemen olan bir devlet geleneğini ve uygarlığı önemli oranda geliştirilmiş bulunan Sasani İmparatorluğu'nun yıkılış sürecinde, İran kavimlerinin başında bulunan Fars kabilesinin ve diğer İranlı kavimlerin çıkarlarına uyarlanmış İslamdır diyebiliriz. Başlangıçta Sasanilerin kendi dinleri vardır. Zerdüştlük halen etkilidir ve biraz da milli-kavmi özelliği ağır basan bir dindir. Sasani İmparatorluğu İranlı kavimlerin bir imparatorluğudur. İslamiyetle uzun süre çatışmışlardır. İslamı geliştiren Emevi sülalesi Sünnidir ve bunların İran'a saldırısı, İran'ın o görkemli imparatorluğunu yıkmıştır. İmparatorluğun yıkılması ile birlikte, bunlar çok büyük baskılara ve katliamlara tanık oluyorlar. Bu durum, İranlıların neden Şiiliği seçtiklerini, Aleviliği benimsediklerini ortaya koyar. Böyle bir baskı ve katliam o zaman gelişmiştir ve Emevi sülalesi İmam Ali çevresine de aynı zulmü, Ali'nin oğlu Hüseyin daha Kabe'deyken uygulamıştır. Hüseyin'in kellesi tepside Emeviye camisine getirilip sunulmuştur. Demek ki İmam Hüseyin ve diğer aile efradı Emevilerin, o zamanki Sultan Yezid'in katliamıyla, acımasızlığı ile karşı karşıyadırlar. Öte yandan, İran, İranlılara da Emevi sülalesinin saldırıları sözkonusudur. Bu durumda kimi tercih edeceklerdir? Elbetteki kendileri gibi mazlum bir durumda olan İmam Ali taraftarlığını, hem de ustalık derecesinde, kabul edeceklerdir. Bilindiği gibi, Şiilik en yaman İmam Ali taraftarlığı, savaşçı militan İmam Ali taraftarlığıdır.Ve bunun son derece anlaşılır bir nedeni vardır. Kendileri için çok hayati olan bir çok değerlerin yıkılmasında vahşi davranan Emevilerin —ki o zaman Emevi sülalesinin komutanları gerçekten çok vahşi idiler— Roma imparatorlarının vahşetini bile geride bırakan, İmam-Ali taraftarlarına, Hüseyin'e yaptıklarını gözönüne getirirsek —ki bunlar Müslümandırlar, Arap kavimlerindendirler—, bunlara bu kadar zulüm yaptıklarına göre, diğer kavimlere elbette ki çok daha acımasız davranacaklardı. İşte bu, Şiiliği ortaya çıkarır; Şii militanlığının bir direnme mezhebi olarak şekillenmesine yol açar. Ta o günden bugüne kadar savaşırlar. Bu savaşım sürecinde Ebu Müslüm ve Abbasi İmparatorluğunun kurulması, Emevi sülalesinin dağılmasına yol açar, bunda İranilerin de güçlü payı vardır. Görülüyor ki, Şiiler, İslamın, Alevi İmam Ali yandaşlığının en militan kesimidir. Yıkılan Sasani İmparatorluğu nedeniyle de biraz İrani özelliklere bürünür. İranilerin yani Fars veya diğer İrani kavimlerin uğradığı katliamlara karşı bir tepki özelliği taşır. Ve kendini sürekli savunmada bulur. Bu anlamda, belli bir haklılık yönü de vardır. Zulme ve haksızlığa karşıdır. Sürekli savaşım içindedir, dolayısıyla da militancadır.

DEVAM EDECEK

FRANSIZ DEVRİMİNİN 200. YILI KUTLAMALARI, İNSAN HAKLARI VE GÜNÜMÜZ FRANSIZ YÖNETİMİNİN İKİYÜZLÜLÜĞÜ

Fransız Burjuva Demokratik Devriminin 200. yılı, 14 Temmuz'da kutlandı. Devrimin 200. yılını Fransız hükümeti, "İnsan Hakları" sloganı altında kutladı. Fransa Cumhurbaşkanı François Mitterrand, 33 ülkenin devlet başkanlarıyla devrim kutlamalarına ilişkin olarak yaptığı toplantıda, kutlamalarda insan haklarını temel aldıklarını söyledi. Gerek 14 Temmuz günü, gerek öncesinde ve sonrasında yapılan kutlama törenlerinde, bu slogan bolca kullanıldı.

"İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi" olarak da bilinen insan hakları konusundaki ilk bildirgenin Fransa Burjuva Demokratik Devriminde yayınlandığı biliniyor. Devrimin önderlerinden Danton'un okuduğu bildirge insan hakları konusunda o döneme kadar kaydedilen en önemli gelişme ve atılan önemli bir adımdı. Özgürlük, eşitlik ve kardeşlik (Liberté, Egalité, Fraternité) çağrıları, burjuvazinin kendisiyle sınırlı kalsa da, o zamana kadar feodalizmin egemenliği altında büyük sömürü ve baskı altında yaşayan kitlelerin durumunda da kısmi düzelmelere yol açmıştır.

Fransız devriminde burjuvazi, diğer ülkelerin tersine radikal bir devrimle iktidarı feodalizmden almıştır. Devrimin kanlı geçmesi ve giyotinin devrimin çocuklarına karşı bile kullanılması; burjuvazi ile feodaller arasındaki çelişkinin şiddetinin yanısıra yoksul halkın da devrime yoğun olarak katılmasından doğmuştur. Fransız "İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi"nin en önemli ilkeleri şu haklardan oluşuyordu: İnsanlar doğuştan özgür ve herkes yasalar önünde eşit olacaktır; keyfi tutuklama yapılamayacak ve her sanık suçluluğu kanıtlanana kadar suçsuz sayılacaktır; devlet görevleri herkese açık olacaktır; düşünce, basın ve inanç özgürlüğü kısıtlanamayacaktır, baskıya karşı direnme hakkı kullanılabilecektir.

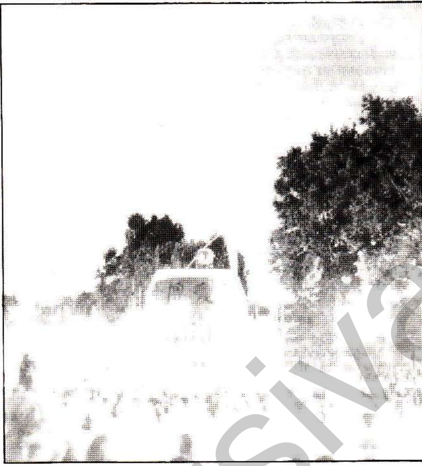
1789 Burjuva Demokratik Devriminde kabul edilen bu ilkeler, daha sonraki yıllarda birçok ülkenin anayasasına temel teşkil etmiştir. Fransız Devriminin, "İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi"ni yayınlamış olmasından olacak ki, Fransa'nın şimdiki yönetimi, devrim kutlamalarında temel slogan olarak insan haklarını aldı.

Bu yazımızda biz de, bu sorun üzerinde durmak istiyoruz. Şatafatlı kutlamalar ardındaki ikiyüzlülüğü ortaya koymak, insan hakları adına yapılan sahtekarlıkları sergilemek açısından da büyük önem taşıyor.

Fransız Yönetimi, bu yılki kutlamalara büyük önem verdi. Son yılların en büyük sokak gösterisi düzenlendi. Yüzbinlerce kişi gösterilerde yer aldı. Hükümet kutlamalar için büyük maddi harcamalar yapmaktan çekinmedi. 14 Temmuz'da yapılan geçit törenine SSCB, ABD, İngiltere, Arap ülkeleri, Afrika ülkelerinin yanısıra, Çin'deki öğrenci göstericileri temsilen de bir grup Çinli öğrenci katıldı. Fransız hükümeti, Çin'in Tienanmen Meydanı'ndaki gösterilere devrimin 200. yılını da bahane ederek en fazla sahip çıkan devlet oldu. Yürüyüş kortejinin en önünde Tienanmen'deki göstericileri temsil edenlerin yürümesi, Fransa'nın tutumuna açık bir örnektir. Bunların yanısıra, Fransa yıllarca sömürgeci egemenliği altında tuttuğu ve büyük katliamlara maruz bıraktığı Arap ve Afrika ülkelerini de kutlamada temsil ettirmeyi unutmamıştı. ABD ve SSCB'nin de kortejde gösterilerle yer alması, Fransa'nın insan hakları şampiyonluğuna oynama şansını biraz daha arttırıyordu. Kısaca kutlama görünürde insan haklarına sahip çıkıldığını göstermek için iyi düzenlenmişti.

Gösteri gruplarının yürüyüşe başlaması ile birlikte bunu görmek mümkündü. Günlerce öncesinden yapılan yoğun propagandaların da etkisiyle, onbinlerce kişi erken saatlerden itibaren kutlama alanında toplanmaya başladı. Fransız halkının belli bir kesimi Fransa'nın insan hakları savunuculuğuna örnekler vererek, devrimin 200. yılı ile övündü. Buna rağmen, izleyici çoğunluğun işin gösteri kısmı ile ilgilendiği, sergilenen ikiyüzlülüğü nü devrim yıldönümü nedeniyle, kendi ülkesine kabul edeceğini açıkladı. Fransa hükümeti, bu kararı, insan hakları nedeniyle aldığını da açıklamasına ekledi.

Bugünkü Fransa yönetiminin adeta Fransız Devrimini yeniden yaşama çabaları, Fransa'ya uluslararası politikada daha önemli bir rol yükleme isteğinin bir sonucudur. Nitekim, Mitterrand, devrimin 200. yılını kutlama girişimleri çerçevesinde kendisine uluslararası politikada geniş bir manevra sahası da açtı. İnsan hakları adı altında Polonya'ya gidip Dayanışma Sendikası Lideri Lech Walesa ile görüşen ve Gorbaçov'u Paris'te konuk eden Mitterrand, 7 sanayileşmiş ülkenin toplantısına başkanlık yaparak, popülaritesini arttırdı.

göremedikleri ya da buna dikkat bile etmedikleri söylenebilir. Her grubun sergilediği gösteriyi coşkunca alkışlayan kitlelerin insan hakları sloganı ardına gizlenen Fransa yönetiminin Cumhurbaşkanı Mitterrand'ın dünyanın ileri 7 sanayi ülkesi toplantısına aynı gün başkanlık yaptığını pek gözönüne getirmedikleri görüldü.

Şatafatlı kutlamaları bir yana bırakıp, Fransa ve insan hakları sloganını ele alırsak, aldatıcılığın vardırıldığı boyutu görmek mümkün. Gerçi, Fransa'nın kendi iç meselelerinden kaynaklanan nedenlerle de, ülke içinde kutlamalara karşı çıkan bir kesim oluştu. Muhalefet partileri hükümete tepkilerinden dolayı kutlamalara katılmadılar. Yine, Fransa'da bir kesimin hala (bunlar azınlıkta) monarşi taraftarlığı yaptığı da gözardı edilmemeli. Bir de dış tepki geldi. İngiltere Başbakanı Margaret Thatcher, İngiltere'deki Magna Carta bildirgesine atıfta bulunarak, Fransa'dan önce İngiltere'de sözkonusu konuda adım atıldığını söyledi. Bu İngiltere ve Fransa arasında tartışmaları da alevlendirdi.

Bu tepkilere rağmen, Fransa hükümeti, kutlamaları büyük bir propaganda aracına dönüştürdü. Sanayileşmiş 7 Batı ülkesinin yıllık olağan toplantıları, 14 Temmuz'a denk getirilmişti. Yine, 33 devlet ve hükümet başkanı devrim kutlamalarına katılmak için Paris'e geldi. Diğer taraftan, Fransa hükümeti, Güney Kürdistan'dan göç etmek zorunda kalan mültecilerden 300'ü-

İspanya'nın Başkenti Madrid'te yapılan AT ülkeleri toplantısında, AET Başkanı Fransız Jacque Delors'un 1992'deki birleşmeye ilişkin önerileri Mitterrand tarafından hararetle desteklendi. Mitterrand, Almanya ile ilişkilerini geliştirerek, tarihsel düşmanlığı bir yana bırakıp, AT'nin birleşme çabalarına Kohl'la öncülük ediyor. Mitterrand, Batı Avrupa'nın ABD ve SSCB'den sonra üçüncü büyük güç olarak, politik sahnede yerini alması için çaba harcıyor. Devrimin 200. yılı vesilesiyle de Mitterrand bu çabalarını daha geniş bir alana yansıtarak, yürütme olanağına kavuştu. Bütün bu girişimlerini de, devrimin 200. yılında —her ne hikmetse— yeniden hatırladığı insan hakları sloganı altında yürütüyor. Yapılan çeşitli girişimleri, gösterileri de bu işte bir kamufle aracı olarak kullanıyor.

Şimdi, şu soruyu sorabiliriz: Fransız Burjuva Demokratik Devriminin, dünya halklarına kazandırdığı "İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi"nden geriye ne kaldı? Bugünkü Fransız yönetiminin, adeta devrimi yeniden yaşatma çabalarını gösteren şatafatlı gösterilerinin ardındaki ikiyüzlülükten geriye bir şey kalmadı.

Bugün insan haklarının savunucusu olarak ortaya çıkan Fransız yönetimi, bu ilkeleri daha devrimin ilk yıllarında bıraktı. Hele 200. yılına emperyalizmin önemli bir gücü olarak gelen Fransa'nın, bu ilkelerden ne kadar uzakta olduğu da anlaşılacaktır. Zaten Fransız Devrimi, sömürge ve ezilen halklara hiçbir şey götürmedi. Özgürlük, eşitlik ve kardeşlik Paris'in duvarlarını bile aşamadı. Bastille Zindanının kapılarını açan güçlü atılım burjuvazinin ikiyüzlülüğü sonucu Fransa'da bile gereken değişikliğe yol açamadı. 1848 olayları ve 1871 Paris Komünü ardından ise, burjuvazinin "İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi"ni tamamıyla çiğnediği görülür. Tarihe mal olmuş büyük davalardan biri de yine bu dönemde patlak verir. Dreyfus Davası olarak da bilinen dava, burjuvazinin salt milliyetçi duyguları kamçılamak ve Prusya yenilgisinin gerçek nedenlerini gizlemek için nasıl bir sahtekarlığa girdiğine, "İnsan ve Yurttaş Hakları"nı ayaklar altına alışına iyi bir örnektir.

Günümüze gelindiğinde Fransız yönetiminin bu ilkelere defalarca ihanet ettiğini görüyoruz. Bırakalım gerçek anlamında, burjuva demokratik haklar çerçevesinde bile, bunlara sahip çıkılmadığı açık olarak görülebilmektedir.

Daha 200. yıl kutlamaları içerisinde, bu konuda yığınca çelişkili durum yaşandı. Çin'deki gösterilere sahip çıkıp, bunları demokrasi aşkına alkışlayan Fransa, kendi sömürgelerindeki baskı uygulamalarını sürdürüyor. Nouvelle Kaledonie (Yeni-Kaledonya) ve diğer ada ülkeleri üzerindeki klasik sömürgeciliği devam ediyor. Yine Çin'deki gösterilere, Polonya'daki Dayanışma Sendikasına, Afganistan'daki Mücahitlere ve diğer birçok alana yardımlarını maddi, diplomatik ve siyasal alanda gösterirken, Halepçe'de 5 bin insanımızı katleden Irak Faşist Saddam rejimine arka çıkmayı sürdürüyor. Diğer yandan ise, kendi silahları altındaki ölümden kaçan halkımızdan 300'ünü (100 bin kişiden) insan hakları adına kabul edeceğini açıkladı. Buna benzer çelişkili durumları çoğaltabiliriz. Her örnekte görüleceği gibi, bugünkü Fransız yönetiminin insan hakları adına tam bir ikiyüzlülüğü sergilediği açıktır.

Fransa'nın Kürdistan politikası ise, bu konuda belli başlı ayna görünümündedir. Buraya bakmak bile tek başına, ortaya konulan ikiyüzlülüğü görmek için yeterlidir.

Fransa'nın Kürdistan üzerindeki emelleri günümüzde başlamış değil. Bunun tarihi, Fransız Devrimi kadar eskidir. Günümüze kadar bu emelleri devam etmiştir ve bugün de devam ediyor. Fransa birçok nedenden dolayı kendisini Ortadoğulu ülkelere daha yakın hissediyor. Bu yakınlık tabii ki, buradaki halkların ulusal çıkarlarına aykırı yönde olacak. Bu eşyanın doğası gereği böyledir. Emperyalizm, halkların çıkarları ile bağdaşmayan girişimlerin, kısacası sömürgeci liğin bugünkü yürütücüsüdür.

Fransa, uzun yıllar Ortadoğu'da ve Kuzey Afrika'da birçok ülkeyi sömürge statüsü altında tuttu. I. Dünya Savaşı sonrasında da Güney-Kürdistan'ın bir bölümünü elinde bulundurduğu gibi, Batı Kürdistan'ın Antep, Urfa ve Maraş yörelerini de bir dönem işgal etti. Günümüzde ise, Kürdistan üzerindeki politikasını faşist Irak rejimine ve otonomici güçlere dayanarak sürdürüyor.

Yine, Fransa'nın, Devriminin 200. yılı dolayısıyla Kürdistan'a ilişkin bir toplantı düzenleme çabaları da görüldü. Bu konudaki girişimlerin şu ve ya bu şekilde sürdüğü biliniyor. Bu gelişmelerin yanısıra, Fransa Cumhurbaşkanı Mitterrand'ın eşi Danielle Mitterrand geçtiğimiz aylarda Kuzey Kürdistan'a ve burada bulunan peşmerge kamplarına bir gezi düzenledi.

Fransa, bir yandan Kürt dostu görünüp, ilerideki otonomi çabalarının tutması için yatırım yaparken, diğer taraftan da halkımızın katliamına destek vermektedir. Fransa, insan hakları adına Kürt halkına yardım ettiğini söylüyor. Öyle anlaşılıyor ki, yine insan hakları adına 5 bin insanımızın kimyasal silahlarla katledilmesine destek sunuyor. Böylesine ikiyüzlü politikalar emperyalistlerin has yöntemleridir. Aynı ikiyüzlülüğü, diğer emperyalist devletlerin de yaptığı biliniyor. ABD emperyalizmi de Polonya, Afganistan, Nikaragua vb. alanlarda insan haklarından dem vururken, İsrail'in Filistinliler, faşist Türk devleti ile Irak faşist rejiminin Kürt halkı üzerindeki katliamına alkış tutuyor; destek oluyor.

Fransa'nın bugün insan hakları sloganı altında Devrimin 200. yılını kutlaması esasında bu ikiyüzlülüğünü gizlemeye yönelik girişimlerinden başka bir şey değildir. Kürdistan konusundaki çabalarını da 200. yılı kutlama gösterileri çerçevesinde yoğunlaştırması, bunun bir örneğidir. Daha bir yıl öncesinde binlerce insanımızın katledilmesinde, yüzbinlercesinin sürgün edilmesinde pay sahibi olan Fransa, bugün timsahın gözyaşlarını andıran çabalara giriyor. Ama, bütün bu çabalar, Fransa'nın politikasındaki ikiyüzlülüğü gizleyemez.

Emperyalizmin halkımızın bağımsızlık mücadelesine karşı geliştirdiği otonomi çabalarının önemli bir mimarı da Fransa'dır. Fransa yönetimi ağzına sıkça aldığı insan hakları ilkesini, Kürdistan sözkonusu olduğunda unutarak, bu ilkeyi çiğnemekte bir an bile tereddüt etmemektedir.

İkiyüzlülüğe diğer bir örnekse, 7 sanayileşmiş emperyalist ülkenin liderlerinin Mitterrand'ın başkanlığında Paris'te yaptığı toplantı oldu. Toplantı, 200. yıl kutlamalarına denk getirilmişti. Toplantıda görüşülen konuların başında ise az gelişmiş ülkelerin borç sorunu vardı. Toplantıda, emperyalist ülkeler yeni-sömürge ve bağımlı ülkeleri daha fazla nasıl sömüreceklerini ve emperyalizmin ömrünü uzatma konularını görüştüler. Toplantının özü, dünya halklarının kaderini 7 ülkenin çıkarlarına göre belirleme, diğer bir deyişle dünyanın yeniden paylaşılması çabalarıdır. Bu toplantının varlığı bile insan hakları ve halkların kendi kaderini belirleme haklarının çiğnenmesinden başka bir şey değildir.

200. yılı kutlanan Fransız Devriminin bugünkü Fransız yönetimine bıraktığı mirasın yerini ikiyüzlülük almıştır. Şimdiki Fransız yönetimi, insan haklarını, Devrimin 200. yılı kutlamalarının temel sloganı olarak ilan etse de, bu ilke karşısındaki ikiyüzlülüğünü gizleyemez. Özellikle de Kürdistan konusunda sürdürdüğü ikiyüzlü politikası, insan hakları adı altında yaptığı birkaç girişimle gizlenemez. Devrimin 200. yıldönümünde böylesine bir ikiyüzlülük ve çöküşün girdabında yüzen emperyalist burjuvazi, tüm şatafatına rağmen çökmekten ve halkların lanetine uğramaktan kurtulamayacaktır.

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın **"10. Zafer Yılı Eğitim Devresi"** diploma töreninde yaptığı konuşmayı yayınlıyoruz.

Gelecek 10 yılın zaferini yakalamak; geçmiş 10 yılın derslerini sağlam çıkarıp bu temelde önderlik gerçeğine son derece hakim olmakla mümkündür

Baştarafı 1. sayfada

açıktır. Bu amaçla, mücadele tarihimizin 10. yılı vesilesiyle, son eğitim devremize "10. Zafer Yılı Eğitim Devresi" dedik. Bu, kabataslak Parti tarihimizin de bir zaman kesitini teşkil etmektedir. Şiarlar dönemler için uygundur, gereklidir, yerinde ve zamanında atılmalıdır. Ama bu, sadece bir istektir. En ağır olanı, bunu hayata geçirmenin ustaca çabasını, çok büyük özverilerle yerine getirmesini bilmektir. İnsanlık tarihi biraz da bunun hikayesinin ispatıdır.

İnsanlık tarihine baktığımızda; halkların, sınıfların ve adına devrimci bir çıkış ve zulümden kurtuluş diyebileceğimiz anlarda düzenlenen hareketlerin, eğer özü haklı, ileriye gidişi mümkün kılıyorsa ve dayandığı güç de bunu omuzlayabilecek kadar bir potansiyeli teşkil ediyorsa; artık yapılması gerekenler,çok az sayıda da olsalar, yılmadan savaşımın bütün alanlarında gereken ustalığı gösteren öncülerin omuzuna biner. Bu faaliyet dönemi için aşağı-yukarı ortalama bir 10 yıl, zafer için yapılması gerekenin nelerden ibaret olacağını gösterdiği gibi, aynı zamanda yenilmenin ve silinip süpürülmenin de nasıl olacağını iyice ortaya serer. Çünkü herhangi bir somut durum karşısında eğer kabul edilemez bir ortam varsa, objektif koşullar dediğimiz toplumun içindeki bunalım mutlaka bir çıkışı zorunlu kılıyorsa, böylesi bir dönem için bu çıkış kurtuluş dönemini birkaç insan kuşağının ömrüne değil, bir kuşağın ömrüne sığdırmak hatta eğer sözkonusu edilen önder kişilik ise ömrünü genç yıllarına sığdırarak bu bunalımdan çıkmak doğru ve gereklidir. Eğer bu genel kurala bağlı kalınmazsa yine de kurtuluş mümkümdür, ama uzar gider, birkaç kuşağın omuzuna yıkılır ve çoğunlukla da çok büyük değerlerin kaybına yol açar. Ve çarpık bir gelişme yaşanır. Bunun altında her ne kadar objektif koşulların etkisi varsa da daha çok da zamanında görevini yerine getirmemiş, şu veya bu sınıfsal, ulusal zayıflığı taşıyan rolünün erbabı olmamış, ama muhterisçe kendini dayatmış, görevden çok kendine düşkün kişilerin yüzünden böyle olmuştur. Bizim halk tarihimiz bu konuda en ağır olumsuz örneği yaşayan ve sunan bir tarihtir. İnsanlık tarihinde, bizim halkımız kadar kendi ulusal, sınıfsal ve sosyal gelişiminde çarpık ve sahte önderlerden çeken bir başka halk olmamıştır. Bunlar kadar sefil, koşullarla oynayan, yenilginin bütün verilerini şahsında toplayan, son derece sahte, doğrulara, ilkelere anında gözünü kırpmadan ihanet edebilen ve bunun için demagojiye, sahte söze, anında davranış değişikliğine girebilen kişiler az değildir. Bütün bunları yalnız dışımızdakiler için belirtmiyoruz, aynı zamanda Parti tarihimizde de ibret verici bir şekilde ortaya çıktılar. Halen de karşımızda eğilimlerini temsil edenlerin olduklarını belirtmek gerekecektir. Sizlere doğru bir önderlik tarihinin nasıl çizilmesi gerektiğini, bu hizmetin nasıl olması gerektiğini izah etmeye çalışacağız. Bu anlatımlarımız öylesine izah bulmalı ki; gerçekten halkın nezdinde ve Parti içinde iyi niyetli de olsalar bu sahtekarlar çıkmaya cesaret bulmasınlar. Bu bizim en özlü, en başta gelen çalışmamız olacaktır. Ne mutlu ki, bugün bunların üzerine gitme ve halkımızın gerçek önderlerini ortaya çıkarma şansımız oldukça yükselmiştir.

Gerçekten bugünü dünyanın gözde bütün halkları, ulusları eğer bu biçimde yakalamışlarsa; mutlaka tarihlerinde çarpıcı önderlikleri yaşadıkları içindir. Bu önderlikler çıkardıkları ilkelere son derece bağlı kalmışlardır. Bunlar için büyük özveri ve dirayet göstermişlerdir. 10 yıl savaşmışlardır, ama yaman savaşmışlardır. Ve sonuç almasını da bilmişlerdir. Şu kural çok önemlidir: Hepimiz için, geçen 10 zafer yılı kadar, çok değerli bir 10 nihai zafer yılı da sözkonusudur. İşte, geçmiş 10 yıl kadar gelecek 10 yılın da tamamen sınıfsal ve ulusal kurtuluşumuzun gerçekleşebileceği bir 10 yıl olacağı açıktır. Onun için dersler yamandır ve tam alınmalıdır. Yine, geleceğe oldukça doğru, güçlü, az yanılgılı yüklenilmelidir. Bu, sizler için son derece hayati bir gerçeği ifade etmektedir. Hepimizin ekmek, su ve teneffüs ettiğiniz havadan daha çok bu derse muhtaç olduğunuzu gözardı etmemelisiniz. Şunu da iyi bileceksiniz ki; bundan başka hiçbir biçimde itibar, onur, şeref kazanılamaz. Bunu tarihten bol bol örnekler göstererek kanıtlamaya ihtiyaç yoktur. Bunlar gerektiği kadar işlenmiştir. Ama yine de, gelecek günü zaferle kapatmak için bir türlü gerekli inancı ve çabayı göstermeyenlere, bu konuda "benden bir şey çıkmaz, benim yaşamım zafere yetmez" diyenlere ve bunun için de her türden ölü, yenilgili, inançsız çabaları sergileyenlere, kendilerini bitirmeleri, çürütmeleri, yenilgili kılmaları yetmiyormuş gibi, bunu yüce hareketimize de dayatmaya kalkmalarının kabul edilmezliğini, anlamsızlığını, tehlikeliliğini ve yaşama hakkı olmadığını göstermek için, söylenecek şeyler vardır.

Bugün gerçekleştirilmek ve öyle de gösterilmek istenilen temel tutum şudur; "Biz adam olmayız, olursak sahtekar oluruz. Başkalarının omuzuna basarak, kendimizi her türlü aşağılık davranışlara kaptırarak, özellikle de sömürgecilerin kapılarında el-pençe durarak, yalvararak çıkış yapabiliriz!" Evet böyle diyenler az değildir. Bunlar az da olsa yüce hareketimiz içinde de yaşanabileceğini sanmaktadırlar. Gün; gerçekten hem dışımızdakilerin, hem de aynı izleri taşıyan özellikleri içimizde yaşatmak isteyenlerin nefes alamaz duruma getirilmesi günüdür. Bugün hiçbir şey bundan daha değerli değildir. Bu temelde yiğit ve kurtuluşçu bir çıkışı gerçekleştirmek ve onun önderlerini yaratmak kadar kıymetli bir hizmet olamaz. Onun için, bu gerçeğe oldukça yükleneceğiz. Her yerde yaşamı bir kader gibi karşılayamayız. İnsan taslakları bile diyemeyeceğimiz ve tutulacak tek bir yanı olmayan bir gerçeğe bizim gerçeğimizdir diye sarılamayız. Buna karşı tavrımız; silip süpürme tavrıdır. Bu kendi bedenimizde bir yan olsa da, böyledir. Geçen 10 yıl yaman ve eğiten 10 yıldır dedik. Bu nedenle mutlaka anlamı yerli yerine oturtulmalıdır!

Çok canlı ve somut yaşadığım için, geçen 10 yılın tarihçesini kısaca sizlere özetleyeyim:

1979'un bu günlere denk gelen günleri ağırlıklı olarak Türkiye'nin bildiğimiz 70'li yıllarından kaynaklanan devrimci gençlik hareketinin önderliğinde yaratılan gelişmelerin Türkiye'deki krizi daha da derinleştirdiği ve egemen sınıfların gerçekten yönetmez bir durumu yaşamalarına denk gelen, uluslararası koşulların da adeta zorladığı 12 Eylül askeri faşist rejiminin hazırlıklarını iyice gözden geçirip daha çok da üzerimize gelmeyi esas aldığı günlerdir. Biz, örgütü daha yeni ilan etmiştik ve planımız ancak slogan düzeyinde idi. Daha o zaman bile, birçokları, "Ölmeye varız, ama kazanmaya yokuz. Bu anlamda da bitiğiz" diyecek durumu yaşıyorlardı. Bugün de tali planda da olsa, bazılarının yaşadığı durum budur. O zamanlar soylu görevlere karşı oldukça tıkanıklık göstermek, yüce bir inançla sergilenen çabanın, gücün sahibi olmamak, bir kader gibi yaşanırdı. Bazı çabalar vardı, ama bu çabalar günü kurtarmayı mümkün kılmıyordu. Bu yıllar, bir kişide zayıflıklar egemense veya ağır basıyorsa; rahatlıkla kaçışı mümkün kılacak yıllardı. Hele hele kendini oldukça büyük göstereni sonuna kadar yıkıcı bir güç, el attı mı kopartan, vurduğunu kesen bir kılıç gibi gösteren ve bunu da tarihini ballandıra ballandıra anlatarak ortaya koyan bir düşman güç olarak, Türk zorba rejiminin, onun askeri çehresinin günbegün açığa çıkması, umutsuzluğa daha da çok yol açmaktaydı. "Yine geliyorlar, yine vuracaklar, yine biz öleceğiz" inancının bir kez daha hortlaması, daha başta kendini kaybetmeye; her türlü değerlere ihaneti ve darbe yemeden teslimiyeti kabul etmeye yolaçabilecek güçteydi.

> ***"...12 Mart faşizmine karşı verilen bir direniş tekrardan 12 Eylül faşizmine karşı da gösterilse, çok daha azgın örgütlerin faşizmi olduğu için; silip süpürecek ve geriye bir şey bırakmayacaktı. Bunun hesabını da iyi yapmak gerekliydi. İşte, feraset dediğimiz anın görevlerine doğru yaklaşmanın canalıcı önemi buradadır. Partimiz bunu yapmaya çalıştı. Ve bu, sadece bir kişinin kendisi ve hareketi için, hatta bir halkın varlığı için değil, tamamen faşizme karşı insanlığın savunulmasına mahsus olan ve somut temelde halkın, Partinin, bireyin kendisini kurtuluşa kadar götüren bir mücadele içinde olma anlamına geliyordu..."***

Çok iyi bildiğimiz gibi; bu yıllarda adına devrimci denilen birçok örgüt, daha silleyi yemeden ellerini havaya kaldırarak teslim olmayı kurtuluş bildiler. Halbuki darbenin esas yönü, Partimiz önderliğindeki ulusal kurtuluş hareketimizdir. Buna rağmen devrim iddiasıyla yola çıkan güçler bu durumu yaşamaktan çekinmediler. Türk tarihinde sık sık yaşandığı gibi, bir kez daha ordu devreye girerek, sözümona ortalığı sütliman hale dönüştürmeyi başardı. Her şeyden önce, bu dönemde kurtarılması gereken çok önemli değerler vardır; tek kişinin şahsında ve sınırlı birkaç doğru da olsa, mutlaka teslim edilmemesi, korunması gereken, yürekte-beyinde yaşanması gereken değerler vardır. Burada sayı önemli değildir, ama bir kişi de olsa korunması gerekirdi. İşte bu; basit bir olay değildir. Bunu korumasını bilmek, olası koşullar doğduğunda, bir ulusun, sınıfın kurtuluşuna dönüştürmek için esas olanın saklanıldığı, korunmaya çalışıldığı anlamına gelir. Ve bizde de yapılmak istenen budur.

O dönemlerde büyük karşı koyuşlara rağmen bu çabaların önlenemediği de biliniyor. Çok hayati bir doğrunun, halkımızın kaderi açısından mutlaka özenle saklanması ve korunması gereken bir gerçeğin olduğuna inancımız kesindi. İşgal edilmedik bir karış yeri bile bırakılmayan ülke toprağında, dinlenilmeyen bir odasının bile bulunmadığı bir yerde bu mümkün olmuyorsa ve dağlarında bile koşullar yoksa, ufak bir nefes borusuyla bunu dışta sağlama, mutlak yapılması gereken bir işti. İşte 10 yıl önce bu dönemde, bu tarafımızdan pratiğe geçirilmek isteniyordu.

O dönemlerde ulusal kurtuluş hareketimize birkaç darbe vurulmuştu. Bunun için düşman; "Gerisi kılıç artığıdır, hiç inanamazdık bu hareketin yeniden kendisini böyle toparlayabileceğine" diyordu. Bu yargı onlar açısından doğrudur. Siyasi, askeri ve örgütsel açıdan "kılıç artığı" bile olmaya değmeyecek kadar zayıf bir konum yaşanıyordu. Ama işte dediğimiz gibi, yeşermesi gereken tohumun özü, koşullarını bulduğunda daha da serpilip büyüyecekti. Özlü ise, yaşamaya ehilse belirleyici olanın bu olacağı da daha sonraları anlaşılmıştır. Bugün bunun yeşeren ve büyüyen nitelikte olduğu kanıtlanmıştır. Sizlerin çoğunluğu belki de bir Parti taraftarımız olarak yaşadınız. Bu yüzden kendinizi yoklamanız gereklidir. Yaşadığınız kaçış mıydı? Kendinizi umutsuzluğun içine terk etme miydi? Bu önemlidir. Çünkü bir türlü kendinize gelemememizin nedeni budur. Temel çıkarı yakalayamamış mıydınız? Düşmanı iyi teşhis mi edemediniz? Zayıflıklarınızı mı göremediniz? Çok edilgen, kendiliğindenci miydiniz? Mutlaka kurtarılması gereken değerler konusunda iddianız yok muydu? Çabanız az mıydı? Durumunuz neydi? Gelişmelere körce mi bakıyordunuz? Kendinizi yenilgiye çoktan kaptırmış mıydınız? Teslim bayrağını çekmeye mi hazırlanıyordunuz? Direniş içinde idiyseniz; hangi temelde ve ne kadar akıllıcaydı? Bütün bunlar tekrar bir muhasebeden geçirildiğinde; bu dönem için önemini daha iyi anlamış olacaksınız ve bu gereklidir de. Çünkü o dönemler, daha sonraki yaşamınızın belirleyici bir halkasıdır. Fark etmezseniz de bu böyledir. Nitekim böyle olduğu da ortaya çıkmıştır. Ölen ölmüştür, direnen direnmiştir, ihanet eden ihanet etmiştir. Bunlar belirleyici bir dönemin içinden geçildiğini kanıtlamaktadır. Biz bu günleri, o yıllar temelinde, böyle hazırlamaya çalıştık. O yıllar, bu günler için çarpan bir yürek, korunmak istenilen değerler için bir feraset, bir öngörüdür. Olur-olmaz yerde, en hayati alanlarda bile elindeki olanağı görmeyen adam, zafer de kazansa bunağın tekidir. Ona fazla değer vermemek gerekir. Önemli kişi anın görevlerini, hayati görevleri görebilen, onun anlamlı çabasını gösterebilendir. O dönemde saflarımızda yiğit olanlar vardı. Bunlar daha çok o zaman toprağa düşelim diyenlerdi. Bununla ancak şerefli bir son hazırlanır, ama halkın temel ihtiyacı olan kurtuluş karşılanamazdı.

Türkiye devrimci hareketinin yakın tecrübesinden çıkarılan bir ders vardı. O ders de şuydu: "Gençler vardı, ortaya atılıyorlar, idam sehpasına cesurca gidiyorlardı. Ama onların arzularını dile getirecek doğru-dürüst bir örgütleri yoktu. Düşman uyanıktı; işkenceden geçiriyor, vuruyor, bitiriyor ve unutturuyordu!" Bu yakın dersin etkisi altındayız. Kendi sonumuzu da böyle getirmemek için dişimizi tırnağımıza takarak yaşayacağız ve tabii ki dediğimiz gibi, bu da benzeri bir direnişle olmuyordu. 12 Mart faşizmine karşı verilen bir direniş tekrardan 12 Eylül faşizmine karşı da gösterilse, çok daha azgın örgütlerin faşizmi olduğu için; silip süpürecek ve geriye bir şey bırakmayacaktı. Bunun hesabını da iyi yapmak gerekliydi. İşte, feraset dediğimiz anın görevlerine doğru yaklaşmanın canalıcı önemi buradadır. Partimiz bunu yapmaya çalıştı. Ve bu, sadece bir kişinin kendisi ve hareketi için, hatta bir halkın varlığı için değil, tamamen faşizme karşı insanlığın savunulmasına mahsus olan ve somut temelde halkın, Partinin, bireyin kendisini kurtuluşa kadar götüren bir mücadele içinde olma anlamına geliyordu. İşte PKK'de temsil edilen devrimciliğin tarihsel anlamı budur ve gerçekliğimize doğru yaklaşılırsa, bunun böyle olduğu tespit edilecektir. Yüzbinlerce insan işkenceden geçirildi, binlercesi kurşuna dizildi, bir o kadarına da idam verildi. Adeta 12 Eylül faşizmi zafer kazanmıştı. 12 Eylül faşizminin zafer kazanması demek; Türkiye'de, Kürdistan'da ve de hatırı sayılır ölçüde bölgesel ve uluslararası ölçeklerde gericiliğin en sağlam dayanaklarından birisinin, 2000'li yılları aşan bir biçimde vücut bulması demektir. Ve yine bunun başarılması demek; insanlık, yurtseverlik, demokrasi ve sosyalizm adına herhangi bir şeyin yeşermemesi, bir daha filizlenmemesi için binlerce tedbirin alınıp, kara bir düzenin, ömrümüzü de aşan bir biçimde yerleştirilmesi demektir.

Bugün Türkiye'de bazıları rahat konuşabiliyor; demokrasi, sosyalizm uğruna çok şeyler söylüyorlar. Tabii ki, bunun inanılmaz rahatlığını da kullanmaya çalışıyorlar. Ama bu nasıl olmuştur? Burası çok önemlidir. İşte o dönemlerde, böylesine bir kara düzenin halkımız açısından belki de bir daha dirilmemecesine mezara gömülme gününü planlayan, bunun bütün tedbirlerini alan, en sinsi, en hainane planlarla ve çok çok üstün kuvvetlerle bunu yürüten bir kara kuvvetin karşısında, yaşama olanağını sonuna kadar zorlamak; ruhen, fikren, kısaca her alanda ne varsa toparlayıp, bir-iki cılız çaba da olsa harcamak, faşizmi nihai zafere götürmek için ne lazımsa onu yapmak gerekiyordu. İşte o günün çabasının özlü ifadesi budur ve bu adım atılmıştır. Adımın sahipleri bu temel gerçeğe sıkı sıkıya bağlı kaldıkları için yaşamı ucuz değerlendirmemişlerdir. Bunun tarihsel anlam ve önemini rahatlıkla gördüklerinden kendilerini aldatmamışlardır. Zorluk gördüklerinde de yılmamışlardır, çünkü en zor olanı doğru bir kararla karşılamışlardır. Daha sonra yaşanan zorluklar ise o ka-

dar büyük olmamıştır. Zorluk dediğimiz; somut durumlar karşısında bir güce karşı değil, daha çok da kendisini yanıltmayan ve en büyük yanılgıyı da kendi içinde taşımayan, kendi duygu ve düşüncelerine teslim olmayı bilen, ucuza satmanın da —bu ölüm de olabilir, kendini ölümün kucağına atmak da olabilir— bir yetmezlik, hatta teslimiyet olabileceğini görüp, doğrusunu zorlayan tutumun kararını vermek demektir. En zor dönemde, onun en anlamlı kararı böyledir. İşte daha sonraki zorluklar bu temelde fazla önemsenmemiştir veya önemsense de gerekleri rahatlıkla yerine getirilerek ilerlemeye çalışılmıştır.

Başta da izah ettiğimiz gibi, günümüzde çok rahat koşullar da doğmuş olabilir. Yaşanılan amansız zorlukları gözönüne getirerek "kurtuldum" deyip köşeye sinmek, kişilerin çokça yaşadığı güçlü bir özellik olan kendini kurtarmayı bir halkın kurtuluş gereksinimleri önüne geçirmek, o dönemlerde her an olasıydı ve nitekim binlercesinin de içine girdiği durum budur. Böyleleri faşizmin tehditlerinden zor bela kurtulur kurtulmaz ne kadar inancı, örgütü varsa ona karşı da en bireysel bir tarzda tavır almıştır. Bunu açıkça yapma cesaretini, dürüstlüğünü gösteremeyenler ise bir demagojik yaklaşımla; "Benim şu konuda görüş ayrılığım var, benim yeni bir örgüt anlayışım var" deyip, aslında kendini kurtarmanın basit hesabı içinde bunu gerçekleştirmek istiyorlardı. Buna girmeyenler de, örgüt sorunları da dahil, anı doğru kavramak şurda kalsın, örgütten ayrılanlar, örgütlerin bölünüp parçalanmasında rol oynayanlardır. "Örgütlerin, asıl sahipleri biziz" diyenler, anın görevlerine asla böylesine yaklaşamazlar. Faşizmin yarattığı, ölüm histerisine kapılan güçlerin çoğu, bir anlamda devrimler için bir tuzak olan yurtdışı yaşamının kolaylığına kendini kaptırarak, bu konuda, ne bulmuşlarsa onunla yetinerek ve ona tapınarak, örgüt buna hizmet ediyorsa onu da kullanarak, bütün yoldaşlık ilişkilerini alçakça buna hizmet edecek tarza dönüştürerek, ucuz bir yaşamı kendilerine layık görmüşlerdir. Bu daha büyük bir tehlikedir ve bu tehlikeyi içimizde yaşayanlar, Partimize dayatanlar da az çıkmadı. Faşizme karşı direnmek kadar, bunlara karşı da direnmek için akıllıca bir tutum ve karar gerekliydi.

Böylece yurtdışı cephesinde de, kendisini koyveren kendisini bitiren, yenilgiye ve teslimiyete geri dönmemenin vatansızlığı, her türlü insani değerden uzaklaşmayı ifade eden tehlikeye karşı büyük bir direnme ve savaşım içinde olmanın; bu savaşımın bütün sonuçlarını birleştirerek bir gelişmeyi mümkün kılmanın çabaları sergilenmeye çalışıldı. 1980-81-82 yıllarında bitmez-tükenmez çabalarının yoğunca sergilendiği, bunun büyük savaşımının verildiği bilinmektedir. Yurtdışı alanlarında yaratılan böylesine bir bir yapıya bu temelde yöneldik. Çok ucuz ve alçakça yaşamak isteyenlerin inançsızlıklarına büyük bir inançla karşı durmak, kaçış ve iş yapmama eğilimlerine karşı sonuna kadar büyük bir inanç ve yılmaz bir kararlılıkla direnerek ayakta kalmak, tarihi öneme haizdi ve bu yapıldı. Ortaya çıkan bazı küçük olanaklar üzerine rahatlıkla oturarak ve, "Bu da bize yeter. Biz namusluyuz, ailemizi kurtardık" deyip kendini avutanlara, kaptıranlara karşı da, "Yapmayın yoldaşlar, bu böyle değildir. Doğruluk başka yerdedir" diyerek yüklendikçe yükleniyoruz. Anın görevlerini ortaya çıkarma inancını, çabasını göstererek; en basit ihtiyaçların temininden tutalım ruhi ihtiyaçları bulup çıkarmaya kadar her türlü olanakları yaratarak, yıllar adım adım, saat saat böyle karşılanmaya ve kazanılmaya çalışılmıştır. Bunları güzel bir tarih çizmek için söylemiyoruz; insan yaşamı devrimci tarzda nasıl en iyi halde tutulur, devrimci karşılığı en iyi nasıl bulur sorusuna cevap vermek için söylüyoruz. Devrimci savaşımda ucuz yaşamak mümkün değildir. Bu savaşımda değil ucuz yaşamak, kişinin kendi kendisini kurtarması bile düşünülemez.

Bu gerçek yaşam sahipleri için bir formüldür. En rahat alanlarda bile ölüm tehlikesi varsa, yapılması gereken; tehlikeyi görüp orada yaşamayı mümkün kılmaktır ve bu bizim için geçerlidir. Çünkü Partimize bir demoklesin kılıcı gibi sürekli dayatılan imha ve idam çok somuttur. Dolayısıyla rahat gibi görünen bütün çalışma alanlarında, biz rahat yaşamayı değil, tehlikeyi gördük. Buna karşı tedbir, direnmenin başarı şansını artırmaktı. Halkımızın ulusal kurtuluşunda büyük bir öneme haiz olan bu görevler yerine getirilmeye çalışıldı.

Bizim bu sahada gerçekleştirdiğimiz Parti I. Konferansımızın hangi koşullarda ve zorluklarla nasıl dişe diş bir mücadeleyle gerçekleştirildiğini anlatmayacağım. Bunları ilgili belgelerden incelemeye çalışmalısınız! Yine bir yıl sonrasında, daha çok ülkeye dönüş kararlılığını esas alan II. Kongremizin de nasıl bir mücadeleyle, ne tür bir çaba ve azimle gerçekleştirildiğini anlatmayacağım. Bazıları Parti tarihimizi sözcüklerde öğreniyorlar. En tehlikelisi sözcükler üzerinde yuvarlanmaktır. Devrimciler sözcükleri değil, gerçekleri esas alırlar. Ama sözcükler üzerinde yuvarlanmak yaygın bir hastalıktır. Yıllar vardır, kabus gibi çökmüştür. Büyük bir kişilikle, çabayla ancak karşılanabilecek ve kesin bir dönüşüm yaratılacaktır. Orada bir insan yaratılır. Bunun için de bir cümleyle anılacak, anlatılacak bir şey değildir. İnsan onu ruhuna kadar duyar. Her gün zikrinin fiiliyatını yapar. O yıllara hakkını verir. İşte anlamı oldukça büyük olan bu yılları, biz böyle geçirdik. O dönemlerde ülkeye yönelme bugünkü gibi büyük bir coşkuyla, hem de dayatmayla yapılmıyordu. Bilakis, "Ülkeye neden yönelinmeyeceği, halkın saflarına neden dönülemeyeceği, bunun neden şu veya bu tarzda imkansız olduğu" lafla söylenmezse bile; tutum ve davranışlarda sonuna kadar gösteriliyordu. Hem de en sorumlu tutulması gereken ögeler bunu örtbas etmek için görülmemiş demagojiye sığındılar. "Gider ölürüm, gider tek bir örgüt çabası harcamam, tek akıllı bir iş yapmam, yaşamımla kumar oynar gibi oynarım, ya öyle ya böyle; beğen karar ver" tarzındaki yaklaşım sahipleri az değildi. Yine, sabırla, iğne ucu kadar gelişme olanağı varsa ısrarla onun üzerinde durmak, onu yaymak, onu örgüt kararı haline dönüştürmek ve böylece atılacak anlamlı adımı gerçekleştirmek için bütün çaba ve güç harcanarak bu yapılmıştır.

O yıllar, herkesin yürekte, beyinde, ruhta kaçışı yaşadığı yıllardır. Botan'da varlığımız, esamemiz bile yoktu. Bırakalım Partinin varlığı, onun bütün kararlarını Parti içinde sabote ettirmek için her şey yapılıyordu. Ülkeye yönelmemek için her türlü komplo, provokasyon ardına kadar dayatılıyordu. Bu konuda hin oğlu hinler, Avrupa emperyalist ortamına dayanarak, harekete halat bağlayıp alabildiğine çekmekteydiler. Zindanlarda ise bir teslimiyetçilik dayatılmıştı. Böylesi dönemlerde bunu kendisine meslek eden kişiler, çok cüretli olur. Çünkü devrim çok zor durumda, devrimciler ölümcül anlarını yaşıyorlar. Bu hainler ise bazı kuvvetleri ellerine geçirmişler; çok cüretkar, sinsi ve demagojiktirler. Bu anlamda da "güçlüler", gün onların günüdür. Bunlar zindanlarda tarihin az tanık olduğu bir ihaneti neden geliştirdiler? Ölümkalım anlarımızda bize neden ihaneti dayattılar? Bu cüretkarlıklarından ötürüydü. Planları bozulduğunda ise, onlar kadar korkak, maskeleri düşmüş, insanın hiçbir biçimde kabul edemeyeceği kişilikler yoktur. Yanıbaşımızda bunları gördük ve yaşadık. Bize dayanarak hareketimizi düzlüğe çıkarmamak için bir köprü yapmaktan çekinmediler.

1982-83-84 yıllarında bunlar yaygınca yaşandı. Bir silah patlatılmak isteniyordu. 12 Eylül faşizmine karşı, bir halkın yaşama kararlılığı gösterilmek isteniyordu; ancak bazıları, bunu olanaksız kılmanın en hileli, en ödlek, en hainane hesaplarını yaptılar. Hem de en sorumlu mevkilerde, olumluluğu en az göstererek, ama işleri ağırdan almayı azamiye çıkararak bunu yaptılar. Düşmanın dayattıklarına karşı hesap yapılabilir; dışımızdaki kuvvetlere karşı rahatlıkla tavır geliştirilebilir; açığa çıkmış provokatörlere, kaçıp ihanet edenlere insan daha iyi karşılık verebilir, ama en zor karşılık verilenleri, böylesine sinsi planlar içinde olanlardır. Bunlar yenilgili durumlarını, inançsızlıklarını Partiye dayattılar. Bu dönem içinde gelişen Parti taktiğine karşı bunlar inançlı değillerdi, ama, yine de hareketin olası gelişmesine damga vurmak veya onu tutmak istiyorlardı. Bu kötü hesabı yapıyorlardı. Tabii bu, çok kötü sonuçlar getirebilecek bir hesaptır.Burada cüretkarlık provokatörlükten daha da kötüdür. Yapmayacakları ve inanmadıkları halde, tüm güçlerini yeterince vermeyip demagojiyle durumlarını kurtarmaya çalıştıkları halde, aksini iddia ediyorlar ve bu konuda kendilerini oldukça dayatıyorlardı. Bu yıllarda daha çok bunları gördük. Zorbela iğne ucuyla kazanılıp bir damla suya ulaşılmışsa; onu bir çırpıda savuranların bu durumunu gördük. Bunlar boğaza bir damla su bile olamazlar ama, kaşıkla toplanmış bir kazan suyu da bir çırpıda devirebilirler. Bunlardan daha tehlikeli intihar eylemleri de çıkar. Gözükara bir biçimde ne pahasına olursa olsun ellerinden geleni arkalarına bırakmazlar. Çünkü soylu yaşamdan umut kesmişlerdir.

Bu durumlar hep birbirine bağlı olarak gelişir. Yaşamı mümkün kılan devrimci politikanın olduğunu görmek, devrimci çabanın olduğunu bilmek önemliydi ve ısrarla yine bu kanıtlanmaya çalışıldı. 1984'ün eylemliliğine bu temelde yönelindi. Hatta, biz bu eylemliliğe daha önce yönelmek istiyorduk; hazırlıklarımız, yaratılan olanaklar, 1983'te daha büyüğünü başlatmaya yönelikti. 12 Eylül faşizminin geliştirdiği terörle, "bir daha devrim dirilemez, bir daha gelemezler, bir daha kitlelerin bulunduğu bir ortama el bile süremezler" dediği, buna kesin inanç ve güvenle hareket ettiği bir ortamda; 1983 yılı için sürdürülen hazırlıkların 1984 yılında daha da yoğunlaştırılmasıyla, 15 Ağustos 1984 Atılımına gidildi. Çok iyi biliniyor ki; 1984 yılında başlatılan eylemlilik, Kürdistan ulusal direnişinde kahramanca bir direniş olarak yerini almıştır. 15 Ağustos Atılımı 12 Eylül faşist rejimine karşı geliştirilen en soylu, en kapsamlı ve gittikçe büyüme özelliğine sahip olan silahlı direniştir. Bu atılımın her bakımdan üstün olduğu, bir yığın ileri gelişmeyi beraberinde getirdiği, özellikle Türk ordusunun "yenilmezliği, karşı konulmazlığı" efsanesini yıktığı, kitleleri derinden etkilediği biliniyor. Kitlelere kendi direniş güçlerinin bulunabileceği ve gerçekten tarihimizde sık sık görüldüğü gibi, tecrit çemberi içinde hareketin boğdurulamayacağı mesajı iletiliyor; bu eylemlerle birlikte tüm Ortadoğu ve Avrupa'da destekleyici önlemlerle kanıtlanıyor; dolayısıyla da yüzyıllardan beri kitleler üzerinde egemen olan kısa süreli isyan ve imhaların bu sefer tekerrür etmeyeceği, ettirilemeyeceği, buna imkan verilemeyeceği net olarak ortaya konuluyordu. Bu dönem, Partiyi bu konuda çok ileri bir gelişmenin öncüsü olarak ortaya çıkarabildiğini kanıtlayarak, yerini alıyordu.

Halkımızın tarihi açısından yeni bir dönemeç olarak ifadesini bulan bu süreçte, bir yandan Genelkurmay, diğer yandan Evren-Özal ikilisi, kendilerini son derece sıkıştıran bir ortam içerisinde buluyorlardı. Gerek seçilen dönem ve gerekse seçilen zemin, sadece Parti ve ulusal direniş tarihimiz için önemli olmakla kalmayıp, aynı zamanda etkileri Türkiye'de ve bölgede de daha yaygın olabilecek niteliktedir. Özellikle, Kürdistan devriminin uluslararası etkisinin en yakından duyurabileceğini ortaya koymuş, dolayısıyla da yalnızca bir iç olay olmaktan, yerel gericiliğe, faşist milislere ve her türlü gericiliğe karşı bir hareket olmaktan da öteye, mevcut güçleri aşan, ağalığı yerle bir eden ve onları devletsiz bir saat bile ayakta tutmayacakları şuuruna götüren bir atılım olmuş; bu konuda sömürgeci faşist rejimin de ne kadar zorlandığını açıkça göstermiştir. Eğer Kürdistan devrimi doğru bir taktikle geliştirilirse, yeterli bir hazırlıkla neler kaydedebileceğini ve direnebileceğini ortaya koymuştur. 15 Ağustos bu anlamda ulusal ve bölgesel etkisi çok büyük olan tarihi bir atılım oluyor.

"...Devrimciler sözcükleri değil, gerçekleri esas alırlar. Ama sözcükler üzerinde yuvarlanmak yaygın bir hastalıktır. Yıllar vardır, kabus gibi çökmüştür. Büyük bir kişilikle, çabayla ancak karşılanabilecek ve kesin bir dönüşüm yaratılacaktır. Orada bir insan yaratılır. Bunun için de bir cümleyle anılacak, anlatılacak bir şey değildir. İnsan onu ruhuna kadar duyar. Her gün zikrinin fiiliyatını yapar. O yıllara hakkını verir. İşte anlamı oldukça büyük olan bu yılları, biz böyle geçirdik..."

Aynı zamanda o dönemde gerçekleştirilen bu hamlenin çeşitli güçler tarfından nasıl değerlendirildiğini de çok iyi biliyoruz. Bu güçlerden bazıları, özelikle komünist patentli örgütler, klasik komünist partileri bu hamleyi ilk anda "maceracı" olarak nitelendirip eylemlerin hemen ertesi gününde bütün yan örgütlerinin bir araya gelip kaleme aldıkları bir bildiriyi yayınlamışlardır. Bu bildiride, yapılan eylemler "maceracı", "sorumsuz", "kitlelere felaket getirmekten başka sonu olmayan" eylemler olarak nitelendiririlirken, bu güçlerden geri kalmayan sosyal-şoven örgütler de aynı teraneleri tekrarlamışlardır. Hemen hepsi bir ağızdan faşist rejimin borazanlığını yapmışlardır. Bunların yanısıra, aslında başlangıçtan itibaren Partimize karşı en sinsice faaliyet yürüten, zindan direnişlerini boğmak isteyen hain, işbirlikçi unsurlar da, gerek zindan direnişçilerine ve gerekse yeni atılımlara karşı sinsi bir karşı koyuşu sergiliyorlardı.

Partimize ve ulusal direniş savaşımıza karşı direkt geliştirilen saldırıların yansıra, saflarımızdaki yetmez devrimcilik, dönemin emrettiği görevlerin militanı olmama ve başından beri izah ettiğimiz anlayışlar önemli bir tehlike olarak kene gibi varlığımıza yapıştı. Nitekim daha sonraları da, kendine güvenmeyen, gelişen taktiğe inanmayan, ama vaz da geçmeyen anlayış, sağa yalpalanmayı, kendini gizlemeyi, bir küçük adım atıp, on tane kararsız adımla bunu anlamsızlaştırmayı marifet bilen eğilim, işleri erteleme becerisini gösterdi. Bu eğilim sahipleri olanakların elverdiğinin çok gerisinde ve çoğu yanlış saptanmış adımlarla, özüne gereken pratik ısrarlılığa yönelmemiştir. "Bir adım atarız, sonu ne olur? Sonuçları karşılayamaya hazır değiliz. Bir eylem yaparız, artık şansımız yaver giderse ne mutlu, olmazsa kaderimize ne düşerse ona razıyız" biçiminde ifade edilebilecek anlayışlarla döneme yaklaşılmış ve nitekim 15 Ağustos Atılımı, 1985 sonralarına geldiğimizde, 12 Eylül faşizminin dayatmalarından daha tehlikeli bir dayatmayla karşı karşıya kalmış ve bazıları çoktan kendilerini yenilgiye, bunun inançsız ortamına, dağıtmaya terketmiş ve hatta bunun hesabını da Partiden ve Parti Önderliğinden isteyebilecek kadar küstahlığa yönelme cesaretini göstermişlerdir.

Bir türlü devrimciliğe karar vermemiş, yaman devrimciliğin adamı haline gelememiş, ama koşulların saflarımıza sürüklediği tipler, bu dönemlerde oldukça çoğaldı. Koşulların devrim saflarına sürüklediği tipler oldukları için orta yerde kaldılar; ne devrimden ve ne de düzenden kopmayı becerebildiler. Bunların durumlarını anlayış düzeyine yükseltmeleri, yaşadığımız yılları kara yıllar haline getirmeye, karabulutların adeta bütün aydınlık noktaları karарttığı bir döneme girmemize sebep teşkil edecekti. Ama yine de devrimciler, en zor anları da yaşasalar, zorlu da olsa böylesi bir dönemi de aşacaklardı. Yaşadığımız yıllar bilinen bu zorluklarla geçen yıllardı. Hakları olmadığı halde, bu ögeler ayarsız, tasasız, biraz da kendine sevdalı bir biçimde bütün sorunları, kendilerinin bütün basitliklerini, hafifliklerini en demagojik üsluplarla, rahatsız edici davranışlarla sergilemeyi marifet bildiler. Bu, tek kelimeyle terbiyesizliktir, teorik ve siyasi değeri yoktur. Günümüze kadarki süreçte bu eğilim sahiplerine karşı bizim tutmumuz; "Kendinizi tanıyın, bir olay geliştirilmek ve bir halkın kaderi dürüstçe çizilmek isteniyor. Kendi ölçülerinizle yaklaşmayın. Sizlerde öz yoksa, ardına kadar bataksanız, olduğunuz yerde kalın. Devrime hazır değilseniz, yetmiyorsanız, alın sizlere olanaklar istediğinizi tercih edin tarzındaydı. Tabii ki işin karıştırıcıları bu dönemlerde çoğunlukla en tehlikelisini tercih ettiler. Ama yine de biz, yapılması gerekenin ne olduğunu anlatmaya ve kavratmaya çalıştık. Onlara kalırsa, sözde PKK'yi daha da "derinleştirmeye" tabi tutma sağlanacaktı. Yine, bu tutum ve davranış sahiplerine kalırsa, direnecekler! Onlara göre direnmek, bir onur meselesidir. Bunlar, kişisel onurlarını kurtarmayı, bir halkın onurundan daha

yükseklerde tutarlar. "Yiğitlikle rine" kir-pas sürülmesin diye, bir halkın kurtuluşunu, onurunu rahatlıkla gözden çıkarırlar, gerekirse bu uğurda ölecek kadar da çılgınlaşırlar.

İçinden geçilen dönem bu tip anlayışlarla kurtulamazdı; büyük sabır, inat, çaba ve perspektif zenginliği gerektiriyordu. Ayrıca, bahsettiğimiz anlayış sahiplerinin dersini vermek gerekiyordu. 12 Eylül faşizmine karşı gösterdiğimiz çabaların en anlamlılarından biri de bu anlayış sahiplerine karşı verilen mücadeleydi. Çünkü, yeni bir 12 Eylül olan ve Partimize dayatılan, gelişmeme, gelişmeyi dumura uğratma eğilimlerine karşı daha fazla tahammülümüz olamazdı. Yapılması gereken, direnmekti ve bunu yeteri kadar yaptığımız da biliniyor. Başta, 12 Eylül faşizmi koşullarındaki baş itirafçıların yaklaşımı olan anlayışlara karşı durduk ve tarihe bir şeyler bıraktık. Daha sonra ise, dönem teslimiyet ve itirafçılar dönemidir. Bu süreçte verilen mücadelede dünya kamuoyu, halkımızın ulusal dirilişinin sesini duydu. Bu dönemde büyük emek ve çabalarla yaratılan değerler üzerinde oturmak oldukça tehlikeli bir hesaptı. Bu, kendisinin kişisel onurunu, bir halkın kurtuluş onurunun önünde gören kişisel bir hesaptır. Dolayısıyla, tespit edilmesi oldukça zor olan bu tip anlayış sahipleri yüksek bir demagojik değeri olan bir yaklaşımla bol bol laf ederek, etraflarında topladıklarına kendilerini inandırmakta ve örgüt içinde bir çevre oluşturmaktaydılar. Bunlar, kendilerini ardına kadar geriliğe kaptıranlardan, ölüme ve yenilgiye terkedenlerden güç alıyorlardı ve güçlü olmaları da buna dayanıyordu.

İşte bunlara yaman dersin verilmesi vazgeçilmez önemdeydi. Bir halkın tarihi açısından, önemli kurtuluş dönemi nedir? Onun gerekleri nelerdir? Bunlara, tekrar derinliğine perspektif vermek ve doğru çabanın yüceliğini göstermek gerekiyordu. Bilindiği gibi, biz bunları 1986 yılı boyunca oldukça derinleştirdik. Partimizin III. Kongresinde belki bir yıldan daha fazla bir zamana sığdırılan çok kapsamlı toplantılar gerçekleştirdik. Bunlar belgelerde sabittir. Belgeleri araştırıp inceleyin. Düşmandan daha çok, Parti içine çeşitli düşman ve işbirlikçi feodal etkilerden tutalım, iflah olmaz küçük-burjuva anlayışlarının her türlü ortayolculuğunu, bunun en yaygın inançsızlıklarını dayatanların eğilimlerine, anlayışlarına karşı bitmez-tükenmez bir cevap verme, doğru yolu gösterme önünü açma, imkanını ortaya çıkarma, kanıtlama doğrultusunda yoğun bir çaba harcandı. Nitekim, bu çabalar sistemli ve bizi giderek Partiyi kurumlaştırmaya götüren kapsamlılıktaydı. Parti içinde derinleştirilen kadro eğitim faaliyetleri, bu yılların çözümlemelerine dayanıyordu. Yılların çözümlemeleri şunu gösterdi ki; Parti eski eğitimle eski anlayışla, hatta Partinin yükünü omuzlamak isteyen kadrolarla devrimi kesinlikle ileriye götüremez. Çok güvendiklerimizin sergiledikleri tablo; görmek istemediğimiz, kendimize ve kendilerine yakıştırmak istemediğimiz, ama gerçeğin mızrak gibi sivri ucunu beynimize, yüreğimize dayata dayata gösterdiği, görmekten kaçınamadığımız durumlar gösterdi ki; bunlarla devrim fazla ileriye gitmez, hele hele zaferin başarılı çabaları mümkün kılınamazdı.

Tarihimizde çokça görüldüğü gibi, bazıları kişisel onurunu kurtarmak istiyorlar. Bu, "İsyan ediyoruz. Kaderimiz hep vurmakla kaybetmektir" tutumunun bir kez daha bizde de denenmesiydi. Ama PKK bu değildi. PKK, tam da tarihimizin bu talihsiz döngüsünün bilinen temsilcilerine, işbirlikçilere, halkımızın kölelik tarihine karşı, daha önceki isyanlardan farklı olarak, özgürlük mücadelesini doğru temellerdeki silahlı mücadele yöntemi ile geliştiren, bunu giderek adım adım yükselen bir tempoyla sistematik, teorik, politik ve daha çok önderliksel bir örgütlülük temelinde yürüten, ideolojik-politik bir yaklaşıma, bir ortaya çıkış tarzına sahipti. PKK buydu. PKK'nin böyle kazanacağından hiç şüphemiz yoktu. Dolayısıyla bunu esas aldık ve dayattık. Eskiyi davet eden ortaçağ anlayışlarını, düşmanın etkilerini, çok çeşitli sözcüklere ve tavırlara bürünse de kemalist özellikleri tespit ettik; yoz anlayışlara yöneldik ve orada yönelmenin bir kez daha derinliğine yaşanmasının vazgeçilmez şartını gördük. Dolayısıyla Parti tarihimiz, çok iyi anlaşıldığı gibi, toplumun daha da derinliğine çözümlenmesi, bireyin şahsında toplumun, toplumun şahsında tüm bir tarihin bir kez daha paramparça edilip netleştirerek anlaşılmaya çalışılmasıydı. Düşmanın çok çeşitli düzeylerdeki etkilerini şu veya bu düzeyde yaşayan, bunu örümcek kafasında birleştiren; yüreksiz, rotasız, temposuz olan kişileri ne yapacaktık?! Parti içinde yaşayıp da devrim görevlerini yürütemeyen, bir dokunulduğunda düşmeye hazır, üzerine gittiğinde ağlayıp-sızlayan tiplerle ilerlenemeyeceği açığa çıkmıştı. O halde, ne yapılması gerekiyordu? Bu yıllarda yapılması gereken görevler oldukça hayatiydi. Şunu da hemen eklemeliyiz ki, düşmana karşı ayakta kalmanın bütün tedbirleri alınmıştı. Yani yüzyıllardan beri süregelen, düşman bir hamle yapar biz eziliriz; o bir kılıç atar biz kesiliriz talihsizliğine son verilmiştir. O yılların koşullarında düşmana karşı savaşın verileceği kanıtlanmıştır.

Böylesine büyük gelişmeler vardı. Bu yıllarda ayrıca yapılması gereken, örgüt yapısına ulaşmak, örgüt için uygun ortamı değerlendirip içte de bunun nasıl zafere gideceğinin günlük tavrını, pratiğini kanıtlamaktı. İşte bu yapılmak isteniyordu ve bir zorunluluktu. Gerçekleştirilmesi vazgeçilmez olan bu zorunlu görevin yerine getirilmesine gelindiğinde, kendilerinden büyük ve tarihi görevleri beklediklerimizden bir tıkatma ortaya çıktı. Bu sefer bunlar şahsında kara bir leke köklü bir biçimde yazgısını hortlatmak istedi. "Ben yaşayamam, ben adam olamam, ben önderliğe layık değilim, ben bunlarla yetinmeliyim" tarzındaki gerilikler, anlayış, eğilim düzeyinde günyüzüne çıktı. Biz bunlara, köylü, feodal, küçük-burjuva ara tabaka, ortayolcu anlayışlar dedik. Ama adını ne koyarsak koyalım bu böyledir; bizi bu izlenim ve karara götürdüler. En güvendiklerimizle en güvenemediklerimiz birbirlerine benzer bir pratik anlayışla ortaya çıktılar. İşte bu da, bizim toplumsal ve mücadele gerçeğimizdir. Burada yapılması gereken; aldanmayarak, böylelerinin tümünü mezara koymaya haiz bir mücadeleyi sergilemektir. Onların bu tarzdaki yaşamlarına onay vermemiz beklenemezdi. Bu, çok önemli bir karardı. Çünkü örgütü bunlara bıraksak; çok iyi bildiğiniz gibi, tarihimizin o lanetli geçmişi Parti içinde bir kez daha değişik biçimde hortlatılacak, ve tabii bir-iki yıl sonra PKK'nin de artık "hesabı" görülecekti, en kötüsü de, bunun "iyi niyetlice" yapılmasıydı. İşte hiç hazır olmadığımız ve gerekli de olmadığı halde, bu nedenle bildiğiniz yığınca çözümlemeleri yapmaya zorunlu kaldık ve yöneldik. İsimlerini kullanmayarak, kendilerine bir laf dokundurmak istemediklerimizin eleştirilerini aylarca sergilenen yoğun bir çabayla ve verilen en büyük desteklerle yapmaya çalıştık. Hemen belirtmeliyiz ki; Türk sömürgeciliğine yönelik değerlendirmeleri, çözümlemeleri biz, bu kadar zor bir çabayla yapmadık. Bunların durumunu ortaya koymada çektiğimiz zorluğu; biz, düşmanın esas durumunu tahlil etmede çekmedik.

Parti; yoldaşlar topluluğunu, karar ve yürütme sahibi olması, dönemin görevlerini mutlaka kavraması gereken önder kadrosunu bu kadar uzun bir sürede ve bu kadar çok yönlü eleştiriye tabi tutamaz. Görülen ciddi durumlar ortaya çıktığında, bu kadar yaygın olarak eleştiriye tabi tutmak zorunluydu. Onların, "Biz gidersek bir şey kalmaz. Bizi mecburen kabul etmek zorundalar" diyerek, bunu anlayış düzeyine vardırmaları tek kelimeyle kendini bilmezlikti. Halen de bu çabaların sahipleri vardır. Tam da bu noktada biz ne yaptık? Bunlar kendilerini basitliğe yatı-

"...Partimizin III. Kongresi'nde belki bir yıldan daha fazla bir zamana sığdırılan çok kapsamlı toplantılar gerçekleştirdik. Bunlar belgelerde sabittir. Belgeleri araştırıp inceleyin. Düşmandan daha çok, Parti içine çeşitli düşman ve işbirlikçi feodal etkilerden tutalım, iflah olmaz küçük-burjuva anlayışlarının her türlü ortayolculuğunu, bunun en yaygın inançsızlıklarını dayatanların eğilimlerine, anlayışlarına karşı bitmez-tükenmez bir cevap verme, doğru yolu gösterme, önü açma, imkanını ortaya çıkarma, kanıtlama doğrultusunda yoğun bir çaba harcandı..."

rıyorlar, kötü bir hesap geliştirmek istiyorlar. Bunları iyice mevziye yatırarak teşhir etmeye çalıştık. Bunun için yılları çok iyi değerlendirdik. "Nihai zaferin mümkün olmadığına" dair tutum ve davranış içerisine girmek ne demektir? Kendinden vazgeçmek, varolanla yetinmek, intiharvari yaklaşmak, geliştirmemek, örgütlememek, eğitmemek ne demektir? İnanmadıkları için mi bu böyledir? Olanaklar mı azdır? Hayır! Zaferi mümkün kılan bütün imkan ve olanaklara sahibiz. Bütün değerlerimizi önlerine sermişler ve asalakça üzerinde oturuyorlar. Ama biri iki yapmayı düşünmüyorlar. Bu az bir tehlike değildir.

Halkından ve vatanından hiç de uzak olmayan, bütün imkan ve olanaklarımızla yaratılan değerler hizmetlerine de sunularak kaynağın başında tutulanlar, ne diye "su yoktur" diyebiliyorlar? Bu, çok önemlidir, bunu bize dayatanları görmek ve yakalamak hayati önemdedir. Kendi halkına, hem de en anlamlı devrimci hizmeti sunması gereken bir yerde, bu tutumu sergileyenler herhalde düşmanın kontrasından daha az tehlikeli değildirler. Kaynağı kurutanlar, zemzem kuyusunu kirletenler en tehlikeli olanlardır. İşte, bu tutum sahiplerinin hesabını görmeye başladık. O bilinen bütün eleştirileri bunun için geliştirdik. Biz, daha 84'lere geldiğimizde, "Gelişme Sorunları ve Görevlerimiz", "Kürdistan'da Kişilik Sorunu, Devrimci Militanın Özellikleri ve Parti Yaşamı" kitapları ile örgüt işleyiş esaslarını detaylıca ortaya koyduk. Büyük tarihsel öneme haiz olan bu değerlendirmeleri, bunlar rahatlıkla kavrayıp hayata geçirebilirlerdi. Bizim inancımız buydu. 1985'lere geldiğimizde bunun yapılmaması için hiçbir neden görmüyorduk.

Kendi gerici geleneklerine, tutucu özelliklerine sevdalananlar bir gün de olsa kurtarmak, bir günü dahi yaşamak için kendilerini her yönüyle koyveriyorlar. Tabii ki, bu özelliklerinde ısrarlı olanlar devrimci olamazlar ve tarihin yükümlediği görevleri önderlik düzeyinde karşılayamazlar. İşte yapılan çözümlemelerin ardından bunu daha da yaygınlaştırdık ve III. Kongre ile taçlandırdık. Bununla da yetinmedik; daha sonraki süreçlerde de Kongre her alanda sürekli yaşatılmaya çalışıldı. Böylece, Kongrenin ortaya çıkardığı gerçekler daha da derinleştirilip sürekli kılınarak, o bilinen bütün olumsuzlukların tarihsel-toplumsal kaynakları ortaya konularak, yaşanan büyük yetmezlikleri aşmaya; Partiyi yenileştiren, nihai zaferle daha da, yükümlü kılan, başarıyla örgütleyen bir çalışma gücüne kavuşturmaya, ona böylesi özellikler kazandırmaya çalıştık. Bu konuda yanılmamaya, neye mal olursa olsun doğru yolda ısrarla yürümeye ve öğrenmeye çalıştık. Bilinen kapsamlı eğitim devrelerinin gereğini böyle yerine getirdik. Daha önceki eğitim devrelerinde Partinin temel kadro eğitimi sınırlıydı. Biz kendimiz bile bu kadar kapsamlı yönelme gereğini duymuyorduk. Çünkü, bize göre insanlar akıllıdır, yoldaşlar ise sadece ve sadece yük paylaşmaya vardılar. Yükümlülük ve görevlerimizi ağırlaştıranlar değil, aksine hafifletenler olacakları anlayışı bizde belirgindi. Ama bu yaklaşım, gerçekten uygulayacaklar için geçerlidir. Kişiler başka türlü iseler, elbette o zaman yöntemler geliştirerek önlemek gerekiyordu.

15 Ağustos Atılımının çok ağır sonuçları vardır. 15 Ağustos Atılımı halkımızın tarihinde çok büyük tarihsel anlama sahip olan bir atılımdı ve faşist-sömürgeci bir orduya yönelik yapılmıştır. İçinde yaşanılan ve gelecek her günün sonucunu başarılı kılmak için, beyinden ve yürekten çok yoğun çaba ve güç gerekirdi. Yapılanlar, sizlere kolay gelmemelidir. Bunları yaşamınızda deneyin; ne yaptınız? Düşman bir söz söylese, bir şamar yeseniz aylarca ayağa kalkamazsınız! Kişi için geçerli olan bu durum, bir hareket için de geçerlidir. Düşmanın ordusuna yönelik eylem konulmuştur. Bilirsiniz, hesap böyledir; adamlar iki asker vurmuştur, daha sonra kuşatılıp isyana hazırlıksız yakalanırsa, tarihimizde çokça gördüğümüz gibi, kötü yenilgilerle karşı karşıya kalmak kaçınılmaz hale gelir. Unutmamak gerekir ki; isyana kalkıp, sonlarını yenilgilerle getiren o dönemdeki aşiretlerin silahlı güçleri bizim gücümüzden yüz kat daha fazlaydılar. Bizim ise, hiçbir şeyimiz yoktu. Bu imkansızlıklar içinde, ulusal direniş savaşımını geliştirmek, bunun için eylemler gerçekleştirmek, halkımızın ve Partimizin varlığına musallat olan provokasyonları önlemek hayatiydi. Burada provokasyon başta olmak üzere, düşmanın bütün iç ve dış saldırıları nasıl önlenecekti? İşte, burada önder olmak çok önemlidir. Bunun içindir ki; hamle üstüne hamle yaparak, halk savaşı içinde gerillayı örgütleyerek, her anı iliklerimize kadar duyarak, yaşamaya çalıştık.

Daha sonra gelişmeler gösterdi ki; dağlarda, eylemler içerisinde yaşayanlar ise, gelişmeleri kendi yüreklerinde tıkatmışlar, beyinlerini dondurmuşlardır. Dört-beş yıl silahlı gerilla içinde savaşmış olanlar; gerillanın ABC'sini uygulayamamışlardır. Bu nedir? Bu gelişmeleri dondurma, tıkatmadır. Savaşımın sonuçlarını, zaferi yaratan çizginin gereklerini iliklerine kadar duyan, bütün yönleriyle bunu hesaplayan, silahı, en başta da örgütlenmeyi, halkı bir bütünsellik içinde birleştirmeyi esas alan, doğru karar gücüne ulaşmayı başaranlar, düşmanın olası yönelimlerini ve "sonuç alıcı" saldırını boşa çıkarabilirler. Bütün bunlar yapıldı mı? Hayır! Ancak direnildi, ama nasıl? Kaba-saba, o bildiğimiz, içine sinmiş bir mahkum anlayışıyla ve çok cılız bir çabayla direnildi. Çokça görüldüğü gibi, yine yaşamdan umudunu kesmiş, kurda-kuşa da yem olmayı bekleyen bir tutum içinde direnildi. Elbette sürekli, önemli çabalar içerisinde olanlarımız vardı; ama bu da yalnız başına, önder bir militan olmada, dönemin görevlerinin erbabı olmada yetmiyordu. Zaten düşman günlük olarak peşindeydi. Yine de bu yılların kurtarılması gerekirdi. Anlayış düzeyinde, bahsettiğimiz yenilgiye bu kadar hazır inançsızlar vardır. Onlara kalırsa, ölürler; ama bu, örgütleyerek, biri on ederek, tercih edilen bir ölüm değildir. Bunlar, örgütsüz bir biçimde çabuk yem olan, kurdun kuzuyu avlaması neyse, öylece avlanmayı bekleyen bir tutum ve yaklaşım içindeydiler. Bunlar şahsında yaşanan bir tehlike, halkın bütün kurtuluş umudunu boşa çıkaracaktır ve biz bu yaklaşımı önleyebilmenin hesabı içindeydik. Sadece anlayış düzeyinde dayatılanları, önder düzeyde sorumluluklar alan bazılarının temsil ettikleri eğilimleri mahkum etmekle de yetinmedik; bundan daha fazla da kendilerini ölüme terk edenlerin durumuna çare getirmeye çalıştık. Ve hala da içinde bulunduğumuz sahada bunun kesin çarelerini daha da güçlendirmeye çalışıyoruz. Gerilla savaşımı bu çarelerle geliştirilir. Bu, yarın bir-iki tüfek patlatmak, isyan düzenlemek, ardından büyük bir zaferi yaratmak kadar önemlidir. Sürekli, kesintisiz olarak büyüyen ve adına silahlı propaganda dediğimiz savaşımı, gerillaya dönüştürebilirdik. Bunun için, dayanacaksınız dedik ve bütün olanaklarımızı kendilerine açtık. Ve yenilmez bir eğitim gücümüzü ortaya koyduk. Dediğimiz gibi, silah elinde, her türlü zorlukları omuzlayarak düşmana karşı savaşan adam bu işin ABC'sine yönelmiyor. Bunun tehlikelerini çokça ortaya koyduk. Kaldı ki, kurtulmak isteyen bir halkın savaşçısı, militanı, "Ben böyle yapmadım" diyemez. Peki yapmadınızsa, ne yaptınız? "Ben yaşayacağım" deyip hiç böyle yaşanır mı? Bu, zaferi garantileyen bakış açısı olamaz. "Bu işi başlatanlar gelip bunu sürdürürler, her şey Partinin, Parti Önderliğinin dediği gibi olacak" demek ve kendine göre anlaşılmaz bir tarzda anlam vermek hiçbir şey ifade etmez. Böyle yaklaşmak; görevler karşısında kendisini tamamen sınırlandırmak veya gününü gün etmektir. Bunun için bunlar da eğitimlerini derinleştirerek sürdürme, ordu kurmanın düşünce ve hesabı içinde olma yoktur. Gerçekliğimize doğru yak-

Devamı 23. sayfada

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi tarihinde önemli bir kilometretaşı:

14 TEMMUZ

Baştarafı 1. sayfada

burjuva demokratik devrimler çağını açan 1789 Burjuva Devrimi'nin gerçekleştiği günü, işte bu 14 Temmuz belirler. Dünya tarihine damgasını vuran, burjuvazi için bir kabe işlevi gören o günün, zulmün kalesi Bastille zindanlarının yıkılışının gerçek haline geldiği 14 Temmuz'un çağ açan derinliği hepimiz için besbellidir. Ve bu olayı burada tartışacak değiliz. Özelde Fransa ve genelde dünya tarihinde bir dönüm noktası, çağ açan bir özelliğe sahip 14 Temmuz 1789 burjuva devrimi elbette konumuz değil. Bizim 14 Temmuz'la, çağ açan Fransızların 14 Temmuz'u arasında doğrudan, maddi bir bağlantı kurulamaz. Ancak yine de bir noktayı hatırlatıyor: Fransız halkı 200 yıl önce burjuva demokratik devrimini gerçekleştirecek toplumlar-tarihsel koşullara sahipken, Kürdistan böyle bir fırsatı 200 yıl sonra yakalayabiliyor. Dünya tarihinin dışına nasıl itildiğimiz ortaya çıkıyor. Burjuvazisiz, burjuvaziye rağmen, burjuvaziye karşı "burjuva demokratik devrimi" yapma görevi ancak 20. yüzyılın son çeyreğinde kendini dayatıyor. 200 yıllık bir gecikmişlik, doğumun çok dehşetli sancılı olmasını birlikte getiriyor. Bedeli büyük bir şahadet hareketi oluyor. İşte 14 Temmuz, bu şahadet zeminine oturtulmuşluğu ifade ediyor. Nasıl ki Fransızların 14 Temmuz'u dünya tarihinde bir dönüm noktası olduysa, bizim 14 Temmuz'umuz da yol alan özgürlük kavgamızın idam fermanının imzalandığı ve bunun infazının katı bir şekilde kendini dayattığı bir tarihsel dönemeçte belirleyici bir rol oynuyor. İtiraf biçiminde somutlanan ihanet ve tasfiyeciliğin püskürtülmesi, geriletilmesi... Bu, yeniden atılım yapmanın kilometretaşı anlamına geliyor. Farklı tarihsel koşullarda zulmün kalesi yeni Bastillerin siyasal düzlemde yerle bir edilmesidir. 14 Temmuz; Diyarbakır çağdaş Bastille'dir; 12 Eylül zulmünün odak noktasıdır. Fransızların 14 Temmuz'u böyle benzerliğin kurulabileceğini çağrıştırdı; kendi 14 Temmuz'umuzu daha iyi kavramamızda yardımcı oldu sanırız...

I. FAŞİST REJİM PKK SAVAŞ TUTSAKLARINA TESLİMİYET VE İHANETİ DAYATIYOR

Genelde Diyarbakır zindan direnişçiliği, özelde 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu'nu kavramak; her şeyden önce, o zeminde ölümcül bir kavgaya tutuşan karşıt güçlerin politikalarını ve bunun pratik uygulanışını; yani, daha somut olarak, ulusal kurtuluş politikası ve ulusal imha politikasının özgül çatışmasını ve çatışmanın odağı durumundaki Diyarbakır'ın tarihsel somut durumunu bilmekten geçiyor. Diyarbakır'ı değerlendirişte, Kürdistan sorunu, Kemalizm, TC'nin genel Kürdistan ve PKK politikası ve bu temel sorunlara yaklaşım perspektifi önem kazanıyor. Doğru ve sağlıklı bir Kürdistan yaklaşımı olmayanların Diyarbakır'ı orada yaşatılan ve buna karşı gelişen destansı direnişleri anlamaları, hakkı olan değeri biçmeleri mümkün değildir. Diyarbakır'ı "Türkiye'deki herhangi bir cezaevi" olarak görüp bu temelde "değerlendirmelere" girmek, işin başında Kemalizme teslim olmak anlamına geliyor. Çünkü düşünce düzeyinde Kemalizmin kalıpları, Misak-ı Milli perspektifi aşılmamış, bakış açılarının odağına bu kalıplar oturtulmuştur. Doğru ve devrimci bir Kürdistan görüşleri, leninist bir ulusal sorun bakışları olmayanlar, kesinlikle Diyarbakır'ı anlayamazlar; ne orada sergilenen vahşete anlam verebilirler, ne de direnişçilerin tarihsel rollerini kavrama yeteneği gösterebilirler.

O halde, faşist Türk sömürgeciliğinin Diyarbakır zindan politikasının kendine özgü özellikleri, nitelikleri, varmak istediği amaçları, ancak TC'nin genel Kürdistan stratejisi ve PKK politikası bağlamında anlam kazanabilir, kavranabilir. Diyarbakır'ı, Türkiye'nin herhangi bir cezaevi olarak algılamak, kaba bir inkarcılıktır; bu beyinde Kemalizm taht kurmuş demektir. Düşünüş tarzını Kemalizmin kavramları, değer yargıları belirlemiştir. Çünkü Diyarbakır'ın ulusal boyutunu —ki bu sıradan bir boyut değil— orada gerçekleşen siyasal olayların, ölümüne kavgaların niteliğini belirleyen temel bir gerçekliktir; onun tarihsel somut gerçekliğini gözardı etmek, yadsımak katıksız bir Kemalizmdir. Sol adına yapılıyorsa, bu yine katıksız bir sosyal-şovenizmdir diyoruz, ve bu bakış açısının eleştirisini bir kenara bırakıyoruz.

Yaklaşım perspektifi konusunda öz olarak dememiz şudur ki; Diyarbakır zindan gerçekliği ve bu gerçekliğin şu veya bu boyutu, parçası veya ayrıntısı irdelenirken ya da değerlendirmesi yapılırken, Diyarbakır, Kürdistan ulusal-tarihsel gerçekliğinin göbeğine oturtulmazsa, o bütün çerçevesinde ele alınmazsa, yapılacak değerlendirmeler yanlış, çarpık, yüzeysel, sığ olmaktan kurtulamayacağı gibi, Kemalizmin, sosyal-şovenizmin damgasını yemekten de yakalarını sıyıramazlar.

Şu da önemli; Kürdistan gerçekliği içinde,1980'li yılların ilk yarısındaki Diyarbakır zindan gerçekliği, herhangi bir olay, bir ayrıntı olarak somutlanmıyor. İki politikanın; TC'nin ulusal imha politikası ile PKK'nin ulusal kurtuluş politikasının çatıştığı bir odak, sorunu birinci elde belirleyen kesin tarihsel bir düello merkezi, varlık-yokluk savaşının kesin, açık muharebe alanı oluyor. Diyarbakır, Kürdistan tarihi, halkımızın geleceği ve ulusal kurtuluş mücadelesinin kaderiyle doğrudan ilintili bir çatışma anı ve odağıdır. Bu olgu, değerlendirmede daha duyarlı, sorumlu, dikkatli ve en önemlisi de nesnel olmayı dayatıyor. Bu yaklaşımla gerçeklik yerli yerine oturtulabilir, onlarca insanın kanı, emeği, kahramanlıkları ölçülürken daha sorumlu bir davranış sergilenebilir. Evet, Diyarbakır'ı ya da Diyarbakır'ın şu ya da bu olayını değerlendirmek, en başta büyük sorumluluğu ve kesin ciddiyeti gerektirir; daha doğrusu, zorunlu kılar. Değerlendirilen bir halkın ulusal kurtuluş destanını koydukları ulusal kahramanlık eylemleriyle yazanların görkemli tarihidir. Küçük bir sapma, çarpıtma ve sığ değerlendirme ağır bir siyasal ve ahlaksal yük getirmektedir.

TC'nin, Kürdistan politikası bizim için sır değildir. Stratejisi, nihai amacı Kürdistan halkını tarih sahnesinden silmek, soykırım ve eritme politikalarıyla Kürdistan'ın ulusal imhasını gerçekleştirmektir. Bu aynı zamanda kemalist ideolojinin özü ve varlık nedeni oluyor. Kemalizmin tarihi, bu özün kanla, barbarca, işkenceyle, katliamlarla icrası; politik, kültürel, toplumsal, kurumlaşması, bu strateji doğrultusunda gerçekleştirilmesi ve geliştirilmesi oluyor. Bir halkı, dili, kültürü vb. ulusal varlık ögeleri ve değerleriyle tarih sahnesinden imha etmeyi kesin amaçlamış; pratik, politik, kültürel, ekonomik vb. uygulamaları bu stratejik amaç doğrultusunda gerçekleştirilmiş bir ideoloji ve siyasal egemenlik sisteminin kan dökücülüğü, barbarlığı, insanlık dışı soykırımcı niteliği kendiliğinden anlaşılır. Misak-ı Milli'de bir Türk uluslaşması yaratmak, resmi ifade ile "vatanı ve milleti ile bölünmez bir bütün" gerçekleştirmek, bu hedefle çelişen halkları ve azınlıkları imha etmek, her dönemde TC'nin şaşmaz ilkesi, varlık nedeni ve tüm yönetimlerde politikaların odak noktası olmuştur. Kürdistan'ı ulusal yayılma alanı seçen, yani ulusal imhayı hedefleyen Kemalizmin bu özü kavranmadan TC'nin Kürdistan politikası ve bunun somut yansıyışı algılanamaz. Bu kavrayış, aynı zamanda Kürdistan sorununa yaklaşımın anahtarıdır da...

"...Bu direnişçilik düşmanın politikasını işlemez hale getirmekle kalmadı; ulusal kurtuluş sürecinin zeminini, temellerini kuvvetlendirdi, ulusal kurtuluş umudunu, ulusal kurtuluş savaşına dönüştürmede ilerici, ateşleyici bir öge oldu. O bakımdan eğer Diyarbakır'a haklı bir değer biçiyor, önemli bir anlam veriyorsak, bu kuru bir böbürlenme ihtiyacından değildir; geçmişimizi yerli yerine oturtup bilince çıkarma, bu tarihin kahramanlarına karşı olan sorumluluğumuzu ciddiyetle yerine getirme duygusundan hareket ediyoruz. Boş övünme, böbürlenme gibi hafiflik Diyarbakır gerçeği ile bağdaşmaz..."

12 Eylül faşizminin Kürdistan ve PKK politikasının özü, TC'nin geleneksel politikasından ayrı değildir. Onun daha katmerli, kapsamlı, bir dizi öge ve imha aracıyla zenginleşmiş ve kısa sürede sonuç almayı önüne koymuş bir devamı ve halkasıdır.

Faşist cuntanın yaptığı Kemalizmin stratejisi ve 50 yılı aşkın pratiğini birkaç yıl içinde uygulamak, bir "yıldırım harekatı" ile sonuca ulaşmaktı. Kürdistan sorunu karabasandı kendileri için. Bu "dava"yı tarihin karanlık sayfalarına gömdüklerini sanıyorlardı oysa. Ancak "ceset" dirilmişti; ölü sayılan dava diriliş hareketini dayatmıştı ve politik örgütsel bir dizi eksikliği ve zayıflığı taşımasına karşın, Kürdistan ulusal kurtuluşu, faşist Türk devleti için korkulu bir gerçeklik, tehlikeli bir olgu olmaya yetmişti. O bakımdan vahşet, katliam, işkence, baskı ve zulüm zincirinden boşalacak ve tarihimiz yeni baştan daha yoğun ve katmerli bir tarzda yaşatılacaktı. Cunta, 1940'lardan sonra olduğu gibi bu davanın üzerine ölü toprağı atma, pasifikasyon ve ihaneti kurumlaştırıp bu temelde ulusal imhayı gerçekleştirmeyi önüne birincil görev olarak koymuştu. Zaten cuntanın varlık nedenlerinin başında Kürdistan sorunu gelmiyor mu? PKK'de somutlaşan Kürdistan ulusal kurtuluş hareketini ezme, yok etme politikası cuntanın gündeminin ilk maddesini oluşturmuyor mu? Bunlar biliniyor. Ayrıntıya girmek konumuz değil. Şu denilebilir; 12 Eylül faşist rejiminin temel karakteri karşı-devrimcidir; bu bağlamda en başta da Kürdistan devrimi karşıtı özelliği vurgulanmalıdır. Evet bu bir olgudur. Cuntanın politikası, pratiği, "icraatı" bu sözlerimizin açık ve kesin kanıtıdır; bunun en canlı tanıkları da biz PKK savaş tutsaklarıyız. Açmayı gereksiz görüyoruz.

Evet, faşist cunta, kendinden önceki yönetimlerin Kürdistan ve PKK politikalarını devraldı; buna etkin ögeler katarak yetkinleştirdi ve pratikte tam bir özel imha savaşı biçiminde uyguladı; tüm Kürdistan bir savaş alanıydı; tek yanlı bir imha savaşı eşitsiz koşullarda sürüyordu. Özel imha savaşının ve ulusal direniş kavgasının sonucu tayin edici muharebesi Diyarbakır zindanlarında yürüyordu. Düşman her türlü saldırı, işkence ve zulüm aracına, silahına sahipti; savaş tutsakları onların politikalarının dolaysız, açık, kesin muhatabı durumundaydılar. Ama direnişçilerin de türlü silahları vardı; bu silahları susturacak yetenekte başka bir türlü silah yeryüzünde icat edilmiş değildi henüz. Bilinç, halk sevgisi, bağlılık, yüksek sorumluluk duygusu ve tüm bu ögelerle donanmış bükülmez, çelikten devrimci irade... İşte savaş tutsaklarının korkunç silahları!

PKK'nin daha güçlü ve sağlıklı temellerde kavgayı yükseltmek, faşist rejime karşı gerilla biçiminde ulusal kurtuluş savaşını dayatmak amacıyla düzenli geri çekilme taktiğine yöneldiği; 12 Eylül'ün ilk gününde başlayarak, Türk sol hareketinin büyük bir bozgun yaşadığı; terör ve yıldırma hareketi ile her türlü toplumsal muhalefetin susturulduğu; cuntanın kendine "dikensiz gül bahçesi" yarattığı bir ortamda, faşist Türk sömürgeciliği PKK'yi ezme ve bu temelde Kürt sorununu temelli "çözme" —bu ulusal imhadır— politikasını gerçekleştirmenin ciddi adımlarını atıyordu. Savaşın odağı Diyarbakır'dır.

Ne yapmak istiyorlardı? Nereye varmak istiyorlardı?

Faşist rejim, PKK devrim tutsakları nezdinde Kürdistan halkının ulusal kurtuluş umudunu, inancını ve filizlenmiş ulusal diriliş davasını boğup, duvarların labirentlerinde yok etmek istiyordu. Böylece ihanet ocağı, özel imha savaşının bir aleti durumuna getirilecek; Diyarbakır, toplumda estirilen terör, korku panikle birleştirilecek ve 1940'ların sonrasında yaratılan Kürdistan yeniden gerçek haline getirilecekti. Plan korkunçtu, dehşet vericiydi. Bu korkunç planın basamakları şöyleydi: Önce sindire sindire, alıştıra alıştıra, parça parça, kademe kademe PKK savaş tutsaklarını teslim almak; özlerine, geçmişlerine, kendilerine karşı suç işlettirmek ve yabancılaştırmak; insani ve siyasal özlerini boşaltmak ve mutlak itaat temelinde ihaneti gerçekleştirmek ve böylece ihanet odağı haline getirilen Diyarbakır zindanlarında ihaneti dalga dalga toplumun her birimine; canlı, yaşayan varlık adına ne varsa tüm hücrelerine yaymak. Bu gelişim, ulusal imhanın gerçekleşmesi için tüm engellerin temizlenmesi anlamına geliyordu. İşte halkımız 12 Eylül faşizmiyle birlikte, belki de tarihin en korkunç tehlikesiyle somut ve yoğun olarak yüzyüze geliyordu. Diyarbakır'da uygulanan bunca vahşetin, işkencenin, zulmün ve barbarlığın nedeni kendiliğinden anlaşılıyor. Amacı, bir halkı ve onun adına direnen, yaşayan ne varsa tüm ögeleri ezmek, imha etmek ve özüne ihanet ettirmek olan bir politikanın uygulayıcı yöntem ve araçları da ağır nitelikte barbar, vahşi ve pervasız olmak zorundadır; araçları belirleyen amacın kendisidir. O da vahşetten başka bir şey değildir. Bir halkı tarih sahnesinden silmek vahşetin kendisi oluyor; araçların daha yoğun olarak vahşi olmaması için bir neden geride kalmıyor. Amaçla araç arasında bir uyum, bir uygunluk ve karşılıklı birbirini koşullama vardır. Faşist cuntanın yaptığı aslında yeni bir şey değildir; üretilen yeni bir politika değildir. Yüzyıllardır, bize dayatılan, teslimiyet ve ihanet politikasının kendisiydi. Politik cephanelikleri kendi tarihiydi, Kemalizmin stratejisi, taktik ve pratiğiydi. Bu alanda hatırı sayılır tecrübeleri vardı. Ve bize Diyarbakır'da 1925-40'lı yılların katliam, soykırım, yıldırma hareketi vb. biçiminde somutlaşan Kemalizmin politika ve pratiğini birkaç yılda yeniden yaşattılar; 2-3 yılda yaşadığımız; vahşetten öte bir şey olmayan, yüzyılları bulan tarihin yoğunlaşmış bir biçimiydi. Bu abartmasız böyleydi.

İşte faşist rejimin PKK savaş tutsakları nezdinde ihaneti topluma ve ulusal kurtuluş umutlarını söndürme ve bu temelde ulusal imha sürecini engelsiz sürdürme politikasını tüm siyasal-tarihsel derinliği ile kavramayanların Diyarbakır'daki vahşete anlam vermeleri olanaksızdı. Siyasal ve tarihsel bir kavrayış derinliğine ve kapsamlılığına sahip olmayanlar için en son varılan değerlendirme "ne olmuş yani, altı üstü Diyarbakır'ın idaresi biraz daha sadist duyguluymuş, bu da baskıları biraz yoğunlaştırmıştı" biçiminde özetlenebilen bir değerlendirme olur. Diyarbakır'da uygulanan, basit bir kin, öfke, öc alıcı duyguların patlaması değildir; birkaç sadist ruhlu işkencecinin kendini tatmin durumu da değildir; dahası gerici görevlilerin özel tasarrufları hiç değildir. Bu politika, cunta tarafından işin uzmanlarına hazırlatılmış, en ince ayrıntısına kadar düşünülmüş bir plandır.

Bütün bu özet olarak anlatılanlardan faşist Türk sömürgeciliğinin Diyarbakır zindan politikasının ne olduğunu anlayabiliriz. Diyarbakır zindan politikası, ulusal imha, PKK'yi ezme-imha politikasının ve pratiğinin yoğunlaşmış, özgün, vahşi, katmerli özel bir biçimidir.

Eğer, bu vurgulanan korkunç politika Diyarbakır'da gerçekleşme olanağı bulsaydı, yani Diyarbakır bir ihanet ocağı haline gelseydi, bunun siyasal sonuçları ne olurdu?

Bu sorunun cevabı da yakın tarihimizde vardır. 1940'lardan '70'lere dek Kürdistan'da suskunluğun, tepkisizliğin, pasifikasyonun egemen ve işleyen süreç olduğu bir gerçektir. TC'nin yürürlüğe koyduğu ulusal imha sürecinin engelsiz, rahatça, herhangi bir direnmeyle karşılaşmadan yürüdüğü başka bir olgudur. Bu suskun dönemin hangi pratik üzerine kurulduğu araştırıldığında pasifikasyonun, ulusal imha sürecinin ne-

denleri gayet iyi görülecektir. 1925-40 döneminde Kürdistan'da gerçekleştirilen katliam, soykırım, zulüm hareketlerini burada açmaya gerek yok. Şu ayrıntıyı anımsatalım; kemalistler, Kürdistan'da yaşayan, direnen, Kürtlük adına ne varsa imha etmeyi önlerine hedef olarak koymuşlardı. Ancak bu ön imha üzerine ulusal imhayı geliştirebilirlerdi. Bunun için hiçbir uygulamadan geri durmadılar. Katledebildiklerini kitleler halinde katlettiler; geride kalan Kürt köylülerini ise toplayıp zindanlara tıktılar. Zindanlarda kendi barbarlıklarını bir kere daha gösterme fırsatını bulmuşlardı. Bu korkunç zulüm ve işkence ile isyancı Kürtleri teslimiyete, pişmanlığa, tövbeye zorladılar ve bu konularda da başarılı oldular. Bilinçten, inançtan yoksun olan, ortaçağ cehaleti içinde bulunan Kürt köylüsünden daha değişik tutumlar beklemek bir hayalciliktir. Tövbeye getirilen, pişman edilen Kürt köylülerinin artık içerde tutulmasının bir anlamı yoktu. Tam tersine, tahliye edilmelerinin yararı vardı. Korkularını, pişmanlıklarını gittikleri her yerde kusacaklardı, devletin güçlülüğünden, yenilmezliğinden ve ona karşı konulamayacağından dem vuracaklardı; böylece katliam, sürgün, yasak bölge, zulüm vb. ile yaratılan panik, korku zindan tövbekarlarının anlatımıyla birleşerek pasifikasyon, tepkisizlik ve kendini yok oluşa terkediş süreci egemenliğini ilan edecek ve kurumlaşacaktı. Kısaca dememiz şu: 1940'larda başlayan ve 1970'lere dek süren suskun Kürdistan'ın (sömürgeciler buna ölü gözüyle bakıyorlar; gerçekten de yaşam belirtileri oldukça cılız ve zayıftı) yaratılmasında o dönemde zindanlarda belli bir rol oynamıştı. İşte bize Diyarbakır'da dayatılan bu tarihimizdi; onun daha kapsamlı, derinleştirilmiş ve zenginleştirilmiş bir biçimiydi. Sonuçta arzuladıkları ise, 1940'ların şemasındaki ölü Kürdistan'dır. Ama başaramadılar; ne 1920'li, 1930'lu yılların Kürdistan'ıydık, ne de karşılarında örgütsüz, bilinçsiz bir yapı vardı. Aksine, karşılarında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin önderleri; devrimci ideolojiyle donanmış, bilinçli, sorumlu, bükülmez bir iradeye sahip PKK savaş tutsakları vardı. Bu yüzden TC'nin imha politikası, eğer toslayıp kalmışsa, fiyaskoyla sonuçlandırılmışsa bunda şaşılacak bir yan yoktur. Zindan direnişçiliğimizin tarihsel anlamı, önemi ve yaşamsallığı, dayatılan teslimiyet, ihanet ve imha politikalarını büyük özveri, emek ve önderlerimizin ulusal kahramanlıklarıyla püskürtmesi gerçeğinden kaynaklanıyor.

Evet, onlar Diyarbakır'daki vahşetle 1940'ların Kürdistan'ını bir daha yaratmak istediler; PKK'nin direnişçiliği onları tarihsel bir yenilgiye uğrattı. Ulusal kurtuluş mücadelemizde bu yaşamsal bir aşamayı ifade eder, uzun süreli kavganın önemli bir raundudur. Bu direnişçilik düşmanın politikasını işlemez hale getirmekle kalmadı; ulusal kurtuluş sürecinin zeminini, temellerini kuvvetlendirdi, ulusal kurtuluş umudunu, ulusal kurtuluş savaşına dönüştürmede ilerici, ateşleyici bir öge oldu. O bakımdan eğer Diyarbakır'a haklı bir değer biçiyor, önemli bir anlam veriyorsak, bu kuru bir böbürlenme ihtiyacından değildir; geçmişimizi yerli yerine oturtup bilince çıkarma, bu tarihin kahramanlarına karşı olan sorumluluğumuzu ciddiyetle yerine getirme duygusundan hareket ediyoruz. Boş övünme, böbürlenme gibi hafiflik Diyarbakır gerçeği ile bağdaşmaz. O ağırbaşlılık, öncülük ve nesnellik, sorumluluk ve ciddiyet gibi erdemleri dayatır bize kısacası; abartmaksızın tam ifade etmekte eksiklikler, yetersizlikler var aslında; bir tarihsel kesitimizi nesnel ölçülere bağlı kalarak yansıtmaya çalışıyoruz; devrimimiz için derslerle doludur; geleceğe bağlanan halkayı yakalamak gerekiyor.

Faşist cunta, Diyarbakır'da somut olarak neler dayattı; buna kısaca bakalım. Yoksa 14 Temmuz'un tarihsel önemi ve anlamı ortaya konulamaz.

Teslimiyet, ihanet ve imha (ideolojik, politik, ulusal) politikası bir anda ve hemen dayatılmadı. Parça parça, kademe kademe, alıştıra alıştıra, sindire sindire uygulama alanına koyuldu. Ama kesinlikle 1-2 yıl içinde sonuca gitmeyi planlamışlardı; uygulamaların dozu, yoğunluğu buna göre ayarlanmıştı. Öncelikle cezaevinde devrimci örgütlülüğü dağıtmayı, kapsamlı bir tecriti ve işkence temelindeki bir karşı-devrimci otoriteyi öngörüyorlardı ve acilen yaşama geçirmeyi istiyorlardı. Bununla tutsakları teslimiyete zorlamak, giderek özlerini boşaltıp kişiliksizleştirmek, onursuzlaştırarak, mutlak itaati gerçekleştirmek; ideolojik-politik, insani özlerine yabancılaşmış ya da yabancılaşma sürecine girmiş kişi ve kişileri ihanete yöneltmek istiyorlardı. Böylece zincirin son halkası tamamlanmış oluyor. Karşı-devrimci otorite, tam tecrit ve benimseme-kabullenme anlamında değil de, fiziksel olarak dayatılan kurallara uyma —biz buna salt politik teslimiyet ya da geçici taktiksel teslimiyet durumu diyoruz— sömürgeciler için son amaç değildi; bunun mutlak itaat, cezaevinde, mahkemelerde onların istediği tarzda davranma ile ve en son ihanetle tamamlanması gerekiyordu. Karşı-devrimci otorite ve teslimiyet ilk basamak; mutlak itaat olgunlaşmış ve ihanete geçiş basamağı; doruk ise ihanet oluyor. Politikanın uygulanma planı ve süreci bu.

12 Eylül ile birlikte faşist cunta günden güne ölçülü olarak artan bir baskı ve şiddetle yukardan beri sözünü ettiğimiz politikasını adım adım uygulama alanına koydu. Saç-bıyık kesme, sayımlarda sıraya koyma ve giderek askeri, kemalist ve dini (dua gibi) "kural"lar dayatıldı. Alıştıra alıştıra, her kuralı oturta oturta gidiyorlardı, her bir kuralı zincirleme birbirini izleyecekti, öyle ayarlanmıştı. Yine her kural başka kurallar ve dolayısıyla daha ağır işkencelerin bir basamağı, davetçisi ve ön halkası oluyordu.

Bu noktada bir parantez açmak istiyoruz. 12 Eylül'ün ilk günden itibaren "hafiften" başlayan baskıları ve dayatılan ihanet politikasının ilk işaretleri ve ön halkaları karşısında reformist-teslimiyetçi grupların tutumları ve pratikleri ilginçtir. Aynı zamanda utanç vericidir, mahkum edilmesi gerekir. Bu anılan gruplar dayatılan kurallara, hemen her isteğe uymakta, boyun eğmekte teredüt etmediler. Teslim olmuşlardı; hem de hiç direnmeden, tepki göstermeden. Bu tutumların teorisini yapmaktan da geri durmadılar. O beş para etmez bedenlerini, dışarı için saklayacaklardı! Devrimcilik buydu! Tersi tutumlar ise onlara göre maceracılıktı, provokatörlüktü, işkenceyi davet etmekti! Cunta koşullarında "araziye uymaktan" başka "akılcı" bir politika düşünülemezdi; dışarı çıktılar mı yine aslan kesileceklerdi! Her şey dışarı içindi! Bu kıskançlıkla, ortadokşça savunulmalı ve korunmalıydı! Dahası var; teslim olmak bile-isteyen adeta gönüllü olarak teslimiyet boyunduruğuna boyunlarını geçirmeleri yetmemişti. Direnişe saldırıyorlardı; "provokasyon, maceracılık, işkencenin esas nedeni" vb. tanımlamalara da gidiyorlardı. Kitlelere çağrılar yapıyorlardı; "PKK, direnerek sizi provokasyona, katliamlara götürüyor, maceracılık yapıyor, gördüğünüz işkencenin sorumlusu PKK ve onun maceracı çizgisidir" diyorlardı. Evet, aynen böyle diyorlardı. Kurallara uymanın erdemlerini sayıp sayıp bitiremiyorlardı; kurallara uymanın kurtuluş(!), rahat etmek demek olduğunu vaaz ediyorlardı. Düşman da pratikte kurallara uyanlara "iyi" davranıyor ve bu bayların "teorilerini" doğruluyordu(!) Bu gruplar düşmanın paraleline düşmüşlerdi; onun yedekliğine oynuyorlardı. Bu tutum ve pratik nasıl tanımlanmalıdır? Bağrında direniş ve başkaldırı nüvesini taşımayan, dayatılan kuralları ve yaptırımları bile isteyerek eksiksiz yerine getirme, boyun eğme, bu boyun eğişi haklı ve doğru değerlendirip, teorileştirme, yanıbaşında yükselen direnişe küfür ve kara çalma, kitleye yaptığı çağrılarla teslimiyete övgü dizme vb. çizgilerle gerçekleşen bu tutum ve çizgi, sıradan, geçici, salt politik alanda sınırlı kalan bir teslimiyet değil. Bu tutum ve çizgi en doğru ve tam olarak ideolojik-politik teslimiyet ve düşmana yedeklikle sürdüğü için, teslimiyetçi-uşaklık olarak tanımlanabilir... Açılımı başka bir değerlendirme konusudur. Açmıyoruz ve parantezi kapatıp değerlendirmemizi sürdürüyoruz.

"...Ağır tecrit ve işkence ortamında, soluk almanın bile kolay olmadığı bir ortamda yeniden direnişi örgütleme ortamına girişildi. Burada 14 Temmuz'un anlık bir karar, ani bir çıkış olmadığını, uzun süreli bir hazırlık ve örgütlülüğün ürünü olduğunu altını çizerek vurgulamak istiyoruz. Yenilginin hemen ertesinde süren çabalar düşünce düzleminde olmuş, Mazlum yoldaşın eylemi bu yönlü düşünceleri somut bir karara dönüştürmüştür: Ölüm orucu. Bu kararın pratiğe geçirilmesi ise zamana ve koşullara bağlı olmuştur..."

12 Eylül'le dayatılan kurallara ve yaptırımlara karşı PKK'nin direniş bayrağını yükselttik. Baskıların yoğunlaşmasına koşut olarak direnişimiz de yoğunlaşarak yükseldi. Bu direniş açlık grevleriyle fiili direniş, ölüm orucu, mahkeme savunmaları ile bezenerek gelişti ve 7-8 aylık gibi uzun bir süreci kapsadı. Yoğunlaşma düz ve sıçrama esas olarak 1981'de gerçekleştiği için bu direniş, '81 direnişi olarak tarihimizde yerini almıştır. Üzerinde durmuyoruz. Faşist cuntaya karşı belki de ilk ve en uzun süreli direniştir; yenilgiye uğrasa da 1982'de gelişecek direnişlerimizin ilk halkası, laboratuvarı, ön koşulu gibi niteliklere sahiptir. İhanet politikası önünde çekilen ilk çelikten settir. Gerçi yenilgiye uğrayacaktır, ama siyasal anlamından, öneminden hiçbir şey kaybetmeyecektir.

1981'in Haziran başlarında direnişimiz yenilgiye uğrar ve teslimiyet statü olarak cezaevinde yerleşir; karşı-devrimci otorite dörtbaşı mamur olarak kurumlaşır. PKK savaş tutsakları için karanlık bir dönem açılır.

Bu noktada bir parantez daha açma ihtiyacı doğuyor: Direnişin yenilgisinden sonra dayatılan kurallara uyulmuştu. Bu anlamda, cezaevinin fiziksel statüsü ve yaşamı anlamında bir boyun eğiş vardır. Bu durum PKK'nin ideolojisine, politik çizgisine ve direnişçi geleneğine mal edilemez; onunla açıklamak olanaksızdır. İdeoloji ve inanç düzeyine sıçramasa ve geçici olsa da bu kurallara uyum, bizlerin zaafları, eksikleri, tecrübesizlikleri, karşılaşılan "ilk" deney olması vb. etmenlerle, ögelerle açıklanabilir. Politikamız, tutumumuz net: Her koşul altında DİRENMEK! Ama pratikte bir noktadan sonra, 1981 Haziran'ında bunu tam anlamıyla gerçekleştiremedik. Yenilgiden sonra doğru çizginin direniş olduğunu savunduk, kurallara uymanın teorisini yapmak bir yana onu lanetledik; yoğun olarak yeniden direniş hazırlıkları ve arayışlarına koyulduk. Kurallara uyma adı altında bile direnişimiz sona ermedi, kesintiye uğramadı, mahkemelerde devrim ve PKK en üst düzeyde ve her türlü özveri göze alınarak savunuldu, direniş ateşi hep canlı tutuldu. Kısacası kurallara uyum altında kıyasıya bir çatışma ve savaş yaşandı. Düşünce, kişilik düzeyinde, açık meydanlarda, kavga alanlarında (mahkemelerdeki tutum, onursuz dayatmalara karşı durma vb.) yenilmiştik evet; ama inancımız, Partiye bağlılığımız, sorumluluğumuz teslim alınamamıştı, bu alanda müthiş bir kavga sürüyordu. Direnen yanlarımızla, çürüyen yanlarımız, devrimci olan, olmayan yanlarımız kıyasıya bir çatışma içindeydiler. İnançla yabancılaşma savaşıyordu. Bu kişilik düzeyindeki çatışma açık savaş alanlarında somut biçimlerde kendini gösteriyordu. Egemen görünen düşmandı, ama direniş de sürüyordu.

Kurallara uyma ama, bunun altında direnişi sürdürme, kurallara uymayı lanetleme, inanç ve direniş çizgisini her fırsatta dile getirme; bunun somut arayış ve örgütlenişlerine yönelme vb. çelişik ögelerle örülen bu trafik düzeni, PKK savaş tutsakları açısından nasıl yorumlamak gerekir? İdeolojik anlamda, inanç düzeyinde bir teslimiyet eğilimi, kesin yok; tam tersine, bu anlamda güçlü bir direniş var. Kurallara uyulmuş, ama bu düşünce düzeyinde savunulmuyor; yanlışlığı ve ideallerimizle bağdaşmazlığı başından beri vurgulanıyor; öte yandan yeniden direniş yönelimi ve somut adımları var. Olumlu ile olumsuz, direniş ile boyun eğiş (ideolojik-inanç anlamında değil) yanyana, içiçe, birlikte ama kıyasıya bir çatışma durumunda; bağrında uzlaşmaz karşıtlığı ve ölümüne bir çatışmayı barındıran bu durum; ve dönem geçicidir. İçinden güçlü bir direniş ya da ihaneti egemen yan olarak düşünür. Bütün bu verilerden hareketle, bu dönem için, düşmanın dayattığı cezaevinin günlük yaşamını belirleyen (henüz ihanet ve itirafı içermeyen) kurallarına uyulduğundan, yenilgi, geçici taktiksel ve salt pratik teslimiyet tanımı yapılabilir.

Ve bu dönemde gün geçtikçe güçlenen direniş eğilimi, Mazlum'da bir isyan kıvılcımına, Dörtler'de bir isyan ateşine; ve 14 Temmuz'da ihaneti püskürten bir meydan muharebesine dönüşebildi.

Evet, 1981 direnişi yenildi ama ateşi sönmedi, kesintiye uğramadı, hep sürdü; mahkemede, zindanın kuytularında, kişiliklerde, düşünceden inançlarda. Ama azgın düşman frenlenemiyordu, giderek ihanete yönelen dayatmalarını pratikte durdurma yetersiz kalıyordu. Yenilgiden sonra işkencenin dozu; vahşet (bu bile tanımlamakta yetersiz kalıyor) düzeyine fırladı ve yaşamı çekilmez hale getirdi. Karşı-devrimci otorite dörtbaşı mamur şekilde oturtulmuş, güdük yaşamı belirleyen (henüz ihanet-itirafı içermeyen) kurallar egemen hale getirilmiş... Bütün bu hazırlıklar belli bir amaç içindi. Tutsakları belli kurallarla disipline etmek onlar için bir amaç değildi, kişiliksizleştirmede aslında araçtı. İtiraf biçiminde somutlanacak ihanet amacına yönelik araç ve basamaklardı, yardımcı ögelerdi.

Ve itiraf dayatılıyor. İhanete çağrı günlük yaşamın bir parçası haline getiriliyor.

1981 sonlarında ve özellikle 1982'nin başlarında cezaevinde her şey itiraf için kullanılıyor. İşkence, yemek-içmek kısacası yaşam koşulları ve yaşamın kendisi itirafı gerçekleştirmenin bir ögesi durumuna getiriliyor. Dayatılan, itiraf ve ölüm ikilemidir; bu iki seçenek dışında başka bir yol, yaşam tarzını seçme şansı tanınmıyor. Ölüme hazır onlarca insan var. Ama nasıl bir eylem tarzıyla, hangi biçimlerde bir ölüm, itiraf dayatmalarını püskürtücü, hangi eylem biçimleri? Bu sorular cevapsız kalıyordu. İtiraf dayatmalarıyla halkımız ve Partimiz için kritik bir dönem gündeme gelmişti. Varlık-yokluk sorununu önemli ölçüde etkileyen bir tartışmaydı bu. Korkunç bir komplo, tasfiyeci saldırı ile yüzyüzeydik. PKK savaş tutsakları tarihsel bir sınavla karşılaşıyorlardı. Partimizin, halkımızın meraklı gözleri onların üzerindeydi. Düşmanın beklentilerini yukarda kısaca özetlemiştik. 1982'nin başlarında Partimizin nasıl bir imha hareketiyle yüzyüze olduğu ortada. İşkence ve vahşeti burada ayrıca belirtmeye gerek yok.

İşte itiraf ve imha politikasının gündemleştirildiği bir dönemde, 1981'de yenilgiye uğrayan, kurallara uyma altında da hiçbir zaman sönmeyen ve kesintiye uğramayan Partimizin militan direnişçi çizgisini kişiliğinde en örnek tarzda cisimleştiren Mazlum yoldaş, Diyarbakır labirentinde direniş-isyan kıvılcımı olan Çağdaş Kawa oldu. Böylece öteden beri var olan direniş arayışları ve hazırlıkları başladı. Ağır tecrit ve işkence ortamında, soluk almanın bile kolay olmadığı bir ortamda yeniden direnişi örgütleme ortamına girişildi. Burada 14 Temmuz'un anlık bir karar, ani bir çıkış olmadığını, uzun süreli bir hazırlık ve örgütlülüğün ürünü olduğunu altını çizerek vurgulamak istiyoruz. Yenilginin hemen ertesinde süren çabalar düşünce düzleminde olmuş, Mazlum yoldaşın eylemi bu yönlü düşünceleri somut bir karara dönüştürmüştür: Ölüm orucu. Bu kararın pratiğe geçirilmesi ise zamana ve koşullara bağlı olmuştur.

II. KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞ KAVGASINDA YAŞAMSAL ÖNEMDE BİR KİLOMETRETAŞI DİKİLİYOR

1982 yılının, Mayıs, Haziran, Temmuz aylarına gelindiğinde, itiraf biçiminde somutlanan ihanet politikasının ve uygulamasının doruklarda balayı günlerini yaşadığını ve yayılarak geliştiğini görüyoruz. İtiraf dayatmaları ve zorlamaları ürün veriyor, yayılma eğilimi gelişiyor ve bu çok açık biçimde gözlenebiliyor. Mahkemeler, itirafçıların sosyalizme, Marksizme, Leninizme, PKK'ye, devrime karşı salvo atışlarının yapıldığı karşı-devrim kürsüsü haline getiriliyor. İhanet topluma yayılıyor, mikrop çevreye saçılıyor. Kemalizm, 12 Eylül, göklere çıkarılıyor, insanlar tövbeye, pişmanlığa ve ihanete davet ediliyor. Mahkemelerde bu karşı-devrim saldırılarına karşı takınılan cesur tavırlar, yargıçların engellemeleriyle kayıtlara ya eksik, ya çarpıtılmış olarak geçiriliyor ya

da hiç geçirilmiyor. Sömürgecilerin ağızları-kulaklarında, sevinçleri tam bir küstahlığa ve pervasızlığa dönüşüyor. Açık olayların moral bozukluğu geliştiriliyor. Yıldırım Merkit, Şahin Dönmez dönek ihanetçileri itirafı yaygınlaştırmada baş aktör rolünü üstleniyorlar, işkencelere ve sorgulara katılıyorlar. Açık faaliyet yürütüyorlar. Kısacası itiraf politikası, vahşet düzeyindeki işkence eşliğinde dizginlerinden kopmuş bir tempoyla geliştiriliyor, elle tutulur sonuçlar veriyor. Bu sonuç düşmanın iştahını daha da kabartıyor, sevinci daha çok dayatmalara yöneltiyor, pervasızlığı sınırsızlaştırıyor. İhanet, balayı günlerini yaşıyor, doruklarda seyrediyor. PKK ve halkımız tarihin en büyük imha-ezme komplosuyla -tasfiyeciliği ile karşı karşıya. Tehlike büyük. Varlık-yokluk sorunu ile ilgilidir.

Siyasal gelişmeler tarihsel bir kararını getirip dayatmıştı. Tarihsel bir karar kendini şiddetli bir şekilde dayatıyordu.

Evet, Mazlum yoldaş, PKK'nin yüzyüze bulunduğu imha komplosuna karşı bir isyan, kavga, direniş kıvılcımı olmuştu. İhanet ve imha politikasının püskürtülmesinin yolunu göstermişti. Çığır açılmıştı. En kutsal değerlere yöneltilen yaşam silahı niye düşmana çevrilmesindi ki? Mademki düşman yaşamımızı bizi ihanete yöneltmek için kullanıyordu; neden biz aynı silahı ona karşı sonuç tayin edici bir vurucu silaha dönüştürmeyelim ki? Yaşam ortaya konulmalıydı. Böyle bir ölüme aşk ilan edilmeliydi! Kendi güçlü ve zayıf yanlarımızı yakalamıştık; düşmanın da öyle. Düşmanı püskürtmenin en güçlü silahı da bu noktanın yakalanışında gizliydi. Bu güçlü silah aslında bir kez denenmişti, 1981'de. Ama tam olarak gücünün ateş etkinliğinin ayrımında değildik. Şimdi bu deney de tüm zengin dersleriyle önümüzde duruyordu. Mazlum yoldaşın kıvılcımı önümüzü aydınlatıyordu. Tüm görkemliliğine karşı, Mazlum yoldaşın eylemi düşmanın itiraf ve vahşet uygulamalarını engelleyememiştir, derin etkileri, ve çığır genişleten rolüne karşın, Dörtler'in yangını da faşist politikayı püskürtememişti. Bu büyük eylemlerin yanında daha büyük ve etkin eylemlerin kaçınılmazlığı kendisini acilen dayatıyordu; gecikmeye tahammülü yoktu.

Ve o gün, beklenen, arzulanan o büyük gün geliyor, tarihsel kararın pratiğe geçirilme anı geliyor. Partimizin önderi, zindan direnişimizin unutulmaz önderi seçkin insan M. Hayri DURMUŞ yoldaş, omuzlarındaki ağır sorumlulukla mahkeme kürsüsüne yürüyor. Bu, Kürdistan özgürlük yürüyüşünün büyük bir adımı, tarihsel anı ilk planda herkesçe olağan karşılanıyor. Oysa tarihsel kararın açıklanması yapılıyor, tarihsel bir eylemin ilk pratik adımı atılıyor. Faşist Türk sömürgeciliğine ve onun dayatılan teslimiyet ve ihanet politikasına karşı, gür sesiyle direnişimizi doruk noktasına sıçratıyor; bir kilometretaşı dikiyor.

Faşist yargıç söz istemesine karşın, Hayri yoldaşa söz vermek istemiyor, ancak ısrarlı çabalar ve önemli açıklamalar yapacağını belirtmesi üzerine faşist yargıç söz vermek zorunda kalıyor. Ve büyük önderimiz M. Hayri yoldaş tarihsel kararı açıklıyor; 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu. Ayrıntıları, olayın gelişim sürecini edebiyatçılara bırakıyoruz. Ardından Parti önderlerimizden büyük enternasyonalist Kemal PİR ve diğer yoldaşlar büyük eyleme katıldıklarını vurguluyorlar.

Herkeste bir sevinc dalgası. Partiye yönelik komplolar ve saldırılara karşı bedenlerden barikatlar örme mutluluğu elle tutulur bir somutlulukta. Düşmanda ise panik, telaş ve şaşkınlık gözleniyor. İtiraf politikasının balayı günleri yaşadığı böyle bir anda tarihsel bir eylemin konulması, sözcüğün tam anlamıyla düşmanda şok etkisi yaptı. Zamanla bu şok dağılacak, yerini bir yandan eylemi muhatap-ciddiye almama, öte yandan eylemi kırmak için ince-kaba işkence ve baskı yöntemlerini uygulama tutumlarına bırakacaktı.

"...Silah ateşlenmişti; o hedefini bulacak ve yerle bir edecekti. İşte Hayri yoldaşın başardığı buydu. Başarılan Vietnamlaşan Kürdistan'da teslimiyet ve ihanete karşı isyan bayrağını doruklandırılmasıdır; mezar haline getirilmek istenen Diyarbakır'ın düşmana mezar yapılmasının soylu bir adımıdır. Bir tarihsel düelloydu. Başarılan bu düellonun kendisidir. Bu düellonun sonuçları, Kürdistan dağlarında gerillalaşacak ve son kavganın yakışı, kahredici ateşine dönüşecek!... Hayri yoldaşın o sevinç patlayışında özgür Kürdistan ışıltılarını görmek olsaydı; O bu ışıltıyı yansıtıyordu..."

Büyük eylemin yaratıcıları, yeni bir tarih yarattıklarının bilinciyle çocuklar gibi şen, kelebekler gibi özgürdüler. Hücresine dönen Hayri yoldaş başka bir arkadaşa müjdeyi, "Başardık, başardık" sözleriyle verecekti. "Başardık, başardık" sözlerinde bir gelecek, bir zafer ve düşmanı o gün o saatte dize getirme azmi, kesin inancı var; başarılan işin tarihsel anlamı, önemi ve derinliği gizli o sözlerde. "Başarılan" günlük sıradan bir olay değildi; mazlum bir halkın, ulusal imha sürecinin en vahşi ve karanlık araçlarıyla yüzyüze olan ama direnişe kesin karar vermiş bir halkın, ulusal kurtuluş mücadelesinin büyük önderi bir Partinin, her şeyimiz PKK'nin yaşamı, geleceği ve kaderiyle yakından-doğrudan ilgili büyük bir eylemde zor olan başarılmıştı; silah ateşlemişti; o hedefini bulacak ve yerle bir edecekti. İşte Hayri yoldaşın başardığı buydu. Başarılan Vietnamlaşan Kürdistan'da teslimiyet ve ihanete karşı isyan bayrağının doruklandırılmasıdır; mezar haline getirilmek istenen Diyarbakır'ın düşmana mezar yapılmasının soylu bir adımıdır. Bir tarihsel düelloydu. Başarılan bu düellonun kendisidir. Bu düellonun sonuçları, Kürdistan dağlarında gerillalaşacak ve son kavganın yakışı, kahredici ateşine dönüşecek!... Hayri yoldaşın o sevinç patlayışında özgür Kürdistan ışıltılarını görmek olsaydı; O bu ışıltıyı yansıtıyordu...

14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu denilebilir ki, en zorlu, en işkenceli ve en vahşi koşullarda gerçekleşti. Tabii bu eylem karşısında düşman tüm despotluğunu ve insanlık dışılığını gösterdi. Direniş kahramanlarına işkence yapıldı. Su verilmedi ya da güneş ışınları altında ısıtılmış su bidonlarıyla ancak verildi. Diyarbakır'ın en sıcak ve bunaltıcı yaz günlerinde ölüm orucuna yatan yoldaşlarımıza sıcak su veriliyordu; azimlerini, iradelerini kırmayı hesaplıyorlardı. Hayri yoldaş ölüm orucu boyunca tek bir askeri battaniye ile beton zemin üzerinde yatmak zorunda kalmıştır. Yatak vb. eşyaları ise bilinçlice verilmemememiştir. Bu her yönüyle işkenceli ve zor ortamda parça parça, hücre hücre ölüme uzanmak, ancak büyük bir bilinç inanç sorumluluk, halk sevgisi, Parti bağlılığı ve bu ögelerle donanmış bir devrimci irade ile olasıdır; bu, özverinin en uç noktası, eşsiz örneğidir. 14 Temmuz eyleminin bu özelliği iyice bilince çıkarılmalıdır. Günümüzde yaratılan şahadet hareketlerinde bu özelliğin sonuçları, etkileri vardır. Bu özellik ulusal kahramanlıktan başkası değildir. Kısacası, 14 Temmuz, herhangi bir ölüm orucu değil, en zor koşullarda ve işkence ortamında gerçekleştirilen bir başkaldırı, bir isyan, soylu kavga doruğudur! Bu doruğun yaratıcıları; Hayri, Kemal, Akif, Ali ve diğer yoldaşlardır... 14 Temmuz kahramanlarına eziyetin her türlüsü yapılırken, öte yandan müthiş bir yalan, karalama ve demagojiyle, psikolojik kampanya da açılıyordu. Yoldaşlarımızın "gizliden gizliye yemek yediği" alçakça yalanı, açıktan açığa cezaevi hoparlöründe anons ediliyordu. "Bu eylemle bir yere varılmayacağı" sık sık yinelenip vurgulanıyordu. Düşman bu psikolojik savaş yöntemleriyle bir yandan ölüm orucunda bulunan yoldaşlarımızın sinirlerini yıpratmayı amaçlıyorken, öte yandan ölüm orucunun diğer savaş tutsaklarında yarattığı etkiyi yok etmeyi, direnişi gözden düşürmeyi hesaplıyordu. Halbuki, bu yalan ve demagojiye dayalı propagandaları, sinir savaşımı işe yaramayacak, tersine zulüm kalesinin ne denli içi boş ve kağıttan şato olduğu gerçekliğinin anlaşılmasına yarayacaktı.

Çok umutluydular, çünkü, bu eylemin de 1981 direnişi gibi yenilgiye uğrayacağını düşünüyorlardı; aynı sonucun bugün veya yarın doğacağını varsayıyorlardı. Oysa yanılıyorlardı. Başta önderlerimiz olmak üzere savaş tutsakları, yenilgiyi başarının, zaferin anahtarı yapmasını çoktan öğrenmişlerdi. '81 direnişi gibi bir deney ve tecrübe vardı önlerinde. Bunu çözümleyip gerekli dersleri çıkartmışlardı. Zayıf ve güçlü yanlarımız, eksikliklerimiz, yenilginin nedenleri tek tek bilince çıkarılmıştı. İşte genelde '81 direnişi, özelde '81 ölüm orucu deneyi başarıya giden yolda önemli bir etkendi. Düşmanın görmediği bu noktaydı. Onun tarih bilinci "Tarih tekerrürden ibarettir" tekerlemesinden başka bir şey değildi. Bir de zulmüne, zorbalığına, vahşetine güveniyordu; bunlara her kapıyı açan anahtar gözüyle bakıyordu. En zor ve sancılı ölüm türü de olsa, ölüm silahı faşist zorbaların karşısına dayatıldığında, zaferin elde edilmemesi için hiçbir neden kalmıyordu.

III. FAŞİST REJİM İLK SİYASAL YENİLGİSİNİ TADIYOR: 14 TEMMUZ ZAFERLE TAÇLANIYOR!

Düşmanın tüm eylemi kırma çabaları, yıpratma savaşı, işkenceleri, alçakça uygulamaları fiyaskoyla sonuçlandı. Büyük bir sorumluluk, bilinç, kararlılık, inanç ve cesaretle başlatılan 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu, aynı kararlılık cesaret, bilinç ve inançla sürdürüldü. Her türlü zorbalık kararlılıkla püskürtüldü, yüksek bir moralle karşılandı. Ve Parti önderlerimiz, ulusal kahramanlarımız görevlerini başarmanın yüce sorumluluğu ile birer birer ölümle kucaklaştılar; ulusal direniş anıtı, olan şahadet hareketinin öncüsü oldular. Böylece, PKK önderliğindeki ulusal kurtuluş mücadelemizin zaferinin güvencesi olan sahadet hareketini zindanların kuytuluklarında geliştirip, bir çizgi, bir gelenek haline gelmesine yol açtılar. TC'nin vahşetinin, kanemici, sömürge yönetiminin ancak bir soylu şahadet hareketiyle yerle bir edileceğini somut olarak gösterdiler. Kürdistan'da ateşli yurtseverliğin, Kürdistan yurtseverliğinin gerçek anlamının bu olduğunu beyinlere koydular, yüreklere işlediler.

Yoldaşlarımızın eşsiz bir cesaret ve devrimci irade örneği ile ölümle kucaklaşmaları, ölümün üzerine üzerine yürümeleri faşist sömürgeci yöneticilerini büyük bir telaşa ve paniğe sokuyordu. Dört yoldaşımız değerli yaşamını yitirmişti, şehit olmuştu. Diğer yoldaşlar ölüm sırasındaydı; kimisi ölüm eşiğindeydi. Hayri'nin, Kemal'in yolunda yürüme kesin kararlılığında olan onlarca yoldaş, sırasını bekliyordu. Böyle bir görkemli eylem, kararlılık ve dayatıcı irade karşısında, faşist sömürgecilerin yenilgiyi kabul etmekten başka çareleri kalmamıştı. Ve Türkiye ile Kürdistan'da en güçlü olduğu bir dönemde anlaşmaya yanaşıyor ve yenilgiyi resmen kabul ediyordu.

Yapılan anlaşmaya göre, işkence yapılmayacaktı; hiçbir kimse itirafa zorlanmayacaktı ve cezaevi koşullarında bazı düzenlemelere ve iyileştirmelere gidilecektir.

Bu sonuca bakıldığında 1981 yenilgisinden sonra kurulan cezaevi statüsünün dağıtılmadığı görülecektir. Bu anlaşılır bir şeydir. Ancak buna karşın 14 Temmuz'un görkemliliğini ve siyasal zaferini belgeleyen nedir? Her şeyden önce, balayı günlerini yaşayan ve doruklarda seyrederek yayılma eğilimi içinde olan itiraf ve ihanet politikası ve bu yönlü dayatmaları geri püskürtüldü. Bu somut başarı, salt varılan anlaşma ile tescil edilmedi, bununla birlikte pratikte somut olarak gözlendi. (Eylemin sonuçlarının ayrıntılarına aşağıda bir daha değineceğiz.) İkincisi ve birinci başarı kadar önemli olan, diğer bir elle tutulur başarı da, o güne dek olanaksızlaştırılan savunma hakkı tam olarak kazanıldı ve pratikte mahkeme kürsüleri devrim görüşlerinin, PKK'nin Kürdistan'ın savunulduğu, sömürgeciliğin ve emperyalizmin teşhir edilerek yargılandığı birer kürsü haline geldi. Oysa 14 Temmuz'a dek mahkeme kürsüleri itirafçıların karşıdevrim ve ihanetlerini dile getirdiği bir platform durumuna getirilmişti. Daha önce kağıt, kalem bulundurmak bile yasak ve işkence için yeterli bahane oluştururken, bu büyük eylem, yazılı savunma hakkını elde ediyor, pratik gerçek haline getiriyordu. "İşkence olmayacak" sözü sömürgecilerin işkence yaptıklarının itirafı sayılıyordu. Birkaç ay işkence yapmayacak veya hafifleteceklerdi, ancak sonradan yine eski temposuna kavuşturacaklardı. "İyileştirmelere ilişkin" sözlerini büyük ölçüde 35. koğuş için tutacaklardı.

"...Dikkat edilsin, faşist rejim Diyarbakır zindanlarında ihaneti yaygın olarak dayatıyor. Ve PKK'yi zindanlarında imha ettirmeye çalışıyor. Aynı dönemler Baki-Çetin komplocu ve tasfiyecileri, çok karmaşık bağlantılardan, TC'den Avrupa emperyalizmine, itirafçı döneklerden teslimiyetçi, milliyetçilere kadar geniş ve karışık bir bağlantılar grubundan aldıkları güçle, Partiyi içten tasfiyeye yöneliyorlar. Parti birliğini dinamitlemeyi, direnişçi çizgisini reformize etmeyi denemeye koyuluyorlar..."

Bu eylem görkemli olmasına, siyasal zaferle noktalanmasına, siyasal sonuçları muazzam olmasına karşın, cezaevi statüsünü niye değiştirmedi? Dayandığı direnişçi güçle bu sonuç elde edilebilir miydi?

Dayanılan güç, eylemin etkisi ve doğrudan yürüten güç ile sonuçlar arasında dolaysız ve kesin bağlantı vardır. Cunta hala balayı günlerini yaşıyor. Her türlü muhalefet susturulmuş ve tecriti tam olarak egemen hale getirmiş. Cezaevinde de ölüm orucu salt eylemcilerin etkin katılımı ile 35'in desteğine dayanıyor. Geriye kalan 2000'i aşkın kitle kurallara uyuyor ve en ufak bir kıpırtı yok. Kitle desteğinden yoksun bir kadrosal eylemin statüyü değiştirmesi olanaksızdı o koşullarda. Bu politik bir güç ilişkileri durumuydu. Statü düzeyindeki değişikliklerin kitlesel katılımı ve desteği zorunlu kıldığı sonucunu çıkarıyoruz burada. 14 Temmuz'un ateşi ancak Eylül 1983'te kitlesel bir yangına dönüşecek ve kitlesel devrimi gerçekleştirecek, statü paramparça edilecekti.

Olaya, siyaset biliminin ölçüleri ve gereçleri ile değil, sığ ve biçimsel kalıplarla yaklaşanlar 14 Temmuz'un anlamını anlayamazlar, derinliğini kavrayamazlar. Zaten değerlendirme hakları da yoktur. Bir yanda teslimiyetin altında, bilinçsizce kulaç sallayanların yanıbaşında eşsiz bir kahramanlık örneği sergileyenlerin eylemine kayıtsız kalanların 14 Temmuz'a dil uzatmaları, en basitinden, siyasal ahlaksızlığın kendisidir. Yine, 14 Temmuz eylemini bugün sıradanlaştırma çabaları da boşa değildir. Herhangi bir "eylem" derecesine indirgeme çabaları anlamlıdır. 14 Temmuz, Büyük Ölüm Orucu'nun başarısı altında yatan olayları ve etmenleri burada toplu olarak vurgulamak istiyoruz.

Öncelikle, düşmanın politikası, güncel olarak pratikte somutlanan dayatmaları, neden ve sonuçlarıyla, tüm ayrıntılarıyla biliniyordu. Halkımız ve Partimiz açısından anlamı ve tehlikesi iyice kavranılmıştı. Yeni bir yenilginin kişi düzeyinde değil, Parti düzeyinde bir intihar olacağı, halkımızın ve Partimiz tarihinin bu kesitinde buna kesin tahammülünün olmadığı net, açık ve belirgin bir tarzda, hiçbir ikirciliğe, kuşkuya yer vermeyecek kadar ortadaydı.

İkincisi, 1981 direniş deneyi vardı. 45 günlük ölüm orucunun paha biçilmez dersleri vardı. Bu tecrübe birikimi eyleme yönelik düşman komplolarını boşa çıkaracak yetenekteydi.

Bu siyasal bilinçle yola çıkan önderlerimiz, tüm yeteneklerini, enerjilerini, bilgilerini, tecrübelerini eylemin başarısına koştular. Bu yetenekleri ve engin özverileri ile bütünleşen iradeleri, sonuç tayin eden belirleyici etken oldu.

PKK önderliği gibi soylu bir yükün gereği ve anlamı budur işte. Ulusal kahramanlık budur işte, diğer sıradan olay ve toplumlardan ayıran kendine özgü karakteristiği budur.

IV. 14 TEMMUZ'UN SİYASAL SONUÇLARI VE ETKİLERİ

Mazlum yoldaş, çığır açmıştır; teslimiyet ve ihanete karşı direniş, kavga ve isyan kıvılcımı olmuştur. 14 Temmuz bu kıvılcımın isyan atesidir. Aynı bilinç, ruh ve çizginin

görkemli halkasıdır, doruğudur. Etkileri davaların soğuk tecritliğini yıkarak Kürdistan'a yayılan, yurtdışında yankılanan bir isyan!

14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu eyleminin anlamı, siyasal sonuçları ve etkileri konusunda özet olarak şunlar söylenebilir:

Öncelikle şu vurgulanmalıdır; 12 Eylül faşizminin kendisini en güçlü hissettiği bir ortamda, hedefe tam gaz yolaldığını ve hedefe varmaya ramak kaldığını sandığı bir dönemde, 14 Temmuz, faşizme karşı boyutlanan başkaldırının, kutsal **direnişin şahikasıdır.** Faşist Türk sömürgeciliğine karşı ulusal direnişimizin doruğudur. Bu karanlık yıllarda, en olumsuz koşullarda davamızın ileriye atılımında önemli bir kaldıraçtır.

İkincisi; 14 Temmuz, PKK ve Kürdistan halkının başına örülmek istenen ve pratikte de uygulanma alanlarına kavuşan teslimiyet ve ihanet çemberinin, halkımızın ulusal kurtuluş umutlarını duvarların karanlıklarına gömme zincirinin en büyük ve can alıcı halkasından parçalanmasıdır. 14 Temmuz, dorukta balayı günlerini yaşayan itiraf politikasını püskürtmüş, genel cezaevi politikasında başaşağı gidişin dönüm noktası olmuştur. Bu faşist cuntanın zindan politikasının bir fiyaskosudur. Tüm beklentileri boşa çıktı, sevinçleri kursaklarında kaldı. 14 Temmuz'un tarihsel önemi ve değeri burada, bu somut siyasal sonuçta gizli. En umutsuz ve zor koşullarda düşmanı geriletmek, hem de en güçlü günlerinde, ona darbe vurmak, hele bunu Kürdistan gibi ölüm-kalım, sorunu ile cebelleşen bir ülkede gerçekleştirmek çok önemlidir. Tarihsel bir önemlilikten söz ediyoruz. Bunun altını kalın bir çizgiyle çizmek gerekir.

Üçüncüsü; 14 Temmuz, o yıllarda Partimizin ve halkımızın üzerinde oynanan büyük oyun ve tezgahlanan komploların ve tasfiyeciliğin deşifre edilmesini sağladı. Bu komplo ve ihanet politikasının ise vahşet, işkence ve zulümle örülü olduğu gerçekliğini açığa çıkardı, teşhir etti. Bu anlamda 12 Eylül faşizmine ve onun PKK ve Kürdistan politikasına vurulan büyük darbenin adı oluyor, 14 Temmuz.

Dördüncüsü; PKK'nin örgütsel birliğinin ve bütünlüğünün korunmasında, geliştirilmesinde ve pekiştirilmesinde çok önemli, hatta belirleyici önemde bir etkide bulundu. Şahin-Yıldırım döneklerinin itiraf ve tasfiyeciliklerine vurulan darbe, onların uzantıları olan Çetin-Baki komplocularının suratlarına patlayan ölümcül bir şamar oldu. Dikkat edilsin, faşist rejim Diyarbakır zindanlarında ihaneti yaygın olarak dayatıyor. Ve PKK'yi zindanlarında imha ettirmeye çalışıyor. Aynı dönemler Baki-Çetin komplocu ve tasfiyecileri, çok karmaşık bağlantılardan, TC'den Avrupa emperyalizmine, itirafçı dönekler den teslimiyetçi, milliyetçilere kadar geniş ve karışık bir bağlantılar grubundan aldıkları güçle, Partiyi içten tasfiyeye yöneliyorlar. Parti birliğini dinamitlemeyi, direnişçi çizgisini reformize etmeyi denemeye koyuluyorlar. İçte ve dışta dayatılan bu çabalar, PKK'yi ve temsil ettiği ulusal direnişçiliği ezme-tasfiye etme temelindeki kapsamlı ve çok yönlü politikanın bütünleyici parçalarıdır. Tam da içte ve dışta dayatılan tasfiyeci, imha edici politika ve pratiklere karşı 14 Temmuz'un geliştirilmesi, Partimiz için yaşam açısı olmuştur. Her yönlü ihanet ve tasfiyecilik ise kesin ölümcül darbe yemiştir ve bir daha belini doğrultamamış, halkımız için yaşamsal bir adım atılmıştır. Bu siyasal sonuç 14 Temmuz'un büyüklüğünü vurgulamaktadır. Her renkten komplocuğun ve tasfiyeciliğin ezilmesinde, etkisiz hale getirilmesinde, **bağımsız, devrimci çizgimizin** tüm Parti kadro ve savaşçılarında canlı bir ateş olarak yaşatılmasında, tüm Partililerin, Parti Önderliği etrafında kenetlenmesinde, Partinin ideolojik çizgisinin arılığında ve doğruluğunun korunmasında 14 Temmuz'un hatırı sayılır bir rolü oldu.

Beşincisi, II. Kongremizin, yurt topraklarında devrimci direnişçiliği yükseltme, zindan direnişçiliği ile bütünleşme için dönüş kararına pratikte yaşam kazandırılmasında, büyük kararın önüne dikilen iç ve dış engelleri silip süpürmede 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu, önemli bir etkide bulundu. Yurda dönüşte Partililerin, bilinç, ruh hali ve tutumlarında 14 Temmuz bir çekim merkezi oldu.

Bugün kendini dünya gündemine dayatan kurtuluş savaşımızın bu derece yükselişi ve büyümesi gerçekliği altında muazzam bir şahadet hareketinin yattığı bilinmelidir. Kutsal dava uğruna şehit olma bilinci ve ruhu, sınırsız fedakarlığı demek olan şahadet hareketimizin bir çizgi, bir gelenek haline gelmesinde 14 Temmuz'un ve onun kahramanları Hayri, Kemal, Akif ve Ali yoldaşların kesin rolleri vardır.

Altıncısı; 14 Temmuz, Kürdistan sorununu, PKK'yi ulusal kurtuluş mücadelesinin iç ve dış kamuoyunda gündemleştirmiş, davamızın tanıtılmasında önemli bir etkide bulunmuş, genel kavgamıza ivme kazandırmış; eşsiz direnişçiliği ile herkeste haklı saygınlık uyandırmıştır. Bu ulusal kurtuluş mücadeleşinin yurtdışı çalışmaları ve ilişkilerine olumlu bir zemin hazırlamış ve geliştirmiştir.

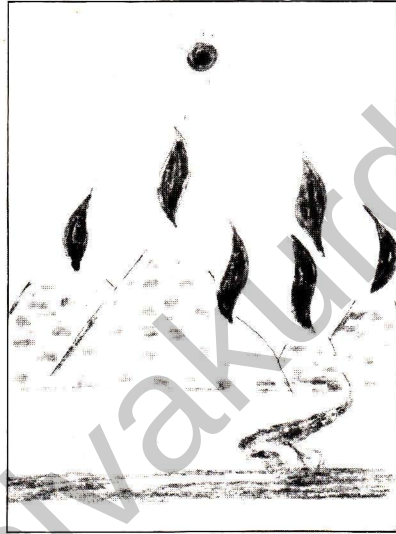
Yedincisi; faşist cezaevi politikasını tüm tecrit duvarlarına karşın açığa çıkarmış, işkenceyi somut olarak teşhir etmiştir. Eğer Diyarbakır zindanlarının vahşet ve işkenceleri her alanda bilinir hale gelmişse, hiç kuşkusuz bunda 14 Temmuz'un payı büyüktür. Diyarbakır adı işkenceyle birlikte anılır olmuştu. Bu, teşhirin boyutlarını vurgular bir bakıma.

14 Temmuz'un genel ve mücadelemiz açısından sonuçlarının ve etkilerinin önemlilerine özet olarak değindik. Bir de cezaevi açısından anlamına, siyasal sonuçlarına ve etkilerine bakmalıyız. O zaman büyüklüğü, değeri daha iyi anlaşılacaktır. Özetle:

14 Temmuz'un Diyarbakır açısından önemi tartışmasızdır, bir dönüm noktasıdır, faşist rejimin zindan politikasının baş ağrısıdır. Zindan direnişçiliği bakımından sonuçları satır başlıkları şeklinde sıralarsak; her şeyden önce teslimiyet ve ihanet politikasının ve pratiğinin doruk noktasından başaşağı dönüşünde, çöküşe engin yol almasında bir dönüm noktasıdır.

Birincisi; zindan direnişçilerinin gelişmesinde, büyümesinde belirleyici bir öneme sahiptir. Bir 14 Temmuz, olmasaydı, Eylül direnişi ve diğer direnişlerin gerçekleşmesi olanaksızdı. 14 Temmuz sonrası direnişler üzerinde, doğrudan ve kesin damgası var. Örgütsel anlamda olduğu gibi, siyasal bakımdan da bu bir olgudur. Eylül direnişi 14 Temmuz'la etle tırnak gibidir; birincisi tarafından koşullanmış ve zemini olgunlaştırılmıştı. Diyarbakır zindan direnişçi zincirinin bu kopmaz halkları arasındaki ilişki ve bağ çok özgül bir yapı sunmaktadır. Eylül, 14 Temmuz'un kitleselleşmiş biçimidir. 14 Temmuz'u algılamayanlar, Eylül'e hak ettiği değeri biçemezler. Bu bağlantının altını özellikle vurgulamak istiyoruz. Bu sonuçla çok yakından bağlantılı, hatta içiçe geçen aşağıdaki sonuçlar, bu vurgumuzu tanıtıyor.

İkincisi; 1981 yenilgisiyle dağılacak kadar zayıflayan örgütlülüğümüzün çekirdeği 14 Temmuz'un içinde gelişiyor ve rayına oturuyor. Direniş örgütlülüğü doğruluyor; önder çekirdek direnişleri örgütlemeye koyuluyor. Bu sonuç çok önemli. Herkes için tartışmasız bir önderliğin belirmesi ve yenilgi koşullarının yarattığı, örgütselliğe olumsuz tavır takınmak yerine, gelişme çabasına yönelmesi özelde PKK savaş tutsakları, genelde zindan direnişçiliği için yaşamsal bir olgudur. İşte Eylül direnişine damgasını vuran önderlik; 14 Temmuz'un doğurduğu bu önderliktir.

Devrimci otorite, salt PKK için değil, tüm cezaevi kitlesi ve hatta düşman için tanınan ve sözü dinlenen bir otoritedir. Devrimci bir otorite ve örgütlülüğün o koşullarda ne anlama geldiği ve gelecek günler için, direniş için ne anlam ifade ettiği besbellidir, açmaya gerek bile yok.

Üçüncüsü; 14 Temmuz salt devrimci otorite ve örgütlülüğü yaratmakla yetinmiyor. Teslimiyet ve ihanete karşı geliştirilecek direnişin somut taktik, yöntem ve araçlarını tartışarak belirliyor. Direnişte hangi programı uygulayacağız, eylem planımız ne olacak, hangi direniş, eylem biçimlerini dayatacağız vb. sorular 14 Temmuz tarafından tam bir açıklıkla yanıtlanmıştı.

Dördüncüsü; 14 Temmuz'la birlikte tüm savaş tutsakları, işkence ve teslimiyet ortamının kahredici koşulları altında bunaltılan tutsaklar kendine gelmeye başlıyorlar. Kişiler kendini, pratiğini, içinde bulunduğu durumu sorgulamaya ve geleceği hakkında düşünmeye başlıyorlar. Bunun anlamı, tutsakların kendilerine, direnişe, örgütlü direnişe güvenmeleri demek, bu direnişte karar kılmak demektir. Bu, direnişin ne demek olduğunun bilince çıkartılmasıdır. 14 Temmuz'dan sonra kitlede direniş belirtilerinin gelişmesi, bu eylemin gelişmesi rastlantı değildir. İşkencelerin mahkemelerde teşhiri konusunda çok sayıda tutsağın savunma yapması yine rastlantı değildir.

En önemlisi de daha önce zorla işkence ile itirafa yöneltilmiş birçok kişi 14 Temmuz'dan sonra tutum değiştirerek itiraf politikasını teşhir ve mahkum etmiş direnişçileri yüceltmiştir. Evet, bu somut bir olgudur. Bu olgu neyi gösterir? TC'nin itiraf politikasının püskürtüldüğü ve bunun iflasının belgelendiğini gösterir. 14 Temmuz yeniden direniş filizini tam anlamıyla geliştirmiştir. Ve bu etkiler Eylül'de kitlesel bir yangın olarak karşımıza çıkar.

Beşincisi; direnişin önemi netleşiyor, anlamı belli oluyor ve bilince çıkıyor. Teslimiyetin ve boyun eğişin olumsuzlukla birlikte, daha yoğun ve katmerli işkence ve zulmü, doğurduğu ve daha yoğun baskıların basamağı olduğu pratiğin içinde kavranıyor. Kurtuluşun, onurlu yaşamın direnişten geçtiği anlayışı 14 Temmuz'la birlikte anlaşılıyor. Ve bu kavrayış canlı pratikte somut ifadesini buluyor.

Altıncısı; karşı devrimin ve faşist rejimin propaganda kürsüsü durumuna getirilen mahkeme kürsüleri, devrimin, ulusal kurtuluş hareketinin, direnişin savunulduğu; faşizmin, sömürgeciliğin, emperyalizmin, işkencenin lanetlenip yargılandığı hür platformlar haline geldi. Mahkeme savunmalarının ulusal kurtuluş mücadelesinde oynadığı rolü ayrıntılarıyla yazmaya gerek yok. Savunmalar ve mahkeme tutumları yeniden direniş ruhunun geliştirilmesinde, yaygınlaştırılmasında ve somut örgütlenmesinde çok önemli etkilere büründü. Devrimci direnişçiliğin önemli bir halkası olan siyasi savunmalar, özel olarak cezaevi direnişinin gelişmesinde rol oynamıştır. Böyle bir olanak ise tartışmasız 14 Temmuz direnişiyle sağlandı. Kısacası, cezaevinde 14 Temmuz kitlesel direnişlerin kapısını açtı ve ona temellik etti. Bunun en somut kanıtı Eylül ve Ocak direnişleridir. Direniş yeteneğini, gücünü yitirmiş veya hemen hemen yitirmiş bir kitle direnişini diriltmek kendiliğinden olmadı. Böyle bir silkiniş dışardan empoze edilmedi, ağır teslimiyet koşullarında güçlü bir direniş yaratma onuru, 14 Temmuz ve onun kahramanlarına aittir.

İşte Eylül ve Ocak direnişleri 14 Temmuz'un yaratıcı sonuçları ve etkileri üzerinde örgütlendirildiler. Geliştirildiler ve zaferle taçlandırıldılar. 14 Temmuz'un haklarını teslim etmeyenler birer inkarcıdan başka bir şey değildirler.

14 Temmuz, **"Direnmek yaşamaktır"** şiarının en üst düzeyde doğrulanmasıdır.

Ve sonuç olarak şu denilebilir, halkımız bitmek-tükenmek bilmeyen tarisel direniş geleneği zindan direnişçiliği ile yeni bir içeriğe ve derinliğe kavuştu. 1981 zindan direnişi, Mazlum'un kıvılcımı Dörtler'in yangını en anlamlı ve üst düzeydeki ifadesini 14 Temmuz Ölüm Orucu direnişinde buldu. 14 Temmuz bu anılan direnişlerin çizgisinin, ruhunun, bilincinin en üst düzeydeki sentezidir. Ve bu sentez, daha kapsamlı sentezlere dönüştü. Zincire eklenen soylu halkalarla uzadıkça uzadı. Zindanlarda Eylül, Ocak ve Şubat direnişleri ve yurda dönüş oldu, Partililerin bilinçle yurda çeken bir çekim merkeziydi.

"...Kahramanlık ve özveri, Kürt mertliği ve yiğitliği PKK potasında, 14 Temmuz özünde pratikte bir canlılık kazandı, yeni bir biçim kazandı. Kahramanlık, fedakarlık, yani Kürt mertliği ve yiğitliği... İşte bu büyük özgürlük savaşçıları için yakalanması gerekli ve uğruna yaraşılan hedefler oldu... Özetle, 14 Temmuz direnişçiliği Kürdistan'da büyüdü, kitleselleşti, yoğunlaştı ve Halk Savaşına dönüştü. Halk düşmanlarının yüreğine korku saldı..."

14 Temmuz silahlı propagandaya dönüştü,

14 Temmuz, büyük 15 Ağustos tarihin atılımı oldu,

Gerillaya dönüştü, ARGK'de cisimleşti,

ERNK'de ete-kemiğe büründü, ulusal birliğin bir nüvesi oldu,

Onlarca, yüzlerce, binlerce halka eklendi; ulusal kurtuluş zinciri büyüdü sardı tüm Kürdistan'ı, dağları, ovaları, ırmakları.

Yüzlerce şehidin, şahadetin Piri oldu, Hayri, Kemal, Akif ve Ali!

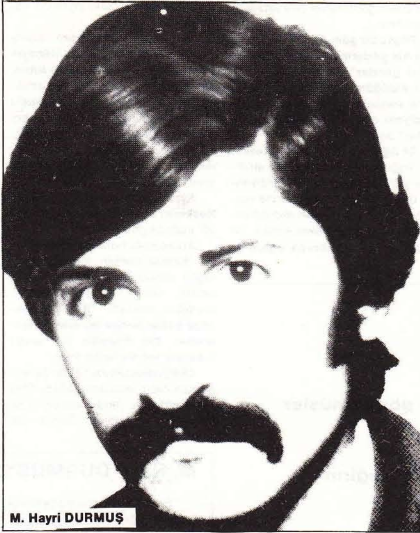
Kahramanlık ve özveri, Kürt mertliği ve yiğitliği PKK potasında, 14 Temmuz özünde pratikte bir canlılık kazandı, yeni bir biçim kazandı. Kahramanlık, fedakarlık, yani Kürt mertliği ve yiğitliği... İşte bu büyük özgürlük savaşçıları için yakalanması gerekli ve uğruna yaraşılan hedefler oldu... Özetle, 14 Temmuz direnişçiliği Kürdistan'da büyüdü, kitleselleşti, yoğunlaştı ve Halk Savaşına dönüştü.

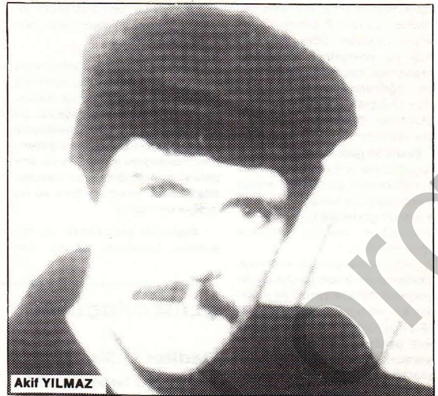
Halk düşmanlarının yüreğine korku saldı.

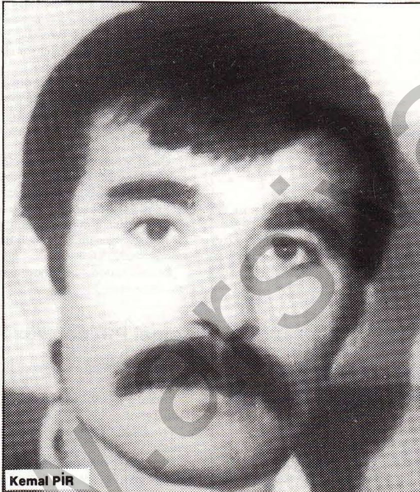
—Yaşasın Temmuz direnişçiliği!
—Kahrolsun Faşist Türk sömürgeciliği ve Emperyalizm!
—Yaşasın ulusal kurtuluş savaşımız!
—Yaşasın ERNK-ARGK!
—Yaşasın Büyük Önderimiz Abdullah Öcalan!
—Yaşasın Kürdistan proletaryasının ve halkının şanlı önderi
PARTİYA KARKÊREN KURDİSTAN!

PKK'li savaş tutsakları
Bursa Cezaevi

TEMMUZ'DAN EYLÜL'E GÜNÜ GÜNÜNE ÖLÜM ORUCU

M. Hayri DURMUŞ

Akif YILMAZ

Kemal PİR

Büyük Ölüm Orucu üzerine bugüne kadar çok şey yazıldı. Şehit olan arkadaşların, yeni bir yıldönümünde onların nasıl ölüme gittiklerini öğrenmek ve yazmak istedim. Olayların detaylarını öğrenmek pek zordu. Çünkü, ölüm orucu döneminde kalem-kağıt taşımak, günlük not tutmak ve gizlemek mümkün değildi. O ortamda bunları düşünmek bile güçtü. Bundan dolayı olaya ışık tutacak hiçbir yazılı belge yoktu. Peki nasıl açığa çıkaracaktım yaşananları?

En sağlam kaynak, o günlerin tanığı olmuş arkadaşların anlatımlarıydı. Ama uzun süre ölüm orucunda kalmış bazı arkadaşlarda hafıza kaybı olduğundan **14 TEMMUZ**'dan sonra eylemi günü gününe ortaya çıkarmak mümkün olmadı. Bu yüzden yaşananları açığa çıkarmakta zorluk çektim. Bir arkeolog 4000 yıl öncesi Mezopotamya'yı, Mısır'ı öğrenmek için nasıl bir çömlek parçasını, bir el baltasını arıyorsa, ben de o günlerde yaşananları açığa çıkarmak için olayın tanıklarından bir söz, bir cümle, bir anı aradım, bunları birleştirip o günlerde yaşananları gözler önüne sermeye çalıştım. Ölüm orucuna sonradan katılan arkadaşlar, hafıza yönünden sağlam olmalarına rağmen o günleri aydınlığa kavuşturacak bir şey anlatamadılar. Bunun nedeni çevreye, olaylara ilgisizliktir. Çoğu arkadaşa sorduğum olaya karşı: "İşte 36'ya götürdüler, hücrelere koydular, kendi aramızda konuşuyorduk" biçiminde cevap verdiler.

Oysa o ortamda konuşulan her sözde bir ipucu vardı. Bana gerekli olan o sözlerdi. Tüm çabalarımla alacalı-bulacalı da olsa o dönemi gün yüzüne çıkardım.

İşte derlediklerim:

14 Temmuz 1982: M. Hayri DURMUŞ, Diyarbakır Askeri Mahkemesi'nde ölüm orucu eylemini başlattı. **Kemal PİR** ve **Ali ÇİÇEK**'in de içinde bulunduğu 5 kişilik bir grup arkadaş, **Hayri**'den sonra eyleme katıldığını mahkemede açıkladı.

Mahkeme dönüşünde ölüm orucuna katılanları önce 16. koğuşa götürdüler. Oradan 35. koğuş 4. kata getirdiler. **Hayri** hücreye girdikten bir müddet sonra, hücrenin tuvalet bölümüne geçti. Musluğu açtı, diz çöktü, ağzını musluğa yaklaştırdı. **"Başardık, başardık, altı kişiyle başardık..."** dedi musluğa. Aynı şekilde, 3. kat 9. hücrede kulağını musluğa dayayan **Karasu, Hayri**'nin, **"Başardık, başardık, altı kişiyle başardık"** sözlerini duyunca sevinçle yerinden kalktı, hücresinde volta attı.

15 Temmuz: Sabah sayımı yapıldı. Sayımı üstteğmen Ali Osman Aydın yapıyordu. 4. katta **Ali KILIÇ** sayıma kalkmadığı için dövüldü. Sayımdan sonra ölüm orucuna katılan 6 arkadaş, 4. kattan alınarak 36. koğuşa götürüldüler. Bu ara 1. kat 7. hücrede kalan **Akif YILMAZ** ve **Fuat Kav** ölüm orucuna katıldılar. Onlar da 36. koğuşa aynı gün götürüldüler. Ölüm orucuna katılan arkadaşlar hücrelere yerleştirildikten sonra işkenceci Ali Osman Aydın koğuşa gitti ve şöyle bağırdı: **"36. koğuş APO'culara mezar olacaktır."** Buna karşı **Akif YILMAZ** sessiz kalmadı, **"Buranın kime mezar olacağı ileride belli olur"** dedi.

20 Temmuz: Mustafa Karasu, 35. koğuşun 3. kat 9. hücresinde ölüm orucuna katıldığını gardiyana söyledi. Hücresindeki yiyecekleri dışarı attı.

5 Ağustos: Gardiyanlar **Mustafa Karasu**'yu 3. kattaki hücresinden çıkardılar. 36. koğuşa, alttaki bir hücreye götürdüler. **Karasu** 36. koğuşta gardiyanlarla konuşunca, **Kemal PİR** bunu duydu. **Kemal "Vay bizim Karasu da burada"** dedi. Peşinden **Karasu**'ya **"Kaç gündür girmişsin"** diye sordu. **Karasu "15 gündür girmişim"** cevabını verdi. Bu arada askeri hastaneden bir heyet 36. koğuşa geldi. Diğer arkadaşlar doktorların kendilerini muayene etmesine müsaade ettiler. **Karasu**'nun bundan haberi olmadığından doktorların kendisini muayene etmesine müsaade etmedi. Onu geri 35. koğuşa götürdüler.

8 Ağustos: M. Karasu'yu tekrar 36. koğuşa götürdüler, 2. kat 7. hücreye koydular. **Hayri**, 2. kat 9., **Fuat Kav** 2. kat 5., **Akif YILMAZ** 3. kat 6., **Ali KILIÇ** 2. kat 1., **Ali ÇİÇEK** 3. kat 3., **Kemal PİR** 4. kat 2., **Bedrettin Kavak** 4. kat 4., **Fuat Çavgun** 4. kat 9. hücrelerde kalıyordu.

Karasu hücreye girer girmez **Kemal** sormaya başladı. Kimlerin eyleme katıldığını sordu. **Karasu, "Yalnız kendisinin katıldığını, bir arkadaşa da katılmasını söylediğini ama mahkemeyi beklediğini, başka arkadaşa da söylemediğini, telkinde bulunmak istemediğini, herkesin kendi iradesine göre, bu zor eyleme katılmasının en doğrusu olduğunu"** söyledi. **Kemal, "Yanlış yapmışsın, çağrı yapacaktın, katılan katılırdı, dökülen dökülürdü. Dökülme önemli değildir. Önemli olan daha güçlü bir şekilde götürmektir"** dedi. Bundan sonra **Kemal** tek tek arkadaşların durumunu sordu. **Karasu** da durumları iyi de olsa, kötü de olsa —idarenin duyabileceğini dikkate alarak— herkesin iyi olduğunu söyledi. **Hayri** de , **"Kemal daha fazla sorma, arkadaşların durumu iyidir, gelirler"** dedi.

19 Ağustos: Her hücrenin önüne bir bidon su ve bir bardak bırakıldılar. Her hücreye bir döşek vermişlerdi. Arkadaşlar o döşekler üzerinde yatıyorlardı. Yalnız döşekler çok kirliydi ve pis kokuyordu. **Hayri**'ye döşek vermediler, yalnız bir battaniye parçası ile kuru betonda uzanıyordu. Aslında döşek isteseydi verirlerdi. Ama sonuna kadar istemedi. **Karasu**'ya döşekten başka bir de battaniye verdiler.

Bir gün: Kemal sürekli konuşuyordu. Bir gün, **"Bu kaçıncı günümüzdür?"** dedi. Günü öğrendikten sonra, **"Bundan sonra plaka numarasına göre günlerimizi sayalım. Örneğin; ölüm orucunun otuzuncu gününde kendimizi Hakkari'de hissedelim, bakalım hangimiz hangi ilde ölürüz"** dedi.

Başka bir gün: Arama yapıldı. Su bidonlarını, bardakları ve sigaraları alıp götürdüler. İki gün hiç su vermediler. İkinci ve üçüncü hafta günde bir kez su akıyordu. Bazen bir-iki saniye aktığında arkadaşlar yataktan kalkıp tuvalete gidince kesiliyordu.

İki gün sonra: Bidon ve bardakları geri verdiler. **Karasu**, dolu bidonundan bir iki bardak içti. Sonra yatağında sırtüstü yattı. Yanından hızla geçen kocaman bir fare su bidonunun üzerinden fırladı, bardağını düşürdü. Bidonun açık ağzında bir tur attı, suya daldı, biraz yüzüp serinledikten sonra bidonun ağzından çıktı, dikkatlice çevreyi gözetlemeye başladı.

Başka bir gün: Gardiyanlar arama yaptılar. **Akif**'in kaldığı hücrenin kaloriferinin arkasında içi boşalmış bir yumurta ile, iki tane yumurta kabuğu buldular. Bir gardiyan yüksek sesle, **"Akif YILMAZ gizliden yumurta yemiş, haberiniz olsun"** dedi. Buna karşı **Akif "Ben öldüğümde anlarsınız, şimdi size bir şey demem"** dedi.

İdare ölüm orucundaki arkadaşlar arasındaki konuşmaları öğrenmek için 36. koğuşun, birinci kat hücrelerine Kürtçe, Zazaca, Türkçe dil bilen ispiyoncular getirip yerleştirmişti. İspiyoncular konuşmaları not edip idareye veriyordu. Bu durumu fark eden **Ali ÇİÇEK** günde birkaç kez ispiyonculara küfür edip duruyordu. İspiyonculardan birisi Bucak'ın iyi adamlarından Ali Aydınlıktar idi.

Başka bir gün: İdare, ölüm orucunda yatan arkadaşlara, **"Neden ölüm orucuna girdiğinizi belirten bir dilekçe yazıp verin"** dedi. **Kemal, "Doktor hepimizin adına sen yaz ver"** önerisinde bulundu. Diğer arkadaşlar bu öneriye katıldılar. **Hayri** dilekçeyi yazdı. Diğer arkadaşlara yüksek sesle okudu. **Kemal, "Doktor savunma konusuna çok ağırlık vermişsin, uygulama ve baskıların kaldırılmasını, bir de bizlerin olduğu gibi kabul edilmesini vurgulamalısın." Kemal**'in bu önerisine de diğer arkadaşlar katıldı. **Hayri** gelen öneri doğrultusunda yeni bir dilekçe hazırlayıp verdi.

Başka bir gün: Fuat Çavgun dördüncü katta sıcak ve susuzluktan baygınlık geçirdi. Kendine geldiğinde, **Hayri, "Fuat yanında su kabı varsa, bir ipe bağla sana su yollayalım"** dedi. **Fuat** hücresindeki naylon torbaya bir ip bağlayıp ikinci kata sarkıttı. **Hayri**, hücresinin karşısında sarkılı duran torbayı içeri çekmek için gömleğini çıkardı, gömleğinin bir yerinden tutup, gömleği torbaya doğru fırlattı. Bu hareketi defalarca tekrarladı, ama kendisinden bir buçuk metre kadar uzakta, parmaklıkların ötesinde sallanan torbayı, içeri alamadı.

Hayri, takatsizlikten yere düşünce, **Mustafa Karasu** torbanın kendi hücresinin karşısına atılmasını istedi. Torba oraya atıldı. **Karasu** da takatsiz kalınca **Fuat** boş torbayı geri çekti.

Başka bir gün: Her gün yemekleri hücrenin önündeki parmaklıkların bitişiğine koyuyorlardı. O gün ölüm orucundaki arkadaşlar yemek tabaklarını elleriyle itip hücreden uzaklaştırdılar. Ondan sonra gardiyanlar tabakları hücreden uzak koydular.

Hücrelerde çok sayıda cardın fareleri vardı. Yemekler ve ekmek tabaklara konar konmaz fareler, leş kargaları gibi yemeklerin üzerine üşüşerek, hem yemekleri yer, hem de birbirleriyle boğuşurlardı. Et parçalarını, kocaman kemikleri hatta somun ekmeğini ağızlarına alıp götüren fareler vardı. Ölüm orucunda açlığın koynunda yatan arkadaşlar o iştahlı farelerin kavgalarını izleyip günlerini geçiriyorlardı.

Hücrelerde arkadaşları rahatsız eden başka hayvanlar da vardı. Sivrisineklerdi bunlar. Yaşar Kemal'in romanlarında anlatılan Çukurova sivrisinekleri gibiydiler. **Kemal PİR** her gün gömleğini çıkarır, gömlekle sivrisinekleri kovalar, onları öldürmeye çalışırdı. Sivrisinek bu, kovalamakla, öldürmekle bitmezdi ki! Arkadaşlar biraz uğraştıktan sonra yorgunluktan düşer, bedenlerini sivrisineklerin insafsızlığına bırakırlardı.

Bitler vücutlarda cirit atıyordu, kimsenin onları öldürecek takati yoktu. Fakat bazı arkadaşlar gün geçirmek için bit yarıştırıyor, bitlerin üzerinde bazı deneyler yapı-

yorlardı.

7 Ağustos günü: Deza Hamit ölüm orucuna başladığını gardiyana söyledi.

8 Ağustos: Deza Hamit'i 35. koğuştan alıp sinema salonuna götürdüler. Orada Prometeus gibi zincire vurdular. Dört gün dört gece su vermediler. Eylemden vazgeçmesi için tehdit ettiler. Boyun eğdiremeyeceklerini anlayınca 13 Ağustos günü 36. koğuşa götürdüler. Orada 3. kat 1. hücreye koydular.

Başka bir gün: 36. koğuşta ölüm orucunda olan arkadaşlar, avukatlar kendileriyle görüşmek isterse ne yapacaklarını tartıştılar. Sonunda avukat görüşüne çıkmama kararını aldılar. (Avukat görüşüne çağrılmadılar.)

İdare ölüm orucunda kalanlara; **"Görüşmecilerinizle görüşmek istiyorsanız dilekçe yazın"** dedi. Arkadaşlar dilekçe yazdılar. **Kemal PİR** dilekçesinde, **"Ben ziyaretçilerimle görüşmek istiyorum, fakat ziyaretçilerimle görüştürülecek cesareti idarede görmüyorum"** demişti.

Başka bir gün: İşkenceci üstteğmen A. Osman Aydın, **Kemal**'i sedye ile idareye götürdü. Orada, **"Kemal ölüm orucunu bırakma, bırakırsan it gibi süründürürüm"** demişti. Ali Osman'ın böyle konuşmasına karşı, **Kemal** çok ağır küfürler etmiş, eylemi kesinlikle sürdüreceğini söylemişti.

Başka bir gün: 36. koğuşa doktorlar geldi. Bir doktor, **"Kemal gel şu ölüm orucunu bırak, sana kebap, pirzola ısmarlayayım"** dedi. **Kemal**, doktora kızdı; **"Sen beni çocuk mu sanıyorsun? Biz bir ülkenin kaderini tayin edecek bir eyleme katılmışız, sen kebaptan bahsediyorsun"** dedi.

Başka bir gün: Sabah erkenden **Kemal PİR**, diğer katlarda kalan arkadaşları çağırdı: **"Arkadaşlar, bizi hastaneye kaldırır, orada zorla serum vermeye kalkışırlarsa, bütün serum şişeleri, camları kırarım, buna rağmen takarlarsa, doktor hakkında davacı olurum. Bir de hangimizi alıp götürürlerse, arkadaşlar bizi götürüyorlar, diye bağıralım"** dedi.

Bir gece: Kemal PİR ve **Fuat Kav** katlararası yüksek sesle konuşuyorlardı. Mazgal deliğinden dinleyen gardiyan, **Fuat**'ın annesine küfür etti. **Kemal** gardiyana çok kızdı. Sinirli bir sesle, **"Gardiyan, gardiyan artık bize küfür edemezsin, biz özgürüz"** dedi.

Kemal hiç durmaz, hep konuşurdu. **Hayri** de çok az konuşur, arasıra **Kemal**'in konuşmalarına müdahale ederdi; **"Kemal fazla konuşup kendini yorma, çabuk düşersin"** derdi. Buna karşı **Kemal**, **"Doktor, bırak biraz konuşalım, iki yıldan beri ağzıma kilit vurulmuş, ölmeden arkadaşlarla bol bol konuşalım, türkü söyleyelim, düğüne gider gibi ölüme gidelim"** dedi.

Başka bir gün: Arkadaşlar, **Hayri**'den **"Ağlama yar ağlama, mavi yazma bağlama"** türküsünü söylemesini istediler. **Hayri** bu türküyü çok seviyordu, söyledi. **Kemal** de, **"Sinop kalesinden uçtum denize"** türküsünü söyledi.

Başka bir gün: Kemal yine bir şeyler mırıldandı. Sonra, **"Arkadaşlar, çave min nabinin"** dedi Kürtçe. Kürtçe tek-tük kelimeler öğrenmişti. Gözlerinin kör olduğunu Kürtçe söylemişti arkadaşlara.

Kemal sigara yakmaya çalışıyordu. Kibriti çakıyor, tek eliyle sigaraya doğru götürüyor, dolaştırıyor, fakat bir türlü yakamıyor, kibrit sönünce de ah çekip yeni bir kibrit yakıyordu. Böyle çok uğraştı, altı kibritle ancak sigarayı ortasından yakabildi.

Başka bir gün: Doktor, **Kemal**'i muayene ederken, bir doktor **Kemal**'in bakışlarından şüphelenmiş, dört parmağını **Kemal**'in gözleri önüne tutarak **"Bu kaç tanedir"** demiş, Kemal **"bir"** diye cevap verince, doktor, **Kemal**'in artık göremediğini anlamış.

Kemal görmediği zamanlarda da bir yerde durmuyordu. Hücrede ne yapıyorduysa arkadaşlara anlatıyordu. Örneğin; **"Arkadaşlar şu an ayağa kalktım, bir elimle duvara yaslandım, tuvalete doğru gidiyorum, bardağımı el yardımıyla arıyorum, aha buldum, aha elimden düştü. Artık bundan sonra su da içmiyorum"** derdi.

Başka bir gün: Kemal kibritini ararken hücredeki yüksek olan beton zeminin üstüne düştü. Kalkmak için saatlerce uğraştı. Sanki birisiyle boğuşuyormuş gibi sesler geldi hücresinden. Sonra öyle kala kaldı beton zeminin üzerinde. Bir gün sonra gardiyanlar onu yatağına kaldırdılar.

Başka bir gün: Ali ÇİÇEK, "Kemal Abi gözlerin görmüyor. Saatini bana gönder" dedi. **Kemal, "Ali, ben öldüğümde saatimi yeğenlerime versinler, benden onlara bir hediyem olsun, bakıp beni hatırlarlar"** dedi.

24 Ağustos günü: Emin Keskin 35. koğuşta ölüm orucuna katıldığını gardiyana açıkladı. Gardiyanlar onu hücre parmaklıklarına vurdular. Öbür gün sabah alıp götürdüler. Yanına bir paket sigara, bir kibrit almıştı. Koridorda sigara ve kibritini aldılar. Elbiselerini yırttılar, tehdit ettiler, nasihat çektiler, üstüne çöküp dövdüler. Sonra götürüp bir odaya koydular.

25 Ağustos: Mehmet Şener ve **Muzaffer Ayata** ölüm orucuna katıldılar.

25 Ağustos: Öğleden sonra **Hamit Baldemir, Hasan Hüseyin Karakuş, Hayri Aslan, Rıza Altun,** 35. koğuşta ölüm orucuna katıldılar. **H. Baldemir** ile **Karakuş**'u hücreden çıkardıklarında, Vehbi Çavuş olarak tanınan bir gardiyan, **Karakuş**'un çenesinin altına destekli bir yumruk vurdu. **Karakuş** yere düştü, çenesi kırıldı.

Aynı gün bu arkadaşları **M. E. Keskin**'in bulunduğu yere, oradan 36. koğuşa götürdüler.

Arkadaşlar hücrelere konulunca, **Kemal** hemen kimlerin geldiğini sordu. **Hayri**, mahkemede neden, talep ve istekte bulunmadığını açıkladı. **"Biz ölmeyinceye kadar bunlar bizimle ilgilenmezler. Biz öleceğiz (ilk grup) o zaman sizinle ilgilenirler."**

25 Ağustos: Fevzi Yetkin 36. koğuştan ölüm orucuna katıldı. Onu da koridorda tehdit ettiler, bazı kağıtlar imzalattılar. Sonra 36. koğuş 4. kat 5. hücreye koydular.

Kemal, Fevzi'nin geldiğini anlayınca seslenerek, **"Fevzi hele şu 33. koğuştaki olayı (Ferhatlar'ın kendilerini yakması) baştan sonuna kadar anlat, biz de bilelim"** dedi. **Fevzi** olayı anlattı.

Başka bir gün: Fevzi Yetkin hücresinde su kabı arıyordu. **Kemal, Fevzi**'nin kap aradığını duyunca, hemen kendi su kabını aldı, **Fevzi**'nin hücresinin önüne doğru attı. Oysa **Fevzi** biliyordu ki, **Kemal**'in birden fazla su kabı yoktu. **Fevzi**'nin bütün direnmelerine rağmen **Kemal, "Sen al, benim başka kabım var"** dedi.

Başka bir gün: Fuat Çavgun fenalaştı, hastaneye kaldırdılar.

6 Eylül: KEMAL PİR hastaneye kaldırıldı.

7 Eylül: KEMAL PİR ŞEHİT oldu.

10 Eylül: MEHMET HAYRİ DURMUŞ hastaneye kaldırıldı. 12'yi 13'e bağlayan gece **ŞEHİT** oldu.

11 Eylül: ALİ ÇİÇEK ile **AKİF YILMAZ** hastaneye götürüldüler

15 Eylül: AKİF YILMAZ ŞEHİT oldu.

17 Eylül: ALİ ÇİÇEK ŞEHİT oldu.

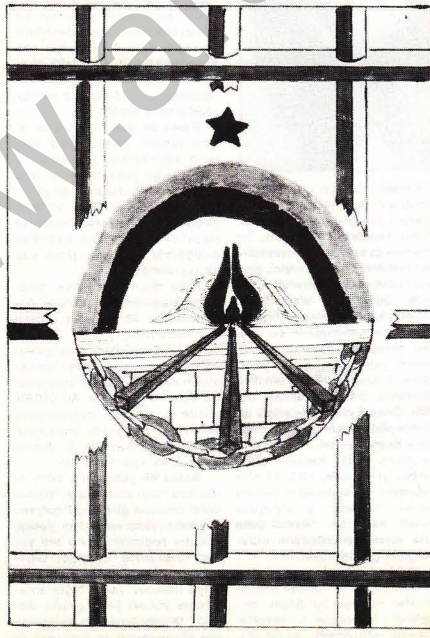
ÖLÜM ORUÇLARI

Dediler ki ölmüşler
Mühürlü tabutlarda
Süngülerin gözetiminde gömülmüşler

Soldu tenim
Zapt edemez oldum deli yüreğimi
Volkan gibi kükredi öfkem
Kan damladı gözlerim

Bir de baktım ki
Ölü dedikleri
Dillerde
Yüreklerde
Bahar çiçekleri gibi
Taze bilinçlerde
Bedenler ölmüş meğerse
Ruhları özlemleri
Yürek ve bilinçleri bizlerle

Öldü bilinen canlar
Yaşıyorlar bak
Nefes gibi bizlerle

M. Hayri DURMUŞ'tan seçme sözler

"Son olarak bir şey söylemek istiyorum: Her kim ki, Kürdistan'ın bağımsızlığı adına yola çıktığını söylüyor ve ulusal kurtuluş mücadelesinde samimi ise; kendisine silahlı mücadeleyi temel almalıdır. Kürdistan ancak bu yolla kurtulur. Dünya, bölge ve ülke koşulları bunu zorunlu kılıyor. Söyleyeceklerim bu kadar. Bu mahkemeye son gelişimdir..." (14 Temmuz 1982)

"Kürdistan Vietnamlaşıyor, bu insan çığlıklarını hiçbir zaman unutmayınız." (Mart 1981)

"Acele etme Kemal, biz ölelim. Bizden sonra çok arkadaş gelecek, bütün arkadaşlara güveniyorum. Bugün gelmedilerse yarın gelecekler. Ama mutlaka gelecekler. Öyle bir gün gelecek ki, burası (cezaevi) cesetlerden geçilmeyecek. O günler pek yakındır." (Ağustos 1982)

"Ölüm orucu uzun bir maraton koşusu gibidir. Herkes onu sonuna kadar götüremez..." (Ağustos 1982)

"Türk sömürgeciliği Kürdistan halkını değil çadırlarda, mağaralarda bile yaşamasına müsaade etmiyor."

"Ben ölürsem mezar taşıma, bu adam borçlu diye yazılsın."

"Tamam tamam başardık, başardık. Altı kişi ile başardık." (14 Temmuz 1982)

(Ölüm orucunu bir arkadaşına hücredeki bir musluk aracılığıyla bildirirken.)

Kemal PİR'den söz ve cevaplar

Yzb. Esat: "Patron artık küçük balıklarla değil, büyük balıklarla uğraşıyorum."

Kemal PİR: "Büyük balığın kılçığı büyük olur, adamın boğazında kalır."

Yzb. Esat: "Ölüm orucuna başlamışsın. Patron bu kez kesin ölmelisin."

Kemal PİR: "Hiç merak etme. 1981 ölüm orucundan ders aldım, bu kez kesin öleceğim." (14 Temmuz 1982)

Mevlüt Çavuş: "Kemal sen ölüm orucunda ölürsen, büyük bir şarap şişesi elime alır, senin başucunda lakır lakır içerim."

Kemal PİR: "Ben ölürsem senle Yüzbaşın Esat ölümden korkup burayı terkedersiniz," (Mart 1981)

"İşte bu olmadı, adam sigara unutur mu? Ölmeden önce bol bol içseydik." (15 Temmuz 1982)

"Prof. dün hiçbir şeydik, bugün her şeyiz. Şu anda istersek ayağa kalkarız, hiç kimse bizi engelleyemez." (Ağustos 1982)

"Ben Kemal PİR'dim, kanı beş-para etmez bir gardiyan karşısında hazırol vaziyetine geçiyorum." (Ağustos 1982)

Doktor: "Kemal sen yemek yiyorsun."

Kemal PİR: "Şimdi ne söylersem, inanmayacaksınız. Ben öldüğümde, şimdi söylediklerinin doğru olmadığını anlayacaksın."

Doktor: "Kemal sen ölüm orucunda ölemezsin."

Kemal PİR: "Bizim isteklerimiz yerine getirilmeyinceye kadar, kolordu bizimle masaya oturup pazarlık yapmayıncaya kadar, ben Kemal PİR olarak eylemi bırakmayacağım. Ya öleceğim, ya kazanacağız."

"Hayri, her zaman en iyisini düşünür"

"Küçük insanlar büyük davaların savunucuları olamazlar."

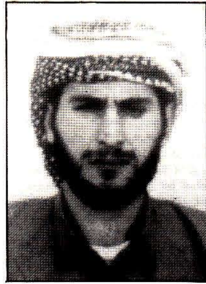
"Biz yaşamı uğruna ölecek kadar sevenlerdeniz."

"Biz sırat köprüsünden geçiyoruz. Ya düşeceğiz, ya geçeceğiz. Bizim için düşmek sözkonusu olamayacağına göre geçmek zorundayız." (1981'den)

Yzb. Esat: "Patron, Mazlum kendini astı, sen de iple kendini asmıyor musun" diyerek bir ucu parmaklığa bağlı ipi çekip koparır.

Kemal PİR: "İp seni çekmedi, beni nasıl çeker."

Darağacına Yürürken Savaş Esirlerinden Mesajlar

Alaattin AKTAŞ:

"APO'ya, Partiye, halka ve şehitlere olan inancımı hiçbir zaman yitirmedim..."

Yoldaşlar!

Bağımsızlık mücadelemizin bir neferi olarak sömürgecilerin ellerine tutsak düştükten sonra onların cinayet makinası faşist mahkemeleri tarafından idam cezasına çarptırıldım. Ve bu cezam yargıtayca da onaylanmış bulunmaktadır. Bu durumdan ötürü, sizlerden ayrılmadan önce, sizlere bazı düşünce ve duygularımı ve geçmişin bir değerlendirmesini sunmayı görev saydım. Bu görevimi yaparken, kendimi çok mutlu ve gururlu hissediyorum.

Halklar, tarihleri boyunca dönemlere, çağlara uygun örgütlenmelerini, irade birliklerini kurdukları oranda varlıklarını daha iyi korumuş, geliştirip güçlendirmişlerdir. Bu perspektifle halk tarihimize baktığımızda Medya ve Mervani devletlerinin kapsadığı zaman dilimini hesaplamazsak; tarihimizin bir örgütsüzlük tarihi olduğunu görürüz. Kuşkusuz bu örgütsüzlük, ve esaret altında geçirdiğimiz uzun tarihin böyle olmasının tek nedeni Kürt halkının örgütsüzlüğü değildir. Bir nedendir; ama tek başına değil. Bunda ülkemizin dünya uygarlığının beşiği olmasının yanında, zengin ekonomik kaynaklara ve önemli bir stratejik konuma sahip olması da aynı oranda bir neden olmuştur. Medya'nın doğuşundan günümüze kadar, dönemlerin en güçlü devletlerinin işgal ve istilalarına maruz kalmasında ve onların çıkar çatışmalarının hesaplaşma alanı olmasının altında, ülkemizin iştah kabartıcı ekonomik zenginlikleri ve stratejik konumu yatmaktadır. Zira, ülkemiz, tarihin hemen hiçbir döneminde tek bir gücün elinde kalmamıştır.

Tarihimize baktığımızda bu işgalci güçlerin ülkemizi öyle kolay kolay ele geçiremediklerini, halkımızın tarihin her döneminde bu güçlere karşı, medeniyetten kopma pahasına ve en ilkel araç ve yöntemlerle de olsa, çetin direnişler sergilediğini görürüz. Bu, yakın tarihimize kadar böyle sürmüştür. Ülkemizi egemenlikleri altında tutan güçler arasında çıkan çatışmalarda veya iç didişme dönemlerinde yine direnişlerin sergilendiğini görürüz. Ancak, bu direnişçi özelliğine rağmen, halkımız bağımsız ülkesini bir türlü kuramadıysa; bunun başlıca nedeni Kürt egemen güçlerinin ulusal, toplumsal çıkarlarımız yerine, ailesel veya aşiret çıkarları peşinde olması ve bu çıkarları uğruna, ülkeyi, bu sömürgeci dış güçlere pervasızca peşkeş çekmeleri, kendi halkına karşı hep ihanet yolunda gitmeleri ve bu ayrı ayrı dış güçlerin piyonları olarak sürekli birbirleriyle savaşmaları yoluyla, halkın birlik ve beraberliğinin temellerini dinamitlemeleri ve darmadağın etmeleridir. Bu durum, Kürdistan'da uşaklık, teslimiyet ve ihanetin yaygınlaştırılmasına neden oldu. Ve toplumu bağımsızlıkçı temelde örgütleyebilecek bir irade birliğinden yoksun kıldı. Eğer, kurtuluşçu amaçlarla ortaya çıkmak isteyenler olduysa da bu, çok dar çerçevede kaldı. Ve bu köklü ihanet ve uşaklık karşısında bir şey yapamayıp söndüler.

Bu karanlık tarihine ve bütün sömürgeci uygulamalara rağmen, 1940'lara kadar Kürt tarihi, Kürtlüğünden fazla bir şey kaybetmedi diyebiliriz. Ancak özellikle 1938'de son direnme noktaları da bastırılıp Kürdistan tam denetim altına alınınca kapitalist sömürgecilik, toplumu her yönüyle başkalaşıma uğratmaya ve özellikle TC sömürgeciliği Kürdistan'ı yayılma alanı seçerek; Kürtleri, Türk ulusunun potası içinde eritme hedefini uygulamaya koyuldu.

Bu yıllar, Kürdistan tarihinin en acımasız ve koyu karanlık yılları oldu. Zira bu kez tarihten halk olarak silinme sürecine sokuldu. Bu yıllar, Kürdün Kürtlüğünden utanır olduğu, ihanet ve uşaklık yolunda yarıştığı yıllar oldu.

Bu şekilde devam eden süreçte, Türk sömürgecilerinin ihtiyaçlarının nedeni olarak ülkemizde zayıf da olsa kapitalizm gelişmiş ve bu yeni ekonomik yapı doğal olarak sosyal sınıfların farklılaşmasını beraberinde getirmiştir. 1960-1970'li yıllarda Türkiye'de okuyan bir kısım Kürdistanlı genç, Marksizm-Leninizm ile tanıştı. Özellikle ağa ve komprador çocuğu olan ve ihanetin kucağında büyüyen bu gençlik, Kürdistan için bağımsızlıkçı bir ideoloji üretme ve Marksizm-Leninizmi Kürdistan şartlarına indirgeyerek militan bir devrimci mücadele örgütleme yetenek ve özelliklerinden yoksundu. Zira, Kürdistan'ın bu ölüme gidişini durdurup onu yeniden yaşama döndürecek bir güce ihtiyacı vardı. Bu güç, kuşkusuz teslimiyetçi, reformist, uzlaşmacı, pasifist, küçük-burjuva teslimiyetçiler olamazdı.

Halkımız, Kürdistan'da en zayıf ve umutsuz kıpırtılara dahi umut bağladı yüzyıllarca. Geçmiş direnişlerde başı çeken önderlikler gerici sınıfsal karakterleri nedeni ile, sorunu çözmekten uzaklardı. Bunlar, halkımıza bir türlü özlenen yaşamı ve refahı sağlayamadı. Tutsaklığı içinde yok oluşun son saatlerini yaşayan halkımızın önüne bu defa sömürgeciliğin ihtiyaçları temelinde ülkemizde boy atan, küçük-burjuvazinin çıkarlarını hedefleyen önderlikler çıktı. Kürt küçük-burjuvazisinin mayasında yer tutan döneklik, teslimiyet, kaypaklık, uzlaşmacılık, reformist karakteri, şimdiye kadar halkımız adına yaptığını iddia ettiği sözde önderlikler halk çıkarlarını kendi çıkarlarına peşkeş çekmekten öteye gitmedi. Bu amaçla halkımızın umutlarını geçmiş feodal önderlikler gibi bir kez daha yerden yere çaldı. Onbinlerce aydın Kürt gencine pasifizm ve teslimiyetle uzlaşmacılık zehirini şırınga etti. Oysa bu, bilime ve Marksizme açık, dinamik ve enerji dolu potansiyel, bağımsızlık mücadelemize kaydırılabilseydi daha yıllar önce dağlarımız bağımsızlık mücadelemizin müjdesini verecekti halkımıza. Küçük-burjuva ve feodal çıkarlarını çekinmeden özdeş kılan, bin bir kılıf altına gizlemekten sakınmayan, teslimiyet, mücadelesizlik, tutsaklık ve sorumsuzluğun bayrağı olan Kürt küçük-burjuva önderlikler, halkımızın umutlarıyla oynamalarının yanısıra, mücadeleye kazanılabilecek onbinlerce ülke gencinin beyniyle oynuyorlardı. Kürdistan tarihinde binlerce yıl süren katliamların bir yenisini de son yıllarda bu sözde önderlikler gerçekleştireceklerdi. Kendi paylarına düşen tarihsel sorumluluklarını bu yolla gerçekleştirmiş oldular. Bizi, düze çıkaracak önder bir güç lazımdı. Ama nasıl bir güç?

Marksizm-Leninizm ile donanmış; Kürdistan toplumunu bu ideolojinin perspektifleriyle tahlil edecek; bu tahlile denk düşecek bir siyaset, ulusal kurtuluş siyasetini yaratacak; feodal ve küçük-burjuva çıkar ve anlayışlar yerine ulusal çıkarları gözetecek; dünya halklarıyla ilişki kurup, varlığı unutturulan Kürdistan halkı ve mücadelesini tanıtacak; sömürge durumumuzun baş sorumlularından biri olan Kürt uşak ve hain sınıflarını doğru tespit edip toplum üzerinde zorla sağladıkları denetim ve etkinliklerini kıracak, her türlü gerici, çağdışı kurum, kuruluş ve düşüncelerle mücadele edip onları tasfiye edecek; dost ve müttefiklerini, düşmanlarını, bunların taktik ve stratejik akımlarını doğru tespit edecek; ve en önemlisi Kürdistan'da karşı-devrimci zorla kurumlaştırılan sömürgeciliği söküp atacak ilerici, devrimci örgütlerini yaratacak ve bünyesinde toplumun birlik ve beraberliğini sağlayacak bir güç; ancak bağımsız bir ülke ve modern bir Kürt ulusu yaratabilirdi. Ancak, böyle bir gücün önderliğinde demokratik, müreffeh bir ulus olarak, dünya bağımsız halkları ailesi içindeki yerini alabilirdi, Kürt halkı!

İşte bu güç, "direnmek yaşamaktır" diyen büyük önder APO önderliğinde ortaya çıkan grubun doğru siyaseti ve insanlarımızın azim, fedakarlık ve kararlılığıyla kısa sürede ülke sathında yayılıp dal budak salarak örgütlenen PKK oldu. Bu güç, Kürdistan halkının nefes boruları, beyni, kısacası her şeyiydi.

PKK, önüne koyduğu devrim mücadelesinin ne kadar kutsal ve soylu olduğunu bildiği gibi, bu mücadelede düşmanlarının da ne kadar çok ve güçlü olduklarının bilincinde olduğundan, tavizsiz ve kararlı bir mücadele vermesi gerekiyordu.

Zira, ülkemizin yeraldığı dünyanın en önemli, hassas ve kritik bölgesi olan Ortadoğu'nun göbeğinde yeralması ve Kürdistan devriminin aynı zamanda bölge devrimlerinin anahtarı olması gerçeği gözönünde bulundurulduğunda, PKK'nin yükünün ağırlığı ve sorumluluğunun büyüklüğü kendiliğinden anlaşılacaktır. Işte bu büyük sorumluluk, büyük mücadeleler, fedakarlık ve tavizsiz kararlılıklar da gerektirir.

Bunun bilincinde olan sömürgecilik, doğuşundan beri hareketimize karşı imha politikası güdegelmiştir. Partimize ve onun örgütleri ile insanlarına karşı savaşta, hiçbir ahlaki ve insani kural tanımaksızın, her türlü imha yol ve yöntemini mübah sayarak hareket etmiş, etmektedir; ve edecektir de. Bu durum, Türk sömürgeciliğinin yegane mirası ve kültürü olan militarist askeri kültürünün tüm dokularına işlenişinin Kürdistan'daki tipik görüntüsüdür.

Böyle yüce bir davayı omuzlayan bir hareketin saflarında yeralmak, her şerefli Kürdistan insanının vazgeçilmez, ertelenemez görevidir.

Arkadaşlar! Kürdistan halkının bir evladı olarak, büyük oranda, babamın Güney Kürdistan Kürt hareketi saflarında savaşarak daha 1965 yılında şehit düşmesi, benim devrimci hareketin saflarına katılmamda itici bir rol oynadı. Bu doğal yurtseverlikle, Kürdistan Devrimcileri Batman'da belirir belirmez (Mazlum DOĞAN, 1976 ortaları) saflarda yerimi aldım. Ancak, maddi olanaksızlıklardan ötürü, 1979 başlarına kadar, sadece okul süresince faal devrimcilik yapabildim. Bunun dışındaki zamanımda ailemi geçindirmek için çalışmak zorundaydım. 1979 yılının başından itibaren kendimi tümüyle devrimci mücadeleye adayabildim. Fakat, mücadelemizin yukarda anlattığım büyük görevlerinin ve kaldırmak zorunda olduğu ağır yükün ve zorluklarının tam bilincinde olmadığım için birçok arkadaşın içine düştüğü tutuma ben de düşüp, hayatın her alanında eksikliğini hissettiğim teorik donanıma önem vermedim. Verilen görevleri şevkle ve mümkün olduğunca eksiksiz yapmama rağmen, bir devrimci için vazgeçilmez olan teorik donanımdan ve politik bilinçlilikten yoksun kaldım sayılır. Partimin binbir zorluk ve güçlükle yarattığı eğitsel olanakları önemsemiyor, her şey silah sanıyordum. Bunun acısını ilkin soruşturmada, daha sonra da cezaevi ve mahkemelerde fazlasıyla çektim.

İşte ben, bu eksikliklerle 1980 yılının ilk ayında yakalandım. Bir PKK'linin direnişçi, tavizsiz kişiliğine tam anlamıyla layık olamadım ve zaafiyet içine düştüm. Gerçi burada Partiyi ve konumunu savundum ama, bu benim oradaki tavizkar tutumumu değiştirmez. Kısacası, bir devrimci için en önemli sınama merkezlerinden biri olan polis soruşturma sınavından iyi not alamadım.

Cezaevinde, eksikliklerimi gidermeye henüz koyulmuşken, cuntayla birlikte gelen işkenceler eşliğinde faşist uygulamalar dayatıldı. Artık yepyeni bir döneme giriyorduk. Soruşturmada tam olarak sergileyemediğim direnişçiliği cezaevinde faşist uygulamalara karşı sergilemeliydim. Ve öyle yaptım. 1981 Mayıs'ına kadar, her dakikasında ölümle burun buruna olarak direndim. Diğer yoldaşlarım gibi.

Cuntanın dışarda estirdiği teröre paralel olarak ve daha katmerlice cezaevlerinde uygulanan faşist terör ve işkence furyası iyi tahlil edilmeliydi. Yani cezaevinde uygulamak üzere önüne koyduğu program iyi hesaplanmalıydı. Bu bilinmeden ona karşı mücadele de hedefini bulamayacağından başarılı olamayacaktı.

Diyarbakır cezaevinde Türk sömürgeci faşistleri, kısa sürede hedefe ulaşmak istiyordu. İlk hedefleri, her şeyden önce cezaevinde devrimci otoritenin yerine kendi otoritelerini sağlamak ve bundan sonra var olan örgütlenmemizi dağıtmaktı. Bunu yaparken, gerici zorun her türlüsünü mübah saydı. En üst düzeydeki karşı zor yöntemleriyle örgütlenmemizi dağıttılar. Sonra bizi teslim alıp özellikle siyasi, düşünsel olarak bizi teslim almak; bitirip mahkemelerde itiraf yaptırmak suretiyle Partiye, halka ve davaya ihanet ettirerek, davayı şahsımızda boğmak istiyordu düşman.

Bizler, her ne kadar cuntanın bu programını biliyorduysak da; bir zindan tecrübesine sahip olmadığımızdan hemen hemen her aşamada da acemilik çektiğimizi söyleyebilirim. Zira, bilmekle yaşamak farklı şeylerdi. Cuntanın, yukarıda da anlattığım programına, işkence eşliğinde dayattığı faşist uygulamalara, arkadaşlarımla birlikte karşı koyup direndim. 1981 Mayıs'ına kadar süren bu direnişimizin tüm yücelik ve görkemine rağmen, yine de büyük eksikliğimiz vardı. O da ölümdü. Yani, ölmesini bilmiyorduk. Oysa direndiğimiz sürecin her dakikasında ölümle burun buruna, kucak kucağaydık. Bu direniş sürecinden sonra toplu olarak düştüğümüz teslimiyet dönemi boyunca sömürgeciliğin her türlü vaad, hile ve ölüm tehditlerine rağmen düşürmek istediği "itiraf" çirkefine düşmedim. Ve hiçbir zaman, düşünsel ve ideolojik olarak düşmana teslim olmadım. Bu alanda düşmanı mahkum ettim. Bunun bedelinin, vahşet ortamında neler olduğunu anlatmama gerek yok. Yine bu dönemde elimden geldiğince arkadaşlarımı korumaya ve onlara yardımcı olmaya çaba sarfettim.

Faşist mahkemelerin ve ihanetçi takımın, PKK'ye ve davamıza yönelik karalama ve saldırılarına karşı koyarak, mücadelemizin haklılığı ve doğruluğunu gururla savundum. İnsanların kendilerini hukuki olarak bile savunamadığı sözkonusu teslimiyet ve vahşet ortamında PKK'yi ve davayı siyasi olarak savunmanın bedelinin ne olacağı sır değildi. Zaten, teslimiyet, durumumuzdan duyduğumuz vicdan azabını ve utancını az da olsa hafifleten bu savunmaydı. Bundan başka da bir devrimci sermayemiz yoktu.

1982 Newroz'unda Mazlum yoldaşın yaktığı direniş meşalesi, daha sonraları Dörtlerin kendilerini diri diri yakması ve Hayri, Kemal, Akif ve Ali yoldaşların kanlarıyla gürleştirdikleri direniş meşalesi, Eylül 1983'te yangına dönüşerek teslimiyete son verdi. Bununla, çok değerli canlar pahasına, düşmanın hevesini kursağına bırakıp planlarını suya düşürdük. Bu ve bundan sonraki direnişlerde de arkadaşlarımın yanında yeralarak direndim. Cezaevi yaşamım boyunca, APO'ya, Partiye, halka ve şehitlere olan bağlılık ve inancımı hiçbir zaman yitirmedim. Ve şunun bilincine vardım ki, gerektiğinde halk için, ülke için ölünmesi bilinmelidir.

Zira, artık ülkemizin ve halkımızın yaratacağı ve yaşatacağı bir tek şey var. Direniş! Bu sözün kutsallığını kavramak ve bundan başka bizi kurtaracak bir gücün olmadığına inanmak yeterli değildir. Direnişe iman etmek gerekir. Her şeyi, yarattığımız tüm değerleri, bu kutsal imana borçluyuz. Yaratacağımız tüm güzelliklerin, tüm değerlerin toprağı direniştir. Zindanlar, direnişlerin ne olduğunu çok iyi kavrattı bize. Ama nasıl? İşte sorulması gereken soru bu... Biz direnişin kutsallığını sefilce bir teslimiyet içinde tanıdık. Teslimiyet!.. O onursuz, alçakça yaşam; bizlere direnişi her nefes alışta yürek vuruşunda hissettirdi. Kemal Abi'nin şehit düştüğü ölüm orucunda iken, ***"Ohh! direniş ne güzel"*** diye söyledikleri, hala zindan duvarlarında yankılanmaktadır. Direniş bize insanlığımızı, onurumuzu, Kürtlüğümüzü, koskoca bir halk ve ülke

kazandırdı. Direniş bize bizi kazandırdı. Ölüm uykusundan silkeleyip gözlerimizi dünyanın gerçeklerine açtırdı. Direniş bize, yarının kızıl şafağında kendi kendimizin efendisi bir halk, ülke bağımsızlığımızı ve devrimimizi kazandıracak. Yarın, bir ipin ucunda tomurcuk vermiş bir dal gibi sallanacak olan bedenim değil, direnişin kutsal meyvesi olacaktır. Toprak olacak bedenim direnişin fidanlarını yetiştirecektir.

Bana böyle soylu ve şerefli bir görevi verip saflarını bana açan Partime ve bugünlere gelmemde bana yardımcı olan tüm yoldaşlarıma şükran borçluyum.

Bugün Türk sömürgeciliği, davamıza katkı ve bağlılımdan ötürü beni idam cezasına çarptırmasıyla, halkım ve ülkem için öleceğim için bundan daha büyük bir şeref düşünemiyorum. Bu tür şerefli bir ölüm kolay kolay kimseye nasip olmaz. Bundan ötürü ben çok şanslı ve mutluyum.

İnsanın, canının, ülkesinin temellerine harç olması kadar soylu ve değerli bir görev ve davranış düşünemiyorum.

Evet, Diyarbakır zindanlarında insanlık onurunun sesi, yıllarca tarihin az tanık olduğu işkence ve vahşet uygulamalarına geçit vermeyip Parti bayrağını soylu ve görkemli direnişleriyle zindan burçlarına dikmiş siz tutsak yoldaşlar!

Nasıl ki, birlikte kaptığımız Parti bayrağının mümkün olduğunca bugüne kadar yükseltip yüceltiysem, idam sehpasında da davaya ve sizlere layık olacağıma söz veriyor, sizlerin de büyük inanç, azim ve fedakarlıklarla bugüne getirdiğiniz mücadelemizi, bundan böyle de daha azimlice sürdüreceğinize inancım ve güvenim tamdır.

Cefakar Kürt halkı!

Üçbin yıllık tarihin boyunca çok acılar, cefalar çektin. Hep düşmanlara kul edildin. Kölece çalıştırıldın. Sayısız direnişler sergiledin. Hep ihanete uğradın. Tarihin boyunca gerçek kurtuluşçu kuvvetlerin yaratılmadı. Egemen uşak sınıfların ve hep dış güçlere tutsak ve köle durumuna getirildin. Bağımsızlığını hak ettin artık; almalısın.

Üçbin yıllık karanlık tarihini durdurup, PKK'nin etrafında kenetlenmelisin. Kutlu olsun sana; PKK-ARGK-ERNK. Bu organize gerçek kurtuluşçu güç ve kuvvetlerini iyi tanımalısın. Bunların değerini ve senin açından yüceliğini iyi tanı, kavra ve bağrından çıkardığın güçlerine sıcak kucağını aç. Varını yoğunu ortaya koyarak bütün olanaklarını, bu güçlerin için seferber etmelisin. Zira bu, belki de senin son umudundur. Bu senin ölüm kalım savaşındır. Yeterince uğradığın ihanetlere ve bölünmüşlüğe saflarını kapat ve irade birliğin olan ERNK, ARGK'ye PKK öncülüğünde dört elle sarıl. İdam sehpasındaki bir evladın olarak bu, senden son dileğimdir.

Bu soylu kavganda bir evladın olarak ben, bugüne kadar eksiklik ve zaaflarıma rağmen, üzerime düşeni gücüm, yeteneğim oranında yapmaya çalıştım. İç ihanetlere ve sömürgeciliğe karşı senin kurtuluş kavganı verdim. Zindanlarda ve faşist mahkemelerde her türlü tehlikeye meydan okuyarak, senin ve kurtuluş kuvvetlerimizin adını ve mücadelesini gururla savundum.

İşte, bu faaliyetlerimden ötürü düşman beni senin kucağından alıp hazırladığı darağaçlarına götürmeye hazırlanıyor. Ama gönlün rahat olsun. İdam sehpasında da senin ve kurtuluş kuvvetlerimizin adını ve davanın haklılığını en gür sesimle gururla haykıracağım.

Halkımın yol göstericisi, beyni, gerçek önder gücü, sosyalizmin ülkemizdeki teminatı, yarınların kızıl şafağının müjdecisi, halkımın ve tüm ilerici insanlığın gururu, gözbebeğim PKK!

İdam sehpasına hazırlandığım şu günlerde, senin çizdiğin yolda, bana emanet ettiğin bayrağına ne derece layık olabildim. Bunun, uzun muhasebesini yapmayacağım burada. Ama, sana burada seslenirken, içimdeki eziklikle sana yeterince layık olamadığımı söylüyorum. Evet! Senin tavizsiz, baştan sona direniş olan yolunda zaman zaman sendeledim, düştüm. Fakat, hiçbir zaman sana olan inanç ve bağlılığımı yitirmedim. Çizdiğin devrim yolunda sendelediğim, düştüğüm oldu. Ama, bu anlamda bile ayağa kalkıp yoluma devam etmenin çarelerini aradım. Ve her defasında da başardım. Sana, hiçbir zaman ihanet edecek kadar alçalmadım. Sana, hiçbir zaman bilerek isteyerek zarar vermedim ve yolundan ayrılmadım. Hiçbir zaman senin doğruluğundan şüpheye düşmedim. Benden hesap sorma hakkını senden başka hiç kimseye tanımadım. Düştüğüm en acılı ve en umutsuz anlarımda bile ilham kaynağım olan seni savundum. Her şart ve koşul altında senin yolunda yürüdüğümün bir nişanesi olan idam sehpasına giderken; senin o gurur kaynağım olan ismini, göğsüm kabararak haykıracağım. Burada seni, en iyi şekilde temsil edeceğime söz veriyorum.

Kurtuluş kavgamızın ışığı, büyük önderi, ilham ve gurur kaynağımız APO

Her şeyden önce, bu günleri görmemizde yaratıcı, eşsiz katkılarından dolayı şahsım ve Kürdistan halkı sana her şeyimizle birlikte şükran ve minnet borçluyuz. Senin çizdiğin yolda bugüne kadar yetenek ve bilincim oranında çalıştım. Ancak, senin yaratmak istediğin Kürdistanlı tipi ve kişiliğine şahsımda tam olarak somutlaştırdığımı söyleyemem. Ama, bütün çabamla böyle bir kişiliği bulmak için çalıştım. Sana bağlılığımın hediyesi olarak düşmanın bana öngördüğü idam sehpasında da, daha bir şuurla ve gür bir sesle senin büyük adını haykıracağım. İdam sehpasında sana layık davranacağıma söz veriyorum.

Partim PKK ve halkımın kurtuluş kuvveti ARGK'ye!

Ülkemiz bağımsızlığa ermeden, halkımız özlenen yaşama kavuşmadan elden silah düşmesin. Yıllarca vahşi işkenceler altında inlerken, zindan duvarlarının direniş naralarımızla çökmesini özledim. Zindanlarda bunu başardık. Dağlarımızda ve ovalarımızda da başaracağız. Bunu biliyorum. Zindandaki vahşet yıllarında hep bir silahın patlamasını, bir kurşun vızıltısını düşledim. Halen da öyle!.. Silahıma doyamadan keza sevdiğine doyamamış bir nazlı gelin gibi sizlere teslim ediyorum. Vahşet yıllarının koyu karanlığında geceleri, hep, hücremin kuytu köşelerinde silahımla sohbet ettim. Uykularımda, gizli gizli ona sarıldım. Silahıma ve soylu kavgamıza doyamadan aranızdan ayrılırken; silahımı sizlere emanet ediyorum. Ben, darağacında son nefesimi verirken, sizleri anacağım ve sizlere en iyi şekilde layık olmaktan başka düşünce ve davranış içine girmeyeceğim. Sizlere söz veriyorum.

Dağlarımız! Ey kutsal dağlarım; sen ki, halkım varoldıığu günden beri ona ana kucağı oldun. Düşman halkımı istediğinde onun isyanını kucakladın. Düşman yurduma saldırdığında ülkemin onurlu başının nöbetçisi oldun. Tarih ananın rahmine düştüğümüzde Zerdüşt'ün kutsal ateşlerini taşıdın başında. Tarihe gözlerimizi açarken. Newroz ateşleri senin üstünde yükselerek doğuşumuzu müjdeledi, komşu halklara. Ya nasıl unuturum seni. Hasretin hiç bırakmadı ki beni. Düşman elinde en korkunç yıllarımda varlığınla avuttun beni. Nasıl dayanacağım hasretine. Sömürgecilik, az daha seni de küstürecekti dünyaya. Karabulutları salmak istiyordu başına. Senin heybetinden korkuyordu düşman! Bak! Şana gelenler var. Civan, daha kızlar, silahına sözlü, sana yeminli! Onları koru en kuytu yerlerinde, en Onları koru en kuytu yerlerinde, en bilinmez zulalarında sakla onları. Bunlar onurun dimdik başı, sana benziyor. Senden öğrenmişler, böyle dik durmayı, düşmana meydan okumayı. Sarıp sarmala onları, koparıp alsınlar düşmandan hasretini çektiğin ayrı düşürüldüğün ovaları.

Tüm ilerici insanlık! Bugüne kadar milyonlarca kez direnerek milyonlarca evladını yitiren, kanını oluk oluk akıtarak; sesini sana duyurmak isteyen mazlum halkımın bugün yükselen gür sesine kulak vermelisin. Senin gibi kendisi de özgür ve müreffeh olmak için verdiği mücadeleye omuz vermelisin. Zira bu senin ilerici ve insan olmanın bir gereğidir. Oluşturduğunuz ailenin bir ferdi olmak isteyen halkıma layık olduğu yeri vermeli ve bugüne kadar halkımın sömürge durumundan sızlayan yüreğinizi ve vicdanınızı rahatlatmalısınız. Desteğinizi halkımın kurtuluş kuvvetlerinden esirgememelisiniz. İnsanlık değerleri ve onurunun korunması kavgasında, davayı götürüleceğim darağacında insanlık onuru ve değerlerinin gür sesi olacağıma dair size söz veriyorum.

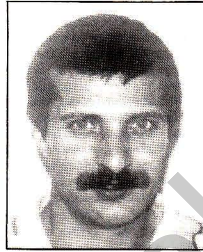
Kardeş Türk halkı! Kürdistan halkının olduğu kadar senin de amansız düşmanlarından olan egemen güçlerin sesi, kardeşin olan Kürt halkına karşı kışkırtmasına izin vermemelisin. Senin de kurtuluşunun bağlı bulunduğu; halkımın bağımsızlık mücadelesinde ortak düşmana karşı Kürt halkına destek olmalısın. Şunu hiçbir zaman unutma ki, Kürdistan halkı özgür, ülkesi bağımsız olmadan, sen ne özgür olabilirsin ne de vicdanen rahat edebilirsin.

—Zafer halkımızın ve insanlık onurunun olacaktır!
—Kahrolsun emperyalizm ve sömürgecilik!
—Yaşasın bağımsızlık ve proleter enternasyonalizmi!
—Yaşasın PKK-ERNK-ARGK!
—Yaşasın APO!
—Yaşasın halk savaşımız!

Alaattin Aktaş/23.4.1987

Sadrettin AYDINLIK

"Sizlerden ayrılırken, Partiye, devrim şehitlerine, tutuklu kadro ve önderlerime söz veriyorum. Ölümü küçümseyerek göğüsleyeceğim."

Arkadaşlar!

Düşman tarafından ölüm cezasına çarptırılan bir Kürdistanlı devrimci için ölüm kendini dayattığı zaman; dağda, şehirde, ovada olduğu gibi zindanda da, ölüm sehpasına çıktığında tereddütsüz bir biçimde ölümle kucaklaşabilmelidir.

İşte ben de, yüzleri bulan Kürdistanlı yurtsever devrimcilerden biri olarak idam "cezasına" çarptırılmışım. Bu vesileyle Partime, halkıma ve yoldaşlarıma bağlılığımı birkaç sözle dile getirmek istiyorum.

PKK öncülüğünde gelişen ulusal kurtuluş mücadelesine katıldığım andan itibaren düşündüğüm tek şey, Parti düşünce ve kişiliğine layık olmaydı. Partinin bana verdiği her görevi gücüm oranında titizlikle yerine getirmeydi. Hiçbir zaman sorumluluk ve görevden kaçmadım. Partinin yaratmış olduğu değer, araç ve gereçlere karşı saygımı korumak için elimden geldiği kadarıyla özen gösterdim. Hiçbir zaman Partiye ve halka karşı suç işleme veya ihanet etme gibi duygu ve tavrım olmadı. Parti içindeki bozguncu unsurlara karşı uyanık ve duyarlı olmak için elimden geldiği kadarıyla çabaladım. Üstüme olan görev ve saygım hiçbir zaman sarsmadı.

Üzülerek belirtmek istediğim ve bilmeniz gereken bir husus var. Yakalandığım gün 8 Şubat 1983'tü. Düşmanın eline yaralı olarak esir düştüm. İlk iki-üç gün konuşma olanağım yoktu. Kaybettiğim kan ve yaraya müdahale etmeme, düşmanın psikolojik savaşı, özellikle "sizi ihbarlayan halkınız, kurtulduğunuz halde sizi yine o halk teslim etti bize." Oldukça direnme ve azim gücümü yitiriyordum. Çözülmem tam olmasa da yine oldu. 7 gün 7 gece, teslimiyet mi, yoksa Partiye bağlı kalma mı? Ancak Partiye ve halka olan inancımı yitirmedim. Demem, olan oldu. Önemli olan bundan sonra birbirimize güvenme ve ne olursa olsun Partiye ve halka ihanet etmememdir. O günden ta cezaevine ve mahkemeye dek, gücüm oranında Parti propagandasını taraftarlar arasında yaparak, moral vererek nasıl ifade verecekleri konusunda gücüm oranında destek ve yardım verdim.

Ancak, devrimci yaşamımda en nefret ettiğim ve ikilemeye düştüğüm ilk birinci hafta; yakalanma günümdü. Bunu özellikle kahredici tarzda, benimle toprağa gömeceğimi bilmelisiniz. En kötü şey, ölümün gerektiği zaman ölümden korkmadır. Ama bunun karşılığı ve çaresi canımı verme dışında, hiçbir devrimci yol ve yöntem olamaz.

Kadro arkadaşlarıma!

Bilindiği gibi ülkemiz Kürdistan tarih boyunca yabancı güçlerin işgal, istila ve sömürgecilik hareketlerine uğramış, her türden gelişmesi, parçalanmış, dağıtılmış ve yok edilmek istenmiş. Bu olumsuz gidişat 1970'lerde PKK'nin çıkış yapmasıyla durdurulmuştur. Tek kelimeyle başaşağıya gidiş tarihimizi ters çevirmiş, çağdaş düşünceler ışığında ulusal kurtuluş savaşımızın başlatıcısı, geliştiricisi ve zafere ulaştıracak olanı da Partimiz PKK olmuş ve olacaktır.

Böyle gelişmenin kaydedilmesi, önemli ve anlamlı olduğu kadarıyla, zor ve çetindi. Bu zor ve çetin koşulları aşmış ve aşacak olan Parti kadrolarıdır. Parti kadrolarına her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyulmaktadır. Toplumsal yapımızın geriliği, devrimimizin zorlukları gözönüne getirildiğinde, kadroların devrimin başından bağımsızlık ve sonrasına dek devrimdeki rolü, önemi ve belirleyici önemi daha anlaşılır.

Bizim ve halkımızın gözbebeği olan Partimizi korumak ve geliştirmek, gerektiğinde ölümle kucaklaşmak boynumuzun borcudur. Milli bilinçle büyük bir azim ve coşkuyla, gece-gündüz demeden, usanmadan, bıkmadan Parti çizgimizi korumak, her türden saldırıya karşı uyanık olup tetikte olmak; halkımızın siyasal birliği olan ERNK ve halkımızın askeri gücü olan ARGK'yi, Partimizin siyasal çizgisi doğrultusunda yön vermek, her PKK'linin boynunun borcudur. Kendim, bu düşüncede olduğuma söz vererek, diğer yoldaşlarıma olan inancım tamdır.

Düşmana esir düşmüş Parti kadroları, geçmiş mücadele tarihimizin ispatladığı gibi, halk ve Partisi için en ufak bir çıkar veya kişisel kaygıya düşmeden, son anına dek karşısındaki düşmana, Partili beyin, Partili düşünce ve Partinin direnişçi çizgisiyle karşı koyarak onu yenmeyi bildiler. Ve bu uğurda yaşamlarına son vererek ölümsüzleştiler. İşte bu insanların direnişi ve ölümsüzleşmeleri, beyinlerimizde algılandıkça ilham ve güç kaynağımızdır. Önemli olan bu güç ve cesareti Parti bilinciyle göstermektir. Sizlerden ayrılırken, Partiye, devrim şehitlerine, tutuklu kadro ve önderlerime söz veriyorum. Ölümü küçümseyerek göğüsleyeceğim. Varlığımız ve geleceğimiz PKK'dir. Onun için bir can vermek, gurur verici olduğu gibi bir hiçtir. Sizlere binlerce arkadaşlık ve devrimci selamlarımı sunar, sonsuza dek gömülmek isterim!..

Yurtsever Parti sempatizanları ve halkıma

Emperyalizme, sömürgeciliğe ve yerli gericiliğe karşı ulusal ve sınıfsal kurtuluş mücadelesi veren, onurlu ve şerefli çağdaş uluslar ailesi içerisinde yerini alan halklar gibi halkımız da bu özgür ailenin bir üyesi olma savaşını veriyor. Bunun, öncü yaratıcısı PKK'dir. Her halk gibi, halkımız da binbir fedakarlıkla ve acı sonucu yarattığı değerlere sahip çıkarak, değerlere dört elle sarılarak yaşatacağına inancım ve güvenim sonsuzdur. Diyebilirim ki, halk tarihimizde en değerli olan değerlerimiz, değerimiz örgütümüzdür. PKK'dir, ARGK ve ERNK'dir. Geçmişteki örgütsüzlük yerini çağdaş koşullara göre bir örgütçülüğe bırakmıştır. Yolumuz belli, varacağımız hedef belli, birleşeceğimiz dostlar belli. Karanlıkta hiçbir şey kalmamıştır. Bize düşen görev, çizilen yolda yürümek ve gösterilen hedefe varmaktır. Ve ancak kurtuluşumuzun yolu da buradadır. Yoksa bireysel ve ailevi çıkarları düşünüp kurtuluşu orada aramak, bizi çıkmaza sokar.

Yurtseverlik, her koşul altında halkına ve toprağına olan bağlılığını gösterip, bunlara kasteden düşmana karşı savaşmaktır. O

Devamı 23. sayfada

PARTİ YAŞAMI - PARTİ MÜCADELESİ

KÜÇÜK KAHRAMANIN ŞİİRİ

Vaadedilmiş intikam çocuğu ya da Zağroslar'da bir ceylan

GEÇEN SAYIDAN DEVAM

Bir gerilla olarak ağır yük kaldırması, herkesin ağzındaydı. Dillerden düşmüyordu. PKK gerillaları için yük taşımak önemlidir. Hem de çok... Bilinir. Küçük Mazlum işte yaşına göre çok ağır yük alabiliyordu. Yaşına göre çok güçlüydü çünkü. Bedenen hızla gelişiyordu. MG-3 silahını mermi dolu çantasıyla birlikte kaldırıyordu. Kendi Kalaşnikofu ve raxtı da üstünde. Toplam 40 kiloya yakın yani! Hem de koşar adım, adeta koşarak. 13 yaşında taptaze bir insan bu!

sesleri, kurt saldırıları, dondurucu nöbetler, daracık çadırlar, öfkeler, acılar, cezalar, tepkiler, sert tartışmalarla büyüdü. Kitaplar, defterler, kalemler, resimler, şiirler, silahlar, bombalar, patlayıcılar, savaş taktikleri, içtimalar, askeri selamlar, gazeteler, ödevler, dersler fotoğraflarla büyüdü; eğlence geceleri, yoldaş sofraları, çay sohbetleri, gülüşmeler, mutluluklar, türküler, sevgiler, öğütler, saygılar, sevinçler, duygular, Cimşitler, İsmetler, Ferikler, Leylalar, Zekiler, Ferhanlar, Dararlar, Şoreşler ve Rüstemlerle

dan beğenilmeyince hemen koştu ve kısa sürede iki tane birden yaptı. İkisi de iyiydi. Artık kim ne diyebilirdi? Büyüklerin bile anlamakta zorluk çektiği o karışık ve teknik patlayıcılar dersinde seçkin öğrencilerdendi. Gördüğü teorik ders temelinde büyük bir ilgi ve merakla kendi kendisine çok çeşitli tuzak yöntemleri ve planlar geliştiriyordu.

Çok canlıydı. Atik, çevik ve atletik vücutlu! Çok hareketliydi. Yürürken, otururken, konuşurken, yemek yerken bile. Cansız bir şekilde yerinde durmak nedir bil-

larca yıllık utancı miras olarak

ça büyük olmasına, daha iri cüssesine güvenerek Küçük Mazlum'un üstüne çöktü. Ellerini boğazına götürdü. Ve sıkmaya başladı. Tehlike karşısında Küçük Mazlum'un elleri köşede duran kırmızı şarjörlü Kalaşnikofuna uzandı. Mekanizmasıyla uğraşmaya başladı ve mermiyi ağzına verdi. Boğuşma başladı. Tam bu esnada diğer gerillalar gürültüye koşmuşlardı. Bu manzarayı görünce irkildiler. İkisini ayırdılar.

Küçük Mazlum öylesine yaman bir kişilikti. Yırtıcı, parçalayıcı, işbitirici! Hakkını söke söke alan kişilerdendi. Boyuneğmecilik adeta hiç yanına bile uğramamıştı O'nun; diretici ve cesurdu. Gözleri korkuyu görmüyordu bir türlü. Eleştirilerini çekinmeden yapan korkusuz bir eleştiriciydi. O bir PKK kişiliğiydi.

Üst düzeydeki yöneticilere bile

KOZLUK DİRENİŞÇİLERİMİZİ ANIYORUZ

12 Temmuz 1988'de Ahmet GÖRNÜ, Metin ERGİN, M. Sami EREN, Cemal TEPE, Ali TAN, Kasım KOCABAŞ ve Murat yoldaşlar Kozluk'ta şehit düştüler

Metin ERGİN (Hamit)

1968 yılında Siirt'in Batman ilçesinde doğdu. Batman'da TPAO'da işçilik yaparak geçimini sağlayan bir ailenin çocuğu olarak büyüdü. Yaşamı yoksulluklar içerisinde geçti. İçinde yaşadığı bu yoksulluk ve ailesinin işçi kökenli olup yurtsever düşünceler taşıması **Metin ERGİN** (Hamit) yoldaşın devrimci mücadeleyle tanışmasında rol oynadı. Dolayısıyla Hamit yoldaşta proleter kişilik erkenden gelişti. Bu devrime açık kişilik özellikleri, daha sonra katıldığı Parti mücadelesine uyum göstermekte, kolektif çalışma tarzına ulaşmakta ve yoldaşlarıyla kaynaşmakta kendisine büyük avantaj sağlayacaktı.

Metin yoldaş, daha 9 yaşındayken, Parti saflarına katılmış ağabeyi vasıtasıyla ulusal kurtuluş mücadelemize sempati duydu. Bu sempatisini daha sonra, Partimizle bilinçli bir ilişkiye dönüştürecekti. Bu dönemde çok yoğun olarak okudu; öğrendiklerini çevresine aktardı ve sürekli tartışmalar açarak sonuçlar çıkarmak istedi. Bu yönlü coşkulu çaba içerisine girerek kendisini geleceğin devrimciliğine hazırladı. Yaşı ilerledikçe, kişiliği de devrimciliğe doğru olgunlaştı. Okuduğu okul öğrencileri arasında bu mücadeleci özellikleri nedeniyle öne çıktı. Öğrenci-gençlik arasında örgütleme ve propaganda çalışmalarında bulundu.

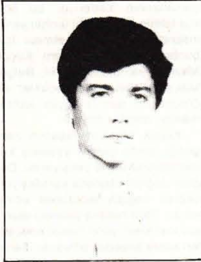
Metin yoldaş, sömürgeciliğe ve sömürüye kin duyma temelinde küçük yaşlardan itibaren kişiliğini yoğurdu; devrimci bir kişiliğe ulaşmanın çabası içerisine girerek, kendisini ulusal kurtuluş mücadelemizin saflarına yetiştirdi. Bağımsızlığın hasretiyle erkenden tanıştığı için, Türk sömürgeciliğine karşı kinini her gün daha da artırarak biledi. Yoldaşlar arası bir sohbette, bu kinini şu şekilde dile getiriyordu.

"Kürdistan gerçekliğini ve Kürdistan'daki sömürgeciliği kavradıkça; her an patlamaya hazır bir bomba olmalıyız."

Metin yoldaşın bir ağabeyinin (Osman ERGİN) 4 seneden beri sömürgeci zindanlarda tutuklu bulunması ve diğer ağabeyinin de **(Ahmet ERGİN)** 1986 yılında Dodan Dağı'nda şehit düşmesi, ailesinin sömürgecilerin baskısına daha yoğun olarak maruz kalmasına yol açtı. Bu durum, Metin yoldaşı daha güçlü bir mücadeleciliğe teşvik etti. Çoğu zaman ailesinin tüm fertleri tutuklanarak çeşitli işkencelerden geçirildiler.

Metin yoldaş da yaşamında 3 kez sömürgeciler tarafından tutuklandı. İlkin, daha 12 yaşlarındayken (1980'de) tutuklandı. İkincisinde, 1985'te Ali Ozansoy adlı alçağın ihaneti sonucu; üçüncüsünde ise, sömürgecilerin Batman'da kendisine ve diğer yurtseverlere karşı gerçekleştirdikleri bir komploda babasıyla birlikte yakalandı. Ancak her üç tutukluluk sürecinde de düşmanın tüm dayatmalarına rağmen bilgi vermeyerek hep direndi. Düşman O'nu konuşturmak için birçok vaadlerde bulundu, amacına ulaşamayınca da tehditlerle çözmeye çalıştı, fakat istediği sonucu alamadı. Çünkü Metin yoldaş, bu dayatmalar karşısında direngen kişiliğini ve politik uyanıklığını konuşturarak sömürgecilerin oyunlarını boşa çıkarıyordu.

Metin yoldaşın değerli yaşamının 3 yılı sömürgeci zindanlarda geçti. Bu süreçteki zindan direnişçiliğinde güçlü bir militan olarak yer aldı. Daha sonra 1987 yılının sonundan itibaren Garzan eyaletinde silahlı direniş mücadelesine katıldı. 1988 Temmuz'unda sömürgeci Türk ordu birlikleriyle Kozluk'ta çıkan bir çatışmada 6 yoldaşıyla birlikte kahramanca direnerek ölümsüzlük mertebesine ulaştı.

Sami EREN (Ekrem)

Sami yoldaş, Siirt'in Kurtalan ilçesinde doğdu. Babasının Batman'da işçi olarak çalışması nedeniyle ailesiyle birlikte Batman'a yerleşti. İlk, orta ve lise öğrenimini Batman'da tamamladı. Okul yıllarında, PKK'nin geliştirdiği ulusal kurtuluş mücadelesine sempati duydu. Lise öğreniminden sonra yüksek öğrenim için Elazığ'a gitti. Bu yıllardaki ulusal kurtuluş mücadelesi ile ilişkileri sempatizanlık düzeyinde oldu.

Elazığ'da devrimci öğrencilerle olan ilişkisinden ötürü, faşistlerin saldırısına uğradı. Okuluna bir süre ara verdi. Daha sonra tekrar okula devam etti; ancak faşistlerin saldırıları öğrenimini tamamlamasına olanak vermedi. Bunun üzerine Batman'a dönerek yüksek okulun elektrik bölümüne kaydını yaptırdı. Bu dönemde ulusal kurtuluş mücadelemize sempatisini daha da geliştirdi. Okul okumaktan çok, öğrenci-gençlik içinde ulusal kurtuluşun propagandasını yaptı. Olumlu özellikleri ve yoğun çabalarından ötürü, öğrenci-gençlik arasında sevilen bir sima konumuna yükseldi.

Sami yoldaş, yürüttüğü ulusal kurtuluşçu çalışmalardan önemli sonuçlara ulaştı. Güçlü devrimci özellikleri, O'nun başarıya gitmesinde rol oynadı. Bu dönemde tüm enerjisini, bilincini ve yeteneklerini devrimci mücadelenin hizmetine sundu. Sömürgecilerin, öğrenci-gençliğe yönelik uşaklaştırıcı, uysallaştırıcı politik uygulamalarına karşı mücadele etti. Ulusal gerçeklikten uzaklaştıran kemalist eğitime karşı devrimci-yurtsever mücadeleyi esas aldı. Bu doğru devrimci anlayışını diğer Kürdistanlı öğrencilere de taşıdı ve onları sömürgeciliğe karşı bu temelde örgütlemeye çalıştı.

Sami yoldaş, öğrenci-gençlik arasındaki devrimci çalışmalarını kendisi için yeterli görmedi. Bu nedenle, bölgede faaliyet yürüten Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu (ARGK) gerillaları ile görüşüp, silahlı mücadeleye katılma isteğini dile getirdi. Bu isteği 6 Temmuz 1988 günü gerçekleşti. Ancak 5 gün sonra, Kürdistan'ı kurtuluşa götüreceğine kesin inandığı silahlı mücadeleye henüz doyamadan 12 Temmuz 1988 günü gerçekleşen Kozluk direnişinde şehit düşerek ölümsüzler kervanına katıldı.

Cemal TEPE (Haki)

Devrimci fedakarlığın ve direnişçi-atılgan ruhun seçkin temsilcisi Cemal yoldaş, Elazığ'ın Karakoçan ilçesinde doğdu.

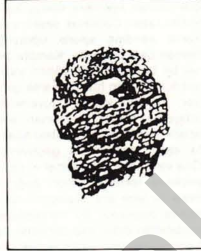
Cemal yoldaş, lise öğrenimini gördüğü yıllarda ulusal kurtuluş mücadelemize sempati duyarak Partimizle sempatizanlık düzeyinde ilişki geliştirdi. 1980 sonrasında yüksek öğrenimini tamamlamak için Türkiye metropollerine gitti.

Kürdistan'da silahlı direniş mücadelesinin 1984'ten sonra daha güçlü temellerde gelişme kaydetmesi, Cemal yoldaşı derinden etkiledi. Mücadelemizin bu derin etkisi O'nu köklü bir karara ulaştıracaktı. Kürdistan'daki gerilla mücadelesine katılmak için girişimlerde

Devamı 23. sayfada

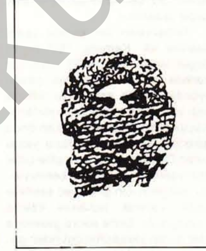
BAYRAKLI ŞEHİTLERİMİZ ÖLÜMSÜZDÜR

Mayıs 1988'de Derik-Bayraklı'da M. Emin ASLAN yoldaşın komutasındaki direnişte şehit düşen Mahmut TEKİN, Uğur ÇELİK, Ali Rıza ve Tahir KURT yoldaşlara ilişkin henüz elimize geçen anı yazılarını yayınlıyoruz.

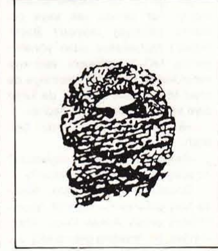

Mahmut TEKİN: Aslen Savur'un Xezabmemo köyünden olan ailesi daha sonra Batmana göç eder. Mahmut yoldaş 1967'de Batman'da doğar. Ancak maddi durumları iyi olmadığı için çok genç yaşta zorunlu olarak çalışma hayatına başlar. Daha sonra 80'den itibaren Lübnan sahasına çalışmaya gider. Partiyle ilişkisi bu alanda olur. Alanda faaliyet yürüten arkadaşlarla tanışır ve Partiye sempati duymaya başlar. 84'te başlayan bu ilişki, 86'da kesin katılıma dönüşür. 87 yazına kadar Mahsum Korkmaz Akademisi'nde Parti eğitiminden geçer. Mahmut yoldaş da birçok yoldaş gibi III. Kongrenin çözümlerinden payını alır. Bir grupla birlikte sonbahar aylarında Mardin bölgesine giden Mahmut yoldaş, Savur biriminde görevlendirilir. Belli bir süre bu alanda faaliyet yürüttükten sonra gittiği Nusaybin alanında grubuyla birlikte 1 Nisan Bagok Direnişine katılır. Çatışmada çok usta bir savaşçılık ve atılganlık sergiler. En büyük özelliklerinden bazıları da, dürüstlük, fedakarlık ve zorluklara aldırış etmemesiydi. Ülke pratiğinde devrimci yaşamı çok kısa geçen Mahmut yoldaş da 6 yoldaşıyla birlikte Derik-Bayraklı köyündeki direnişte şehit oldu.

Ali RIZA: Ali Rıza yoldaş, Güney Kürdistan'dan mücadelemize katılmıştı. Büyük bir yurtseverlik özüne sahip olan bu yoldaşımız, Güney Kürdistanlı olmasına rağmen birçok Güney Kürdistanlı yoldaş gibi, PKK'nin Kuzey Kürdistan da açmış olduğu bağımsızlık bayrağı altında parça farkı gözetmeksizin savaşmaya karar verir. Parti eğitiminden geçen Ali Rıza yoldaş, dışarda da çok hizmet ve görevlerde bulunur. 87'nin sonbaharında bir grup yoldaşıyla Mardin bölgesine geçer. Bayraklı'da şehit düşene kadar birçok eylemde ve başta Bagok Direnişi olmak üzere birçok çatışmaya katılır ve üstün başarılar kaydeder. Ali Rıza yoldaş, aynı zamanda mücadelenin her alanında yetenekli bir yapıya sahipti. Çok canlı, pratik, her göreve koşan, zorluklara dayanıklı ve üstün devrimci ahlakıyla seçkin bir militan ve savaşçıydı. Bayraklı direnişinde de sonuna kadar çatışarak, şehit düşme pahasına birçok yoldaşının düşman çemberinden kurtulmasında büyük rol oynar.

Uğur ÇELİK: Uğur yoldaş, aslen Gercüşlü olup Batman da ikamet eden bir aileye mensuptu. Batman'da 1969 yılında doğmuştu. Öğrenimini orta ikiden terk eder. Ailesi orta hallidir. Medeni Çelik isminde bir ağabeyi Diyarbakır zindanında uzun süreden beri Parti davasından yatmaktadır. Uğur yoldaş Partiyle bağları koptuğu dönemde, yakalanmamak için bir süre için İstanbul'a ağabeyinin yanına gider ve denizcilik dükkanında yardımcı olur. 4-5 yıl kaldıktan sonra gerilla mücadelemizin etkisiyle yeniden ülkeye dönüp saflara katılmak ister. Her ne kadar belli bir süre bu ilişkiyi sağlayamasa da sonunda arkadaşı şehit **Şexmus SAROHAN**'la birlikte Mardin bölgesinde arkadaşları bulup, saflara katılırlar. Henüz genç olmasına rağmen çok kısa bir sürede büyük gelişmeler kaydeder ve aldığı Parti eğitimiyle, politik yönü de gelişir. Çok canlı, fedekar ve dayanıklı olan Uğur yoldaş, büyük bir halk kahramanı ve savaşçısıydı. Korku nedir bilmezdi ve gözünü kırpmadan düşmanın üzerine giderdi. Taşıdığı Bikisi silahıyla düşmana amansızca saldırırdı. Her eylem ve çatışmada büyük ustalıklar sergilemek yoldaşlarının tehlikeyi atlamalarına imkan sağlardı. Bahvarâ (Gercüş köyü, Diyar arkadaş şehit düştü) çatışmasında düşman çemberinin yarılıp 20 arkadaşının kurtulmasında rolü büyük oldu. Bagok Direnişinde sırt çantası onlarca mermi almasına rağmen geride kalan yaralı ve savunmadaki arkadaşları sonuna kadar savundu ve geri çekilmelerini sağladı. Uğur yoldaşın Bayraklı'da erken şehit düşmesi, Parti ve mücadelemiz açısından büyük bir kayıp oldu.

Tahir KURT: Tahir yoldaş, orta halli bir yurtsever ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Yakın akrabalarından şehit **Şehabettin KURT** ve halen mücadele saflarında bulunan amca oğullarının yakın etkisiyle daha küçük yaşlarda Partiyle tanışır. Ancak Küçük ve çocuk yaşta olması O'nun daha erkenden saflara katılmasını engelledi. Sürekli gelişen sempatisi sonucu daha 14-15 yaşlarındayken Parti saflarına katıldı. 87 yazında saflara katılana kadar, bazen köyü olan Zorava'da (Günebakan-Nusaybin), bazen de büyük ağabeylerinin yanına İstanbul'a gider. Mücadeleye sadece kendisi katılmakla kalmaz, ardından Bagok'ta şehit düşen, kendisinden birkaç yaş büyük abisi **Mehmet KURT**'u saflara katar. Tahir yoldaş çok genç olmasına rağmen büyük bir inançla saflara katılmıştı. Azimli bir yapıda olduğunu kısa yaşamında bir bir sergiliyordu. Canlı, fedekar, cesur olmanın timsaliydi. Birliğin moral kaynağı ve iyi bir ahlak sahibiydi. Tahir yoldaş, günden güne gelişme kaydeden yoldaşlardandı. Bir eğitim devresinde aldığı Parti bilinciyle de giderek ideal devrimci bir militan konumuna ulaşıyordu. Çok genç yaşta Bayraklı Direnişi'nde şehit düşmesi, büyük bir kayıp olmuştur. Çünkü geleceğin güçlü komutan özelliklerine sahipti.

—Bayraklı Direniş Şehitlerimiz ölümsüzdür. Anılarını mücadelemizde yaşatacağız!

Mücadele Arkadaşları
16.6.1989

Gelecek 10 yılın zaferi...

Baştarafı 12. sayfada

laşanlar, biraz kendilerini zorlayanlar, destan da yazar, her şeye de muktedir olurlar. Parti içinde köle, köylü ve aydının kaypak anlayışına yanaşmayan, buradaki çalışmalarımızın %1'ini 2 yıla sığdırmayan, kendini kandırmayanlar; Partinin askeri ve siyasi çizgisini üzerlerinde derinleştirdiklerinde, gerillanın nasıl gelişebileceğini ortaya koyarlar. Bunun örgütsel ve pratik temelini sağlamlaştırabilirler. İşte, 1986, 87, 88 yılları boyunca yapılan çözümlemeler ve geliştirilen onlarca eğitim devrelerinden iyi yararlanılırsa; her şeyi çoktan değiştirmeye hazır hale gelinecekti. Dolayısıyla, çoktan Partinin silahlı savaşımı bugünkü düzeyin çok çok üstünde olabilecekti. Ama bu tutumun sahipleri, bunu mu yaptılar? Hayır! Onlar Partiyi bir dönemin darboğazında tutan, eğitmeyen, örgütlemeyen, değerleri değerlendirip mücadelenin hizmetine sunmayan bir pratiğin sahibi oldular.

Avrupa'dakiler bunlardan farklı mıydı? Hayır! Bunlar daha da alçakça bir tutum içindeydiler. Bunlar kendilerini Avrupa'ya talip gösterip orada bekliyorlar, "ne zaman Partinin çarkını dönderen eller duracak!" diye ondan sonra da sözümona yaşayacaklardı. Biz bunları da gördük. Zaten birçok anlayışın bilerek veya bilmeyerek beklentisi şu: "Taş çatlasa iki ay daha dayanırlar, hele biraz daha bekleyelim!" Bazılarının ömürleri böyle beklentilerle geçti. "Parti çarkı dursun, Parti Önderliği güç ve takattan kesilsin, bize kurtuluş yolu açılsın" beklentisi içindeydiler. Gelişmemenin, militanlaşmamanın ve önderleşmemenin en önemli nedenlerinden birisi de, bu beklentidir. Partisinin yenilgisini ve Parti Önderliğinin çalışmaz duruma gelmesini bekliyorlar! Bu adamlar yoldaş olamaz! Bunlar ancak zor dönemlerin kaçışını planlayabilirlerdi ve haklı olarak, o dönemlerde uyanık kadrolar varsa hemen bunların tepelerine bindirirlerdi ve bindirmeleri de gerekirdi! Tarihe baktığımızda da böylelerinin çok olduğunu görüyoruz. Bunlar hareketin sorumlusu, önderidir; fakat bir şey oldu mu da bölünmeye, kaçmaya teşebbüs edenlerdir. Biz bunları çokça gördük. Kaldı ki biz bunlardan yoldaşlık bekliyorduk ve işbölümü yapalım diyorduk. Çok rahatlıkla yürütebilecekleri görevler vardı, ama onlar gider iblisçe hesaplarla uğraşırlardı. Güçlerini doğru yolda kullanmazlar, yıllarca oturmaya vardırlar; fakat iki saat onurlu bir iş yapmaya yokturlar. Biz bunları gördük. Bunların bu çabalarına yönelik ne yapacaktık? Onlar bu işin doğrusu böyledir deyip, tutmuş oldukları yolda yürüyorlar.

Başta da olduğu gibi, tek de olsak, böylelerine umdukları yaşam şansı verilmeyecektir ve bu hep böyle olacaktır. Bu düşünce ve yaşamın kof bir beklentiden ibaret olduğunu gösterdik. Nitekim, gelişmeler bunun böyle olduğunu gösteriyor. Yaşama doğru yaklaşım; hele devrimci bir örgüt içinde iseniz, onun kutsallık derecesindeki değerlerine dürüst yaklaşın! Bunun dışında yollara sapmayın! Çok söylediğimiz bir söz vardır; yanılmayın, yanıltmayın, Kendinizi düşürmeyin ve dürüst olun! Bundan başka ne söyleyebiliriz? Bu hesaplardan vazgeçin dedik. Hiç olmazsa somut sorumluluk dönemindeyseniz, bu bireysel hesaplarınızdan vazgeçin, Mertçe, yiğitçe, hangi görevlere talipseniz gelin, görevleri paylaşalım. Bilirsiniz, bu tutum sahiplerine yönelik değerlendirmelerde, bitmez-tükenmez tekrarlarcasına çabalar vardır. Bütün bu çabalara rağmen, daha sonra kendi sonlarını bazıları şöyle, bazıları böyle, bazıları da iyi yolda kullanmaya çalıştılar. Biz aslında hepsinin daha o durumlara düşmeden, yiğitçe dönemin görevlerine hazır yoldaşlar olmaları için elden geleni sonuna kadar yaptık. İyi kullanmadılarsa suç tamamen onlarındır. Üzülmeleri, pişman olmaları ve dönmeleri kesinlikle saygı değer değildir.

Bildiğiniz gibi, yurtdışında sergilenen bütün düşkünlüklere dayanarak yaşamlarını sürdürenlerin kofluğunu ve sonuçsuzluğunu gösterdik. Yine, dağda elleri tek bir eğitim, örgütleme, genişletme, yayma ve doğru yürütmeye bulaştırmayan anlayışı da işlemez kıldık. Geriye kalan, tam olmasa da, bildiğiniz o PKK açılımını, PKK'nin kendini tekrar yenilemesi, dosta-düşmana kanıtlamaya başlaması ve böylece PKK tarihinin en önemli bir evresinin, başarı diyebileceğimiz bir biçimde kazanılması oldu.

Bilirsiniz; '88 yılının sonunda Partiyi içten düzeltmenin, yenilemenin büyük çabalarının olduğu bir dönemde yine içte, alelacele karar verilmiş büyük bir provokasyon, Partinin iç sorunlarının da ağır olduğu bir dönemde, düşman tarafından "bitireceğim" diye dayatıldı. Bugün karar o kadar somut ki; Avrupa'da, ülke içinde, zindanda ve bu sahada gözükaraca yürütülüyor. Sözümona bu yıl da PKK'nin "defteri dürülecekmiş"! Aslında Parti buna karşı hazırlıklıydı. Bu temelde yıllardır özü iyi işlenen Parti, tedbirini iyi geliştirmiş, bunun altından kalkabilecek durumdaydı. Ama bu dıştaki düşmandan kaynaklanan bir müdahaleydi. Döneme denk gelmeyen, militanlardaki bilinen yaklaşımlardan ötürü, emperyalizm tarafından yakalanmaların bu döneme denk gelmesi, amansız kayıplara neden olurken, en kötüsü de tekrar Partinin kadro yapısında kafa karışıklığı yaratma girişimleri ve de en son her türlü komplo gruplarının akın akın gönderilmesi sözkonusu oldu. Bunlar hep bu yılın kararlılığının, düşman tarafından gösterilen acele çabaların boşa çıkarılmasının bir ifadesidir. Gerçekten en son bakıyoruz ki, başta Parti Önderliğine yönelik her türlü komplo girişimleri sonuna kadar gösterilmiş! Bir devlete yakışmayacak bir biçimde, komplo örgütünün daha ciddi olması gerekirken, bunu bile geride bırakarak, çok ucuz çabalarla, gerçeklerimizi hiç de göz önüne getirmeyen bir tutumla her zaman gericilerin tavrı olan komploculuğu sergilediler.

Eğer uyanık davranılırsa bunlar kendilerini ele vermekten kurtaramayacakları bir durumdadırlar. Biz bunları da yaşadık.

DEVAM EDECEK

Türkiye Dışişleri Bakanı'nın Suriye gezisinde gündem değişmedi...

Devamı 5. sayfada

masını engelleyemedi. PKK Lübnan alanında olsun, diğer olanakları kullanmada olsun kendi öz gücüne dayanmaktadır.

Faşist Türk devletinin bu dönemde Suriye üzerine daha fazla ağırlık vermeye başlaması, CIA raporunda belirtilenlere de denk düşüyor. Botan alanına yönelik olarak, geniş çaplı bir operasyona hazırlanan Türk sömürgecileri, ulusal kurtuluş hareketimizin dış kaynaklarını da kurutmak ve ülke ile olan bağlantıyı kesmek için çabalarını yoğunlaştırıyor.

Basına da yansıyan CIA raporunda, esas olarak PKK'nin dış destek ve kaynaklarıyla, maddi kaynaklarının kesilmesi isteniyordu. Ülke içerisinde askeri yöntemlerle başarılı olamayan faşist rejim, saldırılarını Ortadoğu'dan Avrupa'ya kadar geniş bir alana yayarak, ulusal kurtuluş mücadelemizin beslendiği dış kaynakları kurutmak, böylece hareketimize yeni güçlerin akışını engellemek istiyor. CIA raporunda ve daha sonra Türk güvenlik yetkililerinin basında çıkan demeçlerinde, bu konu üzerinde durulmuş ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı sonuç alınması için PKK'nin bu kaynaklarına yönelmenin gereği dile getirilmiştir.

Bunun için Avrupa emperyalist hükümetleri harekete geçirilirken, Ortadoğu'ya yönelik diplomatik seferberlik de yeniden başlatıldı. Suriye ile yapılan son görüşme de böylesi bir ortamda gündeme geldi. Böylece, ulusal kurtuluş mücadelemizin yararlandığı önemli kaynaklarından biri olan Lübnan-Filistin sahasındaki çalışmalar engellenerek, bu alanda yeni güçlerin eğitimi ve savaşa aktarılması ile taze güç kazanılması önlenmek isteniyor. Böylece mücadelemizin dış kaynakları kurutulmak ve hareket içerde, dıştan tecrit edilmiş olarak boğulmak isteniyor.

Faşist Türk sömürgecileri bu amaçlarına ulaşabilirler mi? Şu veya bu alanda kendi açılarından kısmi bazı çıkarlar sağlayabilirler. Ama, Alman İçişleri Bakanlığı'nın son raporunda da açıkladığı gerçek, her zaman yaşanacaktır. FAC İçişleri Bakanlığı, "Tutuklamalara rağmen, PKK'nin güç kaybetmeyip, sürekli geliştiğini" yazdı. Bu bakımdan, hangi alanda olursa olsun PKK'ye yönelik saldırıları Partimiz kendi gelişmesi ve güçlenmesinin bir gerekçesi haline getirip, tüm saldırıları boşa çıkaracaktır. Kürdistan zemininde kök salan mücadelemizi, birtakım budama hareketleri ile kurutmak mümkün değildir. Bu tür budama hareketleri ancak ve ancak yeni filizlerin boy vermesi ve asıl kökün güçlenmesine yol açabilecektir.

OKUYUCUYA

Gazetemizin basıldığı Almanya'da baskı tekniğinde meydana gelen değişiklerden dolayı, gazetemiz elimizde olmayan nedenlerle iki parça halinde çıkmaya başladı. Yeni bir düzenlemeye gidene kadar gazetemizin iki parça halinde çıkacağını duyururuz.

SERXWEBÛN

Kozluk direnişçileri...

Baştarafı 22. sayfada

bulundu. Bu girişimlerinden sonuç alarak, 1988 Mart'ında Mardin alanında gerilla mücadelesine katıldı.

Cemal yoldaş, gerilla mücadelesine katıldıktan sonra Partiye yazdığı bir raporunda, hayatının en mutlu ve en şerefli yaşamına kavuştuğunu belirtiyordu. Coşkulu yaşamı, atılgan ruhu ve güçlü kavrama yeteneği ile kısa sürede gerilla yaşamına uyum sağladı. Yoldaşlık ilişkilerinde ve doğayla bütünleşmede güçlü bir pratik sergiledi. Mücadele yaşamının her alanına büyük özveriyle yaklaştı. Tüm yeteneklerini mücadelenin hizmetine sunan Cemal yoldaş, Partiye ulaştırdığı gerilla günlüğünün bir bölümünde şunları dile getirmişti.

"...Evet, devrimci mücadelenin her adımı, her saati ve her dakikası bir anlam; her anı bir tecrübe içeriyordu. Devrimci yaşamı her gün daha da öğrenip bilince çıkararak tecrübe sahibi oluyorduk. Doğaya ve dağdaki yaşama adapte olmada bağışıklık kazanmayı kendimde geliştiriyordum. Dağdaki yaşamımız her gün daha fazla anlam kazanıyordu."

Cemal yoldaş devrimci savaşa büyük bir sorumlulukla yaklaşıyordu. Mücadeleye katıldığı dönemde devrimci savaşa ilişkin düşüncesini şöyle dile getiriyordu:

"Artık Halk Ordumuzun resmi bir askeri olduğumu hissederek, ulusumun ve halkımın bağımsızlığı için devrimci özellikleri kişiliğimde toplamak için kendi kendime söz verdim."

Cemal yoldaş, Partiye ve halka verdiği sözü, devrimci pratiğin her alanında yerine getirmede gösterdiği yoğun çabayla yoldaşları arasında örnek oldu.

Cemal yoldaş, Mahsum Korkmaz Akademisi'nde, Bagok Direniş Şehitleri Eğitim Devresi'nde 45 günlük askeri ve siyasi eğitim gördü. Katıldığı bu eğitim sürecinde önemli sonuçlara ulaştı. Gösterdiği başarı nedeniyle, içinde yer aldığı eğitim devresinin yönetiminde görevlendirildi.

Eğitimini tamamlayan Cemal yoldaş, bir grup yoldaşıyla birlikte, sıcak savaş alanı Kuzey-Batı Kürdistan'a yöneldi. Garzan bölgesinde görevlendirilmişti. Bu alanda yaz atılımını güçlü başlatmak için yoğun çaba harcayarak üstüne düşeni yerine getirdi. Bu dönemde yetmez devrimcilikten kaynaklanan başarısızlıklar ve tasfiyeci pratik yaşandı; O, bu yetmez devrimciliğin hatalarını kaynağında gördü ve mücadele etti. Bu duruma ilişkin Partiye gönderdiği bir raporunda şunları belirtiyordu:

"Birçok kez yaşanan hataların özeleştirisini verip, ama yine aynı hatalara düşmek, kişinin kendi kendisini kandırmasıdır. Bence bu, mücadelenin gerçeğine doğru yaklaşmamaktır. Oysa ki, bu mücadeleyi yürütmek için onurlu, kararlı ve devrimci bir öze sahip olmak gerekiyor. Her Partili bu özellikleri kendisinde toplamalı ve her gün daha da geliştirmelidir. Aksi halde, PKK hareketinin içinde ciddi bir engel durumuna gelinir."

Cemal yoldaş, mücadele yaşamı boyunca Parti ve devrim mücadelesini en yüce ve kutsal bir dava olarak gördü. Bu davanın gelişmesi için onurlu bir mücadelenin sahibi oldu.

Cemal yoldaş, son devrimci mücadele pratiğinde, güçlü bir direniş sergileyerek 12 Temmuz 1988 günü 6 yoldaşıyla birlikte Kozluk'ta ölümsüz şehitler ordusuna katıldı.

Sizlerden ayrılırken...

Baştarafı 20. sayfada

halde, düşmanın her türden kirli emellerini boşa çıkarıp geçmişteki bölünmüşlük, parçalanmışlığı bir yana bırakıp, halkımızın siyasal birliği olan ERNK'de birleşip her şeyimizi zorla gasbedip, zorla koparmak isteyen düşmanımızın her türden çıkarını, parçalayıp atmak için ARGK saflarında savaşalım! Bu savaş, bizim en mutlu geleceğimizdir. Varoluşumuzdur. Direnişimizdir.

Ben de, bu savaşın bir ferdi olarak halkım için, düşmanın idam sehpasına çıktığım anda dahi, düşmana karşı başımın dik olacağına şimdiden size söz veriyorum.

Yüce Komünist ve Önderimiz APO'ya!

Senin, o bitmek ve tükenmek nedir bilmeyen, coşku, azim, bilinç, fedakarlığın ve eşsiz komünist kişiliğin, halkımız ve Partimiz üzerinde güçlü maddi ve manevi bir otoritedir. Marksizm-Leninizme olan proletarya düşüncesini, Kürdistan koşullarında yaratılması ve onun maddi gücüne dönüştürülmesindeki yeriniz, belirgin olup; halkımız ve tüm Partili insanlarımız sizi ve özelliklerinizi saygı ve gururla yaşatacağına inancım sonsuzdur. Öncülüğünüzde yaratılan ulusal kurtuluş düşünceleri, Kürdistan'ın dağından, ovasından özgürlük ateşi gibi alevlenerek kitleleri sarmış ve bir maddi güce dönüşmüştür.

Yine sizin Bolşevik Parti anlayışınız, disiplin ve otoriteniz, iç ve dış düşmanlarımızın beyinlerinde inip kalkan bir balyoz gibidir. İçteki hain, yıkıcı ve bozgunların hizipleşmesine olanak tanımadan tek tek bireyleri, birer birer yenmeyi başardınız. Hain amaçları sonuçsuz bıraktınız. En ağır koşullar altında Partimizin bağımsız politikasının korunmasında ve hiçbir güce ufak bir taviz vermeden zor koşulları, Partimiz öncülüğünde yenip gelişmenin yolunu açtınız.

Senin, Kürdistan halkına ve PKK kadro ve sempatizanlarına verdiğin değer, harcadığın emeğe olan sonsuz saygımın bir gereği olarak, ölüme gitsem dahi, bu eşsiz emeğin karşılığını vermek mümkün değil. Sana ve Partiye olan inancım ve güvenim sonsuz olduğu gibi, elimde tek kalan canımı vermede gurur duyarım.

—Yaşasın APO!
—Yaşasın PKK!
—Yaşasın ARGK!
—Yaşasın ERNK!

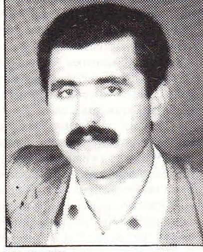
Devrimci selamlar
Sadrettin Aydınlık
18.01.1987

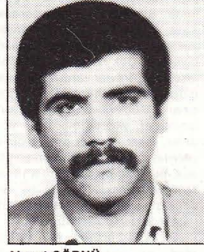
Temmuz ayı şehitlerimiz

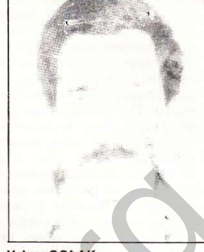
VİETNAMLAŞAN KÜRDİSTAN'DA YAŞIYORLAR

Salih KANDAL

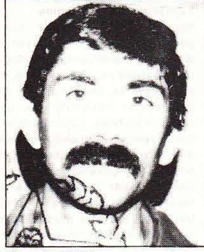

Veli TEYHANİ

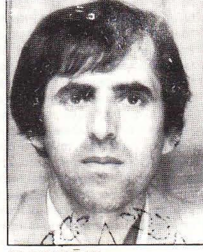

Hasan ER

Ahmet GÖRNÜ

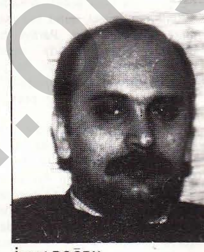

Vahap ÇOLAK

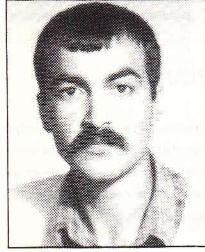

Çiçek SELCAN

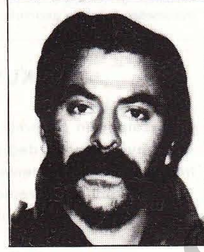

Ömer AKKAYA

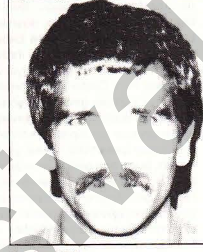

Ahmet DOĞAN

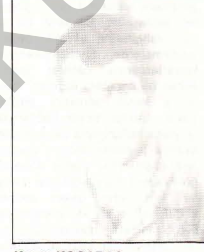

Ali TAN

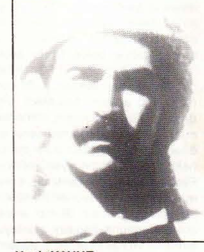

İsmet DOĞRU

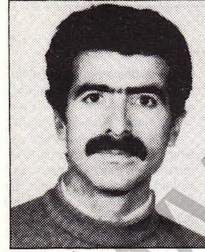

Emin SARIK

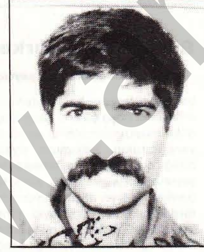

Haydar UZUNYOL

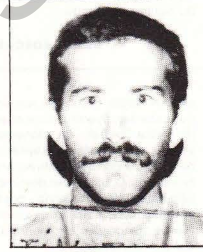

Sayim CAV

Kasım KOCABAŞ

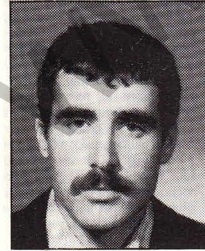

Nezir YAVUZ

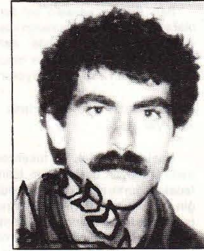

Mustafa BİLMEN

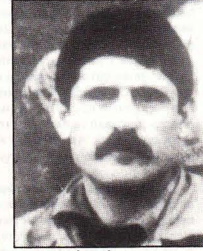

Giyasettin ÇIKARAY

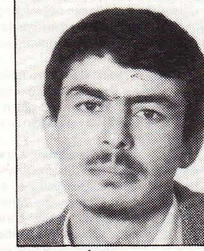

Faruk YILDIZ

Nuri ASLAN

Veysi BADEM

Hıdır Ali MERSİN

Hüseyin ÇİFTÇİ

Ali Ekber BİDAV

Gazi ERKAN
Zeki KALABAŞ
Mehmet REŞATYEL
Ramazan İMRET
Abdullah ALTAŞ
Nezir YETKİN
Harun ARAS
Cemal TEPE
Metin ERGİN
M. Sami EREN
Murat
Sıddık BİLGİN
Zeki
Cemil
Reşit BULUT
Mehmet AYIŞ
Mehmet OKTAY
Tekin SEVİM
Eyüp SEVGAT
Hasan KUŞ
Hayrettin ERTÜRK
Rıfat
Türkan DERİN
Haydar IŞIK
Yusuf KUŞ
Şükrü MAN
Selahattin AKTAŞ
Ahmet MARANGOZ
Bozan OKTAY
Halil
Abdulmecit YILMAZ
Agit KÜLTER
Kazım SÜRGEÇ
Cemil TUNÇ
Bedri
Ali
Vedat ALATAŞ
Haydar DÜNDAR
İbrahim DURMAZ
İbrahim MUTLU
Hasan İKE
Hamit DOYMAK
Özcan HAMİKDAĞ
Ahmet ÇELİK
Yaşar KAHRAMAN

"Yoldaşlarımız ölüme gitmiyorlar; aksine onlar, dayatılan ölüme karşı en onurlu, bağımsız ve özgür yaşamı, ve halk olarak yeniden doğuşu yaratmaya gidiyorlar."

(PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN)